

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM.

Debrecen, 1938 január 9 vasárnap

ÁRA 24 FILLÉR.

Végre - valahára

Jeta: dr. Magoss György

Olvasom a lapokban, hogy az angol birodalom, utána Franciaország kormányai követek útján tudtul adták Románia most alakult kormányának, hogy ragaszkodnak ahhoz, hogy Románia tiszteletben tartsa azt a kisebbségi szerződést, amelyet 1919-ben aláírt és amelynek megtartását Nagy-británia és Franciaország is garantálták.

Nem kívánom részletezni, hogy hogy ennek a kisebbségi szerződésnek aláírása óta lefolyt 18 esztendő óta mi minden történt a megkerdezésük s beleegyezésük nélkül az utódállamokba kebelezett magyar véreinkkel, kik több mint ezer éves munkájukkal az általuk lakott föld béréit beerdősítették, moesaraft termékeny mezőgazdasági területekké alakították át, a hegyek belsejében rejlő értékek kibányászását megindították és kifejlesztették, a kibányászott éreket ipari feldolgozását megvalósították s mind-ezzel a munkával az ott élő népnek, ha nem is fényes, de emberhez méltó megélhetést biztosítottak.

Nem beszéltek arról sem, hogy az a trianoni szerződésnek nevezett parancs miként dobta sutba a történelmi jogot s az ebben foglalt igazságot s mi módon ajándékozta oda országunknak több mint kétharmad részét a rajta lakó oszmagyarokkal együtt olyan népeknek, akik a balkáni török nyomás elől szívrogtak be, vagy tömegesen kerezkedtek be országunkba és kértek itt menedéket, vagy éppen olyan újonnan alakult államnak, amelynek sem régen, sem az újabb időkben semmiféle jogcímen nem volt és nem lehetett igénye országunknak csak egy talpalatnyi területéhez sem.

Másról szeretnék és akarok én itt beszélni.

Falusi iskolás gyermek voltam, amikor a tanítónk óhajtó mondatokat íratott velünk. 1870-nek a végén, vagy 71-nek az elején volt. A kommunáról semmi tudomásom nem volt, csak azt tudtam, hogy Franciaországban kikiáltották a — most már tudom — harmadik köztársaságot.

Az egyik óhajtó mondatként ezt írtam: Eljén a francia köztársaság!

A tanítóm megkérdezte: miért óhajtot ezt? Azért — feleltem —, mert azt reményem, hogy a többi népek utána mennek a franciának s megvalósítják a népek közt a szabadságot, egyenlőséget és testvériséget. Ezt a három jelszót ismerem, jobban mondva halottam s ebben láttam a lényegét. S lelkesültem a franciákért. Persze akkor még fogalmam sem volt arról,

hogy ezt az egyenlőséget csak az Isten ítélőszéke előtti egyenlőségre kell értenünk, de hogy itt a földön az emberek között egyenlőség soha nem volt, nincs és nem is lesz soha.

Egy szóval akkor és még később is soká a franciát tartottam az eszményi emberek s a francia nemzetet az eszményi népnek, mint amely elől hordozza és magasan lobogtatja az emberiség eszményének zászlaját és azt véreink, életünk feláldozásával is győzelemre viszi.

Ez a véleményem és meggyőződésem később ismeretkörömnek szélesbülésével kezdett elhomályosulni meggyengülni, a párisi környeki békek, különösen Trianon után pedig egészen megváltozott. Nem azért, mintha nem ismernék a francia népben ma is olyan tulajdonságokat, miket minden élni akaró népnek igyekeznie kell elsajátítani. Szó sincs róla. A francia polgár józansága, szorgalma, takarékosága, megbízhatósága, logikus gondolkodásmodja bármely népek ideálját képezhetik ma is. De ha sok van belőle együtt, mintha mindenik otthon hagytá volna ezeket az irigylésre méltó jó tulajdonságait, mintha mindeniket kicserélték volna, — fejébe száll a nagy forradalomból öröklött gloire s önhitt, hiú, erőszakos, önző, zsarnok, kegyetlen lesz. A szabadságot, egyenlőséget, testvériséget legfeljebb csak azoknál ismeri el, — kik az ő akarata előtt meghajolnak s az ő érdekeiknek készséges szolgái lesznek. Mint kollektív egység nem ismer nem csak keresztényen, de filozófiai morált sem.

Ennek a felismerése változtatta meg véleményemet és meggyőződésemet a francia nemzetéről. Hiszen mindnyájan tudjuk, hogy ennek a francia mentalitásnak az áldozata lettünk Trianonban és hogyha a nemzetközi helyzet nem változik, vagyis ha a nemzetközi koncertben továbbra is Franciaország tartja kezében a prímhagedűt, bizony halvány reményünk sem lehetne arra, hogy tarthatatlan helyzetünk javulni fog. De hát Istennek az útjai nem a franciák, sőt nem is az embernek az útjai, az ő gondolatai nem a mi gondolataink. Ki tudná közülünk megmagyarázni: hogy és miképpen történt az, hogy a világpolitikának irányítása az utolsó 2—3 év alatt a francia kézből lassacskán egészen átesült az angol diplomácia kezébe? En soha sem tudtam megérteni: miért vállalta másféltizeden át a világnak tagadhatatlanul első népe, akinek a nyelvét több mint háromszor annyit ember beszéli ezen a földön, mint a fran-

A debreceni iparosság és az Ipartestület válsága

Tudatosan használjuk ezt a címet, mert mi nem elnökválságot látunk a most kiöbbsant temondásokkal kapcsolatban, hanem látjuk az Ipartestületnek és az egész debreceni iparnak azt a rettenetes válságát, amely következménye annak a lagymatag városi politikának, amely az elmúlt években a törvényhatóságot vezette. Az egész városi politikát úgy lehetne jellemezni, mint a jó öreg tutajosnak a munkáját, aki ráült a tutajra fent Nyitraiban, aztán szép esendően leereszkedett rendeltetési helyére, vitte az ár. Így van a mi városi politikánk is. Hiszen a legutóbbi időben megindult magánépítkezéseket is a maga javára kívánta felkönyvelni, mintha az ő érdeme volna.

Nincsen a városi többségben semmi kezdeményező erő, meg kell állapítani, hogy hiányzik a városzáról az ellenzék, amely azt a motorikus erőt adta volna meg a városi többségnek, amely az alkotások útjára kényszeríti a város vezetőségét.

Az Ipartestület elnökségének lemondása erősen igazol bennünket, akik annakidején tiltakoztunk az ellen, hogy politikát vigyenek bele ebbe az érdekképviseletbe és ime

két esztendei kínos vergődés után meg kell állapítanunk, hogy az elnökség bizalmi válságba került. Hiszen már a legutóbbi iparos ügyeket tárgyaló nagy gyűlések is az elnökséggel szemben a bizalmatlanság jelében folytak le. Polytonos személyeskedés tört magának utat, ahelyett, hogy azokat a nagy problémákat tárgyalta volna az iparosgyűlés, amelyek a tárgyszorozaton voltak.

Lehetetlenség, hogy sem az Ipartestület vezetőségének, sem pedig a városi többségnek nincsen Debrecen iparos társadalmának a felemelése érdekében olyan átfogó programja, amely a debreceni ipart a mai lerongyolt állapotából ki tudná emelni,

amely életet tudna önteni és munkát tudna juttatni Debrecen nagy tömegű iparos társadalmának.

Az Iparkamara részről csak esztendő asszisztálás történt ahhoz a halokláshoz, amely két éven át folyt az Ipartestületben. Nem vitás, hogyha az elnökség most nem mondott volna le, akkor is lemondásra kényszerült volna a legközelebbi közgyűlésnél, mert az elkeseredés, az elégedetlenség olyan nagy hullámokat vetett már az előző gyűléseken, amely bizonyossá tette, hogy

követett, a történelemben példátlan igazságtalanság miatt lázongó egészséges brit erkölcsiérzék értette ezt meg velük, — az eredmény ránk nézve mindenképpen örvendétes, mert a vaksötét magyar éjszakában hajnali derengést jelent John Bull felébredése hosszú szenderegéséből; megrázta magát, talpraállott és megtette az első lépést célja megvalósítására: az Európát halálosan gyöttrő igazságtalanságok útból eltakarítása felé. Ismerjük az angol szívósságot, az angol kitartást a cél megvalósításában. Amit egyszer John Bull megfog, azt nem ereszti ki kezei közül egy könnyen.

De itt eszembe jut egy epigramma, amit középiskolás koromban néhai jó Szvorényi magyar ékes-szólás tanában olvastam. Ez nevezetesen: Vízbe esett az orosz s Szent Miklóst hívta segélyül. Megmentlek — szólt a szent, — ámde mozogj magad is. Ugy érzem, hogy ez a mi helyzetünkre is találó s hosszú, érthetetlen hallgatás után a mi illetékeseink is megszólalhatnának már. Mert ez a közmondás is kétségtelen igazságfog foglalt magában: »Néma gyermeknek anyja sem érti a szavát.«

az elnökségnek az Ipartestület élén való megmaradása lehetetlené vált. Az Iparkamara az elmúlt évben épen a TIKÁV megrendezésének az elmulasztásával óriási mértékben hozzájárult ahhoz, hogy Debrecen iparos társadalmának a lerongyolódása fokozódjék, ahelyett, hogy erőteljes vásár és kiállítás megrendezésével kereseti lehetőségeket teremtett volna.

Igy aztán ugyyszólván elősegítette azt, hogy a pártpolitika részéről erre dobott elnökség alkotások helyett működésének idejét csak átvergődjön és ugyyszólván pozícióvédelmet folytasson az alkotó és építő munka helyett.

Debrecen város villany- és gázműve óriási felesleggel dolgozik és ezek a feleslegek még fokozhatók lettek volna akkor, hogyha a gázutáni furásokat nem szüntették volna be, hiszen itt van a hortobágyi gázfeltörés, amely elég tanulság amellet, hogy ezen a területen óriási gázmennyiségek fészeken kihasználatlanul, amelyek természetesen, hogyha ez a közüzem Debrecennek nem a város bevételeinek fokozására volna beállítva, hanem az ország nyert gázt és villanyt, valamint a feleslegét az ipari üzemek olcsó villanyerővel való ellátására fordítanák, már egymagában olyan hatalmas segítséget nyújtanának a debreceni iparnak, amely lehetővé tenné a mai lerongyolódásból való kibontakozást. Természetesen az Ipartestületnek, az Iparkamarának, a város vezetőségének mindent el kellene követni arra vonatkozólag, hogy az állam a kisiparosoknak a főtörölését is előmozdítsa, valamint a gépesítést a kisiparnak, amely aztán lehetővé tenné azt, hogy az országos közszállításokban is résztvehessen a debreceni ipar.

Sem a Város, sem az Iparkamara, sem az Ipartestület részéről nem láttuk azt az összefogó nagy munkát és egyetlen gondolatot sem termeltek ki ezek a testületek, amelyek a debreceni iparosok ügyét lettek volna hivatva előbbre vinni.

Ezért van azután, hogy most az inségesek sorában mind tömegesebben sorakoznak fel Debrecen kis iparosai.

Hiszen szörnyűség rágondolni arra, hogy Debrecenben az inségesek száma 3000 családot tesz ki, amelyet ha csak 4 taggal számolunk, akkor is ennek a 120.000 lakosú városnak 12.000 lelke szorul arra, hogy inséges támogatással tengesse életét. A népkönyha politika, amely még báró Vaynak a kiváló érdeme volt itten, amely nem a munkaadásban, hanem az ilyen kondépolitikában élte ki magát, ma már 3.500 személyt lát el naponta, éppen csak az életet fenntartó esekély élelmézi támogatással.

Most, amikor az egész debreceni iparos társadalom válságba került, amikor azoktól a szerencsés kivételaktól eltekintve, akik mindig meg tudják sütni a maguk kis pecsenyőjét, a tisztas debreceni iparos társadalom munkaalkalom nélkül és mara hagyatottan vergődik, még mindig nem látjuk, hogy a város törvényhatósági bizottsága arra a magaslatra tudna emelkedni, hogy egy rendkívüli közgyűlést összehívva, foglalkozzanak az egész város iparos társadalmát elöntő nyomorúsággal, hogy megpróbálna az Iparkamara

egy nagy közös értekezlet keretében kitermelni azokat a gondolatokat, amelyek Debrecen iparos társadalmát előbbre vihetnék, de a legsajnálatosabban látjuk magát az iparos társadalmat a pártvillongásokban vergődni.

A vezetőségével szembeni kirobbanása minden illetékes tényezőt arra kellene, hogy intsen, hogy immár elérkezett az az idő, amikor az egész város társadalmának össze kell fogni nemesak az Ipartestületben megteremtendő béke érdekében, hanem az iparos társadalom anyagi ügyeinek olyan irányba terelése érdekében is, amely a munkaalkalmakat megadja. Megadja az iparestársadalomnak az olcsó gázt és villanyt és megadja az iparostársadalomnak a lehetőséget akár szövetkezetekbe való tömörülés, akár pedig más formában, hogy megteremtse az élet lehetőségét annak a debreceni tisztas iparnak, amely multban büszkesége volt ennek a városnak, amely a multban ennek a városnak oszlopa volt és nagy teljesítményével nem kis mértékben járult hozzá ahhoz, hogy a város a mai színvonalára emelkedett.

Nem lehet azt a tutajos politikát tovább folytatni a városházán, amely viteti az árral magát és azt hiszi, hogy valahol majd csak ki lyukad, ahol a tutaját partra viheti. Nem lehet a gazdasági és szociális politikának ezt a további elhanyagolását nézni. Igenis, Debrecenben meg van a lehetőség arra, hogy segítsenek az iparos társadalom,

de elérkezett az ideje annak, hogy az iparosság létének a megmentése érdekében tegyenek olyan lépéseket, melyek ezt a szörnyű válságot és szörnyű nyomorúságot megszüntetik.

Előttünk ez a válság is annak a gyűlölködő politikának, amely elől tette ezt a várost, bizonyítottaképpen jelentkezik. Nem az a fontos, hogy ki milyen pártnak a tagja, akkor, amikor egy érdekképviselet tisztikarának a megszervezéséről van szó, hanem az a fontos, hogy ki bírja annak az érdekképviseleti testületnek a bizalmát, kiből van meg az a kezdeményező erő, amely magához tudja kapcsolni nemesak az Iparkamara, hanem a város vezető ségét is egy nagy alkotó munkára. Legyen vége a gyűlölködés politikájának, legyen vége annak, hogy párt szempontból nézzünk mindent, jöjjön el annak az ideje, amikor a város ügyeinek előbbre vitelénél minden párt szempontot félretéve egy nagy összefogó munkának a korszaka következik el annak érdekében, hogy ennek a városnak minden polgárának meg legyen a mindennapi betevő falatja.

Vígsház

Zilahy Lajos „Urilány” c. ragyogó vigjátéka filmen:

Egy lány elindul

Szörényi Éva — Páger — Csontos — Rózsahegy — Gózon — Mály G. — Vizváry M. — Berky Lili. Előadások: ma 3—5—7 9-ór, hétfőn 5—7—9 órakor.

**Afrika ioró romanikája
a hamisítatlan néger néplélek szava
megrázó művészi erővel árad**

PANKEY

néger baritonista ajkairól.

Debreceni hangverseny: január 12. este nyolckor a Bikában.
Jegyelővét: Méliusz és Bika előcsarnok.

A diplomáciai kar ujévi tisztelgése a kormányzónál

Horthy kormányzó: Magyarország reméli, hogy a békés munka politikájával meg fog felelni történelmi hivatásának!

A diplomáciai kar ezévből tegnap déli 12 órakor jelent meg a kormányzó előtt, hogy ujévi szerencsekívánatait ünnepélyes keretek között kifejezésre juttassa.

A majdnem teljes számban megjelent diplomaták élén *Angelo Rotta* apostoli nuncius a következő üdvözlő beszédet mondotta:

Főméltóságú Ur!

— Az újév alkalmával megtiszteltetés számomra, hogy a Főméltóságodnál akkreditált diplomáciai kar tagjainak Magyarország üdvére irányuló legszívélyesebb jókívánatait tolmácsolhatom az általuk képviselt uralkodók és államfők, valamint sajátmaguk nevében.

— Nehéz idöket élünk, de megnyugvás, ha arra gondolunk, hogy a mindenki által óhajtott béke

mélyes boldogságára irányuló őszinte kívánságainkat is.

A kormányzó az apostoli nuncius üdvözlésére a következő beszéddel válaszolt:

Apostoli Nuncius Ur!

— Szívből köszönöm Nagyméltóságodnak, valamint a diplomáciai missziók itt megjelent összes vezetőinek az általuk képviselt uralkodók és államfők nevében is kifejezett s hazám és az én személyem boldogságára irányuló jókívánatait.

— Magyarország reméli, hogy a békés munka politikájával meg fog felelni annak a történelmi hivatásnak, amelyet számára a Gondviselés kijelölt. Magyarország továbbra is reméli, hogy számíthat minden nemzet hathatós közreműködésére a békemű érde-

Korcsolya élezés Erdélyinél Csapó-utca 41.

eszméje az útjában álló akadályok ellenére is, habár lassan, de folyton halad és az emberi lelken mindjobbán úrrá válik az a meggyőződés, hogy a béke feltétlen szükségesség, ha meg akarjuk őrizni a civilizációt egy jövőreható pusztulástól.

— Örömmel állapítjuk meg, hogy Magyarország ennek teljes tudatában van és hogy Főméltóságodnak és kormányának bölcs megfontoltsága és felvilágosult tevékenysége által hathatósan óhajtott közreműködni ennek a magaslatos célnak az elérésében.

— Adja Isten, hogy a közös vágyak teljesedjenek s megadassék Magyarországnak, hogy mindig derültebb légkörben, megállás nélkül haladjon előre a boldoguláshoz vezető úton; az eddigi szerencsés eredmények ennek legjobb zálogát alkotják. Kívánjuk, hogy Magyarország ebben a jubileumi évben, mely ezeréves multjának legkimagaslóbb alakját, a nagy Szent István királyt idézi szemé elé, örvendőző lélekkel ülhessen meg a küszöbönálló vallási és polgári ünnepeket, amelyek e nemes ország történelmét újabb dicsőséges lappal fogják gazdagítani.

— E kívánság kifejezése mellett legyen szabad Főméltóságodat arra kérnem, fogadjon szívesen sze-

kében, amelyben boldogulásának és jövő fejlődésének alapját látja.

— Kérem apostoli nuncius urat és önöket is, uraim, akik missziók vezetői, hogy tolmácsolják a Magyarországon oly méltón képviselt uralkodók és államfők előtt személyes boldogságukra és nemzetük jólétére irányuló jókívánataimat.

A beszéd elhangzása után a kormányzó, akit *Kánya Kálmán* m. kir. titkos tanácsos, külügyminiszter kísért, először az apostoli nunciushoz lépett s vele néhány percig beszélgetett, majd egyenként megszólította a követeket s kíséretük minden egyes tagját.

Ügyvéd urak

Január elsőjével vezetni köteles könyveket olcsón megvehetik a „MÉLIUSZ” könyv- és papírkereskedésben

NÉMET LÉPÉS SCHUSCHNIGGNAK ANGOL LAPBAN MEGJELENT NYILATKOZATA MIATT

A német birodalmi kormány megbízásából Pápen bécsi német nagykövet nyilatkozatot kér az osztrák kormánytól azért az interjúért, amely a Daily Telegraphban megjelent s ebben Schuschnigg súlyosan elítélő szavakat használt a nemzeti szocializmusról.

Ma nyílik meg a nemzetközi fényképkiállítás Déri muzeum: 11 óra.

Mindent

Benyáts ÁRUHÁZ

Hétfőn kezdődik a háromhatalmi konferencia Budapesten

Unnepi díszszel fogadják Schuschniggot, gróf Ciano és Schmidtet.

Hétfőn kezdődik Budapesten a háromhatalmi külügyminiszteri konferencia, amelynek tanácskozásaira lelgyel az egész világ közvéleménye, annál is inkább, mert a tanácskozásokon ezuttal két miniszterelnök, Schuschnigg osztrák kancellár és Darányi Kálmán is részt vesz.

Az érkező külügyminisztereket és elsősorban Schuschnigg kancellárt nagy ünnepélyességgel kívánják fogadni. A pályaudvarokat olasz-osztrák és magyar zászlókkal díszítik fel. Szendy Károly polgármester pedig falragaszokon hívta fel a főváros közönségét, hogy az érkező vendégek tiszteletére a bevonulási utvonalon lobogózzák fel a házakat.

Budapest, jan. 8. (MTL) A római jegyzőkönyveket aláíró államok képviselőinek január 9-től 13-ig tartandó konferenciájára az olasz és osztrák miniszterek vasárnap az esti órákban érkeznek meg Budapestre. Dr Schuschnigg kancellár és dr Schmidt külügyi államtitkár vasárnap este 9.10 órakor érkeznek meg a keleti pályaudvarra. A pályaudvaron az osztrák kancellár és államtitkár fogadá-

sára megjelennek a m. kir. kormány tagjai, vitéz Sónyi Hugó gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka, vitéz Rác Jenő altábornagy, a honvéd vezérkar főnöke, Bácsiházi Bárczy István államtitkár, báró Apor Gábor rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter. A pályaudvar előtt díszszázad áll fel zászlóval és zenével. Az üdvözlések után az osztrák kancellár és kísérete elvonulnak a díszszázad aréale előtt, majd Darányi Kálmán miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter kíséretében a Dunapalota szállóba hajtának szállásukra.

Gróf Ciano olasz külügyminiszter este 10.40 órakor érkezik meg Budapestre a déli pályaudvarra. Az olasz külügyminiszter fogadására ugyanazok a személyiségek jelennek meg, akik az osztrák szövetségi kancellárt is fogadják. A kölcsönös üdvözlések s a díszszázad előtt történő elvonulás után Kánya Kálmán külügyminiszter elkíséri az olasz külügyminisztert a Duna palota szállóba.

Hétfőn délelőtt ünnepélyes ke- retek között történik a Hősök Em- lékművének megkoszorúzása.

A 88-as típusú Orion-rádió pompás luxus super készülék világérez vételére, TAL-5 áriás erősítési pentodával

A 99-es típusú Orion-rádió csúcstelefontm. utovoséltikus állomáshangolással felazertett luxus-szuper

Hétfőn délben Horthy Miklós kormányzó előtt jelennek meg kihallgatáson a magas küllöldi vendégek. Először Schuschnigg osztrák kancellárt fogadja a magyar államfő, majd gróf Ciano olasz külügyminiszter és utána Schmidt külügyi államtitkár jelennek meg az államfő előtt, aki a fogadás után dezsönén látja vendégül a két ország képviselőit. A délelőtti látogatásokat hétfőn délután viszo- nozza Darányi Kálmán miniszter- elnök és Kánya Kálmán külügyi- miniszter a Dunapalotában.

Öt óraker megkezdődik az első tanácskozás. A tanácskozáson, hir szerint elsősorban a gazdasági kér- dések kerülnek szóba és a mult év végén Rómában megkötött olasz- magyar és olasz-osztrák árucere- forgalom új rendjére vonatkozó megállapodásokról lesz szó.

Az olasz és osztrák sajtó igen nagy érdeklődéssel van a külgy- miniszteri tanácskozások iránt, amit az is mutat, hogy a legelőke- löbb olasz és osztrák lapok főszer-

kesztői és szerkesztői Budapestra jönnek, hogy a konferencia szinhe- lyéről tájékoztassák az olasz és osztrák közvéleményt.

NAGY KISÉRETTTEL UTAZOTT BUDAPESTRE CIANO GRÓF

Róma, január 8. Ciano gróf olasz külügyminiszter szombat este 10.15 óraker elutazott Buda- pestre. Ugyanezen a vonaton utá- zott báró Villany Frigyes kviri- náli magyar követ. Ciano gróf ki- séretében vannak Marcia Buti rendkívüli követ és meghatalma- zott miniszter, a földközítengeri és középeurópai ügyek vezetője, Vitetti gróf rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, az ál- talános politikai ügyek vezetője, Anfuso h. kabinetfőnök, Honis kö- vetségi tanácsos, a sajtóosztály h. vezetője, Del Bono gróf követségi titkár, Lanza D'Aeta örgróf követ- ségi titkár, Marieni örgróf alkon- zul és Farace örgróf követségi attasé. Ciano gróf külügyminisz- tert a pályaudvaron ünnepélyesen búcsúztatták.

Mi lesz az Ipartestületben

Az autonómia sérelmét látják abban, hogy az elnökség tagjal nem az előljáráshoz, hanem az Iparhatósághoz nyújtották be lemondásukat

Az ipartestületi elnök és alelnö- kök lemondása ügyében az ipar- hatóság részéről, mint már jelez- tük, szombaton tárgyalást indítot- tak és keresték az ipartestületi el- nököt, Tóth Lajost, hogy vele és alelnök társaival megbeszéljék a lemondás körülményeit és tisztá- zák azt a kérdést, hogyan értelme- zik a lemondást. Hajlandók-e to- vább is vezetni az ipartestületi ügyeket és az új választásig dol- gozni, vagy pedig az iparhatósági biztos intézkedése szükséges.

Ezt a kérdést azonban szomba- ton nem sikerült tisztázni, mert Tóth Lajos, a lemondott elnök Budapestben tartózkodik. Vele nem tudtak beszélni, az értesítésre csak a két alelnök jelent meg az iparhatóságon. Kijelentették a le- mondott alelnökök, hogy lemondá- sukat úgy értelmezték, hogy nem végeznek tovább semmiféle funk- ciót az ipartestületi ügyekkel ka- pcsolatban. Arra a felvilágosításra, hogy a lemondással még nem szűnt meg az a kötelességük, hogy tovább kell vinni az ipartestületi ügyeket, hiszen az iparos érdek, hogy zökkenő, akadály ne legyen. míg új elnök és alelnök nincs, az alelnökök, Buray és Seress kijelen- tették, hogy ők nem tehetnek semmiféle ígéretet, míg Tóth La- jossal nem beszélnek. Az iparható- ság így megvárja, míg hétfőn ha- zatér Budapestről Tóth Lajos és akkor beszélnek meg a további teendőket.

A hatósági nyilatkozattal ka- pcsolatban általában az a véle-

mény, hogy egy ilyen lemondás, melyet az autonómia megkerülése- vel a hatósághoz intéztek, maga után vonja az azonnali hatósági intézkedést, illetve azt, hogy a felügyeleti hatóság átveszi az ipartestület ügyvitelét és hatósági ellenjegyzéssel látja el a szüksé- ges kiadványokat. Csodálkoznak azon, hogy a hatóság egyáltalán tárgyalásba becsajtkozik a lemon- dott elnökkel, ahelyett, hogy hatósági intézkedést fogatosi- tana. Egyébként egyes iparosveze- tőknek az a véleménye, hogy a ha- tósághoz beadott lemondás ténye az autonómia súlyos sérelmét je- lentí, mert az elnökségnek kellett vol- na lemondani, miáltal az előljárá- ságnak módja lett volna ideigle- nes vezetéstől gondoskodni. Erről törvény rendelkezik. Hangoztat- ják, hogy ezek után az elnökség lemondását minden további nélkül tudomásul kell venni a hatósa- gnak, mert nem hiszik el, hogy akár az előljárásság, akár pedig a he- lyettesítésükéről gondoskodni köte- les közzülés hajlandó volna az eltávoztakkal tovább tárgyalni.

— Aki friss és munkaképes akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva és folyton fájjon a feje és a bőre tele legyen mindenféle pat- tanásokkal, az igyék hetenként egyszer kétszer reggelizés előtt egy pohár ter- mészetes Ferenc József keserűvizet Kérdezze meg orvosát!

Maradék szövet, selyem és mosóanyagokból olcsón ruházkozhat, mert a

KLEIN Diva házban igen olcsón vásárolhat

a nyári és őszi időnyből felhasználódott nagymennyiségű 2-3-4 m-es darabokból

A világ legnagyobb mesterei a debreceni nemzetközi amatőrfénykép kiállításon

Ragyogóan sikerült a Fotoklub kiállítása

Debrecennek nagyszerű híre van már az egész világon. Legutóbb is ezt mutatja az az óriási visszhang, amelyet a most itt rendezett nemzetközi nagy fényképképzés kiállítás. A Föld legműveltebb országaiból is a legnagyobb amatőrök vettek részt a Déri muzeumban a Debreceni Fotoklub által rendezett kiállításon. Sokra becsülik a magyar amatőröket, de különösen megható Misonne Leonardnak, az ősz belga mesternek a gesztusa. — Misonne az amerikaiak pontos számítása szerint ma a világ legnagyobb élő amatőr fényképezője. Nagy megbecsülés Debrecen számára, hogy sokkal erősebb képeket küldött Debrecenbe, mint amilyenekkel résztvevő a legutóbbi pesti nemzetközi kiállításon.

És rajta kívül is a nagy amerikai, olasz, német, csehszlovák, jugoszláv, francia, hindu, kínai, japán, lengyel mesterek mind tudásuk színe-javát küldték hozzánk. A Debreceni Fotoklub rendezőbizottságának nem kis fejtörésébe kerülhetett, míg a 4879 beküldött fénykép közül ki tudták választani azt a 672 darabot, amelyet kiállításra méltónak ítélték. Nem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy még két-három ilyen kiállítást lehetett volna ebből az anyagból rendezni. Bizonyíték erre az az érdekesség, hogy a város legnagyobb üzleteinek kirakataiba is jutott szebbnél-szebb kiállítási anyag.

Ami pedig bekerült a Déri muzeumba, az olyan, hogy a nem szakértő is csak áll, áll némelyik előtt és csodálkozik, hogy lehet ilyen gyönyörű képet alkotni.

Az amerikaiak kezdik a kiállítás képsorozatát, előttük csak két algeri kép van. Láttuk Amerikában klasszikus mester: Max Thorek patinás képét, a híres Robinson »Háború« című alkotását: a légelhárító ágyak felett a koponyagyert. Anglia amatőrjei a klasszikus kor elgondolásait tükrözik, Keighley, a legnagyobb angol mester guminyomatai olyanok, mint egy tökéletes festmény. Ausztria nagy gyűjteményt küldött, aktjaik magas művészi tudást sugároznak. Ausztrália amatőrjei angol hatás alatt állanak. A belgák kitétek magukért. Kötelezi őket Misonne világhírre. A csehszlovákok is nagy erőt képviselnek, sok kitűnő amatőrjük van és látszik, hogy a legszebb alkotásaikat küldték most Magyarországra. Akik szeretik a misztikus világot, gyönyörködhetnek a kiállításon, melynek egyik kiemelkedő szépsége a hindu Unwalla I. N. Shiva istent és előtte a templomi táncosnót, Parvatit ábrázoló képe. Biztosan díjat nyer. És nagyon megérdemli. Egyiptom is küldött néhány drágaságot, akár csak a kínaiak, akik finomsággal teljes képeikkel tűnnek ki. Párisból kaptunk néhány franciaizű, szép képet, de van köztük patinás alkotás is. Nagy fölényt mutatnak az olaszok és németek nemcsak technikai tudásban, hanem ízlésben, kidolgozásban, meglátásokban és témagazúságban is.

Általános benyomásunk a kiállításról, hogy szinte »háborús« a hangulata, minden nép a legerősebbjeitől a legjobb alkotásokat küldte s a szemben álló falakon a képek izzó szemekkel nézik egymást, néhez választani köztük, hogy melyiknek adnánk a palmát. A felsoroltakon kívül Canada, Dánia, Dél-Afrika, Hollandia, Japán, Jugoszlávia, Luxemburg, Mexikó, Mo-

naco, New-Zealand, Norvégia, Palesztina, Portugália, Románia, Spanyolország, Svájc, Svédország állítottak ki pazar szépségű képeket. Végül utoljára, de nem utolsó helyen a magyarok. Ha nem lennének »házigazdák«, külön cikket szentelnének a magyar amatőröknek. Nemcsak azért, mert a fényképezés értékét becsülik meg elsőjében aktív magyar miniszter: dr. Lázár Andor és kiállítja alkotását, hanem lokálpatriotizmus színezeté nélkül azért is, mert a világ második legnagyobb amatőrfényképezője, Aszmann Ferenc újabb remekműveit mutatja be. Mellette, mondhatni az ő hatására erős debreceni gárda van fejlődőben, amelyről még sokat fogunk hallani. A régi mesterek mellett, akiket dr. Hajnal Dezső vezet, már ott vannak újabb

tehetségek is, akikkel érdemes foglalkozni és állandó versenyzőt képezni belőlük: Zöld József h. polgármester, Stuhán Tibor, Buza Gábor, Hapák Papp, Dorn, Fialkovits, Galánffy, Gallé, Gisser, Hartmann, Molnár Erzsébet, Poroszlav István dr., jeddi Szabó Ferenc, Szűcs Károly nevével találkozunk még sok külföldi kiállításon. Nyugodtan odaállhatnak akármelyik »erős gárda« mellé képeikkel.

Debrecen városa sokat nyert ezzel a nagy kiállítással, amely teljes értékű idegenforgalmi propagandát jelent már csak azért is, mert sok ezer és ezer külföldi amatőr veszi kezébe Debrecen szépségeit ábrázoló mélynyomású katalógust, melyet a saját felvételeikkel együtt megküldenek nekik.

(yr.)

Mindenki megvan elégedve az Idegenforgalmi Hivatal működésével

A Corvin propagandának nem volt látható eredménye — állapította meg a bizottság.

Az idegenforgalmi bizottság dr. Kölessey Sándor polgármester elnöklésével tegnap délelőtt ülést tartott a városházán. Dr. Milleker Rezső egyetemi tanár, az idegenforgalom vezetője ismertette az évi jelentést. Februárban lesz három éve — mondotta —, hogy az idegenforgalmi hivatal megkezdte működését és ezalatt rendeltetésének teljes mértékben megfelelt. Grassl Herbert igazgató személyében művelt, megfelelő szaktudással bíró férfit kaptak, aki méltóképpen képviseli a város idegenforgalmi érdekeit. Az építendő gyógy szálló fokozott feladatokat ró az idegenforgalmi hivatalra, ideje volna, ha a végleges átszervezés megtörténne. A tisztviselők fizetését is megfelelően rendezni kell.

Dr. Kölessey Sándor polgármester kijelentette, hogy mivel a kezdet nehézségein már túl vannak, megfelelő tapasztalatokat is gyűjtöttek, most már ő is szükségesnek tartja az átszervezést. Ez is megtörténik, amikor a gyógy szálló felépül, illetőleg ennek propaganda »hivatalát« megszervezzük. A kettőt együtt csinálják meg. Ettől függetlenül a javadalmazást már február 1-től rendezik.

Dr. Radó Rezső kamarai főtitkár örömet fejez ki az évi jelentésben felsoroltak miatt. A költségvetéshez képest sok tény történt, ami csak úgy volt lehetséges, hogy Grassl Herbert igen sok lelkesedést és hivatottságot vitt az ügyvitelbe. Az idegenforgalmi érdekeket nem lehet csendesen, zajtalanul, elevenség nélkül szolgálni. De mindig csak a valóságot kell hirdetni, nehogy csalódást okoz-

zunk. De a valóságot aztán a lehető legegyszerűbb módon reklámirozzuk.

Kölessey polgármester: Milleker Rezső elnök és Grassl Herbert igazgató valóban megérdemlik a bizottság teljes elismerését és köszönetét értékes munkájukért. Az erőteljesebb és élénkebb propagandát arra az időre tartogatjuk, amikor a gyógy szálló meglesz és tudunk is nyújtani az idejövő idegeneknek. A gyógyfürdő nagy jelentőségét jellemzi, hogy a tervek bírálatbizottságába maga Tormay Géza államtitkár delegálta magát az Országos Idegenforgalmi Hivatal részéről. Ugyanilyen lelkesedéssel csügg a hortobágyi vadász szálló ügyén is. A pusztán a vadászat azonban túl nem fejleszhető, nehogy egymást zavarják a vadászok. Legfeljebb 20 szobás szállóról lehet kint szó. Ha a prospektuskészítés ideje elérkezik, akkor pályázatot hirdetünk szép fényképekre, a szövegét kiváló íróval — esetleg Oláh Gábor utján készítjük el és az összeállításnál igénybe vesszük ügyes riportereink közreműködését.

Grassl Herbert megköszönte a bizottság elismerését és ígérte, hogy ő jövőben is buzgóan fáradozik Debrecen idegenforgalmi érdekei szolgálatában.

Milleker Rezső ezután kérte, hogy a Hortobágyon őrizzék meg a magyar fajta jöszágot, hogy mindegyikből maradjon meg, ne pusztuljanak ki.

Kölessey Sándor polgármester kijelentette, hogy a magyar fajta állatok fenntartásáról gondoskodás történik.

Meghallgatta a bizottság a Cor-

Tényt és
hangulatot

GYULA
RÁDIÓ ÉS CSILLÁR SZAKSZLETÉ
FERENC JÓZSEF UT 59
Debrecen

vin képviselőjében megjelent Sebestyén Gyula igazgatót, aki a múlt évi tevékenységéről számolt be.

A bizottság megállapította, hogy a Corvin propagandájának nem volt látható eredménye az elmúlt évben,

de nem is akarják a többi utazási irodákat elkedvetleníteni és ezért külön megbízást a képviselőre senkinek sem adnak.

Hozzászóltak ehhez a propaganda kérdéshez Németh Nándor, Szász József, Diczig Alajos, vitéz Fejér István, aki ügyes ötletet vetett fel az ipari cikkek által való propagálásra. Tárgyaltak arról is, hogy a budapesti szállodák szobafőpincéireit meghívják, de erre csak akkor kerül majd sor, ha a gyógy szálló meglesz és el tudják látni a vendégeket. Bejelentette a polgármester, hogy szívesen látná, ha Debrecenben rendeznék meg országos szállodai kongresszust, amelyre nemcsak a főportásokat, hanem a szállótulajdonosokat is vendégül meghívják.

Egyhangulag elfogadták az idegenforgalmi hivatal költségvetését és ezzel az ülést véget ért. Februárban ismét tartanak idegenforgalmi bizottsági ülést, amelyre már lejönnek az Országos Idegenforgalmi Hivatal vezetői is.

Levéltredezőt, iratgyűjtőt rendkívül olcsón vásárolhat a »MELIUSZ« könyv- és papírkereskedésben

FELMENTETTÉK
A KOLDUSGYILKOS RENDŐRT

Nagy III. Kálmán rendőr nagypenteki koldusgyilkossági ügyét tárgyalta tegnap a budapesti törvényszék. Nagyot szándékos emberöléssel vádolták, mert három lövéssel leterítette Balog Sándort. A rendőr elmondta, hogy nem érzi magát bűnösnek. Tiltott koldulásért akarta bekísérni Balogot, aki útközben megtámadta és életét veszélyeztette. Ezért volt kénytelen fegyvert használni. Célzás nélkül háromszor rálőtt Balogra szorongatott helyzetben. A tanúk kihallgatása után a törvényszék jogos önvédelem címén felmentette a rendőrt.

x Sós, brómos, lugos, jódos a nagyerdő fürdő vize. Gyógyító, erősítő, frissítő.

Hungária filmszínház

MA ELŐSZÖR

STAN és PAN

a humor királyainak legújabb
SLÁGERVIGJÁTÉKA

„Vadnyugati őrjárat“

Előadások: VASÁRNAP 3, 5, 7, 9-kor. HÉTFOÉN: 5, 7, 9 órákor.
Vasárnap FOX, Hétfőn: PARAMOUNT

VILÁGHIRADÓ!

Apolló

MA, VASÁRNAP

fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órákor

utoljára

EDDIE CANTOR

mulatságos bohózata

Modern Al Baba

Vasárnap FOX,

hétfőn PARAMOUNT

VILÁGHIRADÓ!

Debreceni Első Takarékpénztár

Foglalkozik a bank és takarékpénztári ügylet minden ágával.
Alakult 1846-ban.
Uj kölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett folyósít.

Kiéleződik a román belpolitikai helyzet

Tatarescu arról beszél, hogy a korona és az ország között konfliktus tört ki.

Bécs, január 8. Politikai körökben óriási feltűnést kelt az a komüniké, amelyet a román nemzeti liberális párt vezére, Tatarescu hivatalosan tett közzé. Tatarescu a kiáltványban az alkotmányra való hivatkozással, tiltakozik az ellen, hogy a kormány a parlamentet feloszlassa, még mielőtt az összeült volna.

Tatarescu és a nemzeti liberális párt felhívása szerint a kormánynak ez a lépése az alkotmány intézkedéseivel való legmérévebb szembehelyezkedést jelenti. A közlemény a továbbiakban szóról szóra így hangzik:

„A törvényhozó testületet — úgy, ahogy az az általános választásokban megalakult — feloszlanni, mielőtt összeült volna és mielőtt elkezdett volna dolgozni, tehát a feloszlátás jogának lényeges előfeltételei bekövetkeztek volna, vagyis a parlament és a korona között konfliktus tört volna ki, azt jelenti, hogy mi nem az alkotmányban előírt jog gyakorlásával állunk szemben, hanem konfliktusba kerültünk, amely a korona és az ország között tört ki.

Tekintettel ezekre az alkotmány szempontjából fontos mérlegelésekre és a parlament feloszlátásával előállott helyzetre, a román nemzeti liberális pártnak az a nézete, hogy a legutolsó általános választásokból kikerült törvényhozó testület feloszlátása csak a testület megalakulása után történhet meg, ha nem akarják azt, hogy a feloszlátás ténye az alkotmány konfliktusának formáját vegye fel.

KAROLY ROMÁN KIRALY A BÁNATBA UTAZOTT

Belgrád, január 8. Feltűnőnek tartják itteni politikai körökben,

T A F T
minden estélyi színben
90 cm. széles nehéz
minőség
1.75 P
↔
Paplanselyem
hiváló minőségű mű-
selyem fonából
3.50 P
a
(LEIN divalbazban)

hogy *Károly király a zürzavaros belpolitikai helyzet ellenére vadászni ment a bánati Bánlakra, hűgának, az egykori görög királynénak birtokára, amely közel fekszik a jugoszláv határhoz.*

Egyelőre ellenőrizhetetlen hírek szerint a román király a vadászkiránduláson rendkívül fontos politikai kérdésekről kíván tanácskozni a jugoszláviai közelet több magasállású személyiségeivel és ebben a kapcsolatban emlegetik Pál jugoszláv kormányzó herceget, aki ezidő szerint Athénben van a görög trónörökös esküvőjén, de hamarosan vissza fog térni, továbbá Sztójadinovics miniszterelnököt.

A VOLT BUDAPESTI FRANCIA KÖVET SZENZÁCIÓS CIKKE

A francia külügyminisztérium hivatalos lapja, a Le Temps legutóbbi számában szenzációs cikket közöl Louis de Vienne volt budapesti francia követ tollából, aki tudvalevőleg a párisi Le Temps külpolitikai szerkesztője lett és ebben a minőségében most súlyos kritikát gyakorol az új román kormány felett.

Tegnap cikkében a következőket írja: „Eddig még nem volt Románia felől valami kétség, az a szinpadias trükk, igazán azt kellene mondani, az államesiny azonban, amelyet Károly király az utolsó választások után csinált, az utolsó tatyulakat is eltépte.

Goga szívélyes táviratokat küldhet a szélrózsa minden irányába, barátságáról való biztosításait megsokszorozhatja, — de mégis csak a parlamenti szokások ellenére jutott hatalomhoz ő, akit joggal diktatorikus szellemnek, nemzeti szocialista misztikusnak (a vaskardával való veszekedése ellenére is), szenvedélyes antiszemitanak és olyan embernek tartanak, aki Hitlerrel jóviszonyban áll.”

De Vienne cikke további során ezzel a fejlődéssel egy nyilatkozatot állít szembe, amely olyan országból származik, amelyet sok francia makacsul Németország százszázalékos vazallusának tekint.

— Ebben az országban — írja Louis de Vienne — az alkotmány nevében, a diktatura ugyanez szelleme ellen egy hang emelkedett fel és ez a hang Horthy Miklósé, Magyarország kormányzójaé volt.

Azzal fejezi be cikkét, hogy szemlét tart a dunai államok politikája felett és azt mondja, hogy az ottani viszonyok zavarosabbak, mint azelőtt bármikor. „Adja Isten — írja, — hogy Középeurópát ne érje a gordiuszi eszmő sorsa.”

A ROMÁN PENZÜGYMINISZTER CAFOLJA A PENZÜGYI HIRESZTELESEKET

Bukarest, január 8. Savu pénzügyminiszter szombat este rádióelőadásában szembeszállt a kor-

VILÁGVÁROSI SZABÓSÁGUNKBAN
KÉSZÜLNEK A LEGTÖKÉLETESEBB SZABÁSÚ

FRAKKOK ÉS SZMOKINGOK

FEKETE ÉS EJFELKÉK ANYAGOKBÓL!
PIKEMELLÉNY P. 11'80

54 ÉVE
GARANCIA!

Grünfeld
ADOLF B. JA

OLCSÓ
SZABOTT
ÁRAK

Kistemp'om mellett.

mány pénzügyi politikájára vonatkozó képtelen híresztelésekkel. Nincs szándékunkban kényszerkölcsönt kibocsátani, sem bankbe-

téteket zárolni, sem a bankjegyeket lebélyegezni. A kormány nem gondol a valuta értékének esőlkéntésére.

A cseh fegyvergyárak be- szüntették a fegyverszállítást Romániának

Párisi jelentés szerint Franciaország visszavonta azt a hitelkezességet, melyet a cseh fegyverszállításokkal kapcsolatban adott Romániának. *A visszavonás után a csehek azonnal beszüntették a fegyverszállításokat Románia felé.*

Francia pénzügyi intézkedések Románia ellen

Párisi híradás szerint Románia tudvalevőleg nagymennyiségű fegyvert és löszert rendelt a csehszlovák gyáraktól. Ezeknek a fegyverszállításoknak biztosításáért Franciaország vállalt felelősséget a csehszlovák hadianyaggyárakkal szemben.

Beavatott francia pénzügyi körök szerint a francia kormány visszavonja a hitelgaranciát s ennek következtében a csehszlovák fegyverszállítás Románia felé meg-

szűnik. Ezenkívül Franciaország félbeszakítja a románkölcsönökért a kamatfizetést. A bukaresti franciakövetet, Thierryt legközelebb vissza fogják hívni s mást küldenek helyette.

ÜZLETI KÖNYVEKET

minden kivételben és nagyságban
igen olcsón vásárolhat
a „Méliusz” könyv-
és papírkereskedésben

Francia lap szerint a Goga kormány egymillió zsidót fog kiuasítani Romániából

Páris, január 8. Az *Epoque* című lap valószínűnek tartja, hogy a Goga-kormány egymillió zsidót fog kiuasítani Romániából. Németország, Olaszország, Magyarország, Törökország és Szovjet-Oroszország nem hajlandó kaput tárni a hontalanná vált zsidók előtt. Nos, Franciaország a jelenlegi gazdasági viszonyok között szintén nem fogadhatja tárt karokkal a kiűzötteket. Legfeljebb Madagaszkár szigetéről lehetne szó, de ez sem volna megoldás. Bármily ridegen hangozzék is, nekünk franciáknak elsősorban saját érdekeinket kell tekintelnünk. Országunk ma már nem engedheti meg magának a nagylelkűsködést. Ebben egyébként minden francia egyetért. Az Egyetemes Zsidósövetség egyik vezető tagja a következő kijelentést tette előtünk: „Zsidó vagyok ugyan, de mindenképp franciának vallom magamat s mint francia erőlyesen tiltakozni fogok az

ellen, hogy a román zsidók — akiket képtelenek volnánk ellátni — országunk területére lépjenek...”

— Rádióhallgató olvasóink szíves figyelmét felhívjuk a január 9-én, vasárnap este fél 10 órakor a BESZKART szimfónikus zenekarral előadásra kerülő „Tábori magyar ráncok” című szerzeményére, amely dr. Széll Kálmán debreceni orvos „Laczkfi” című 3 felvonásos nagy operájából az előjáték ballétréslete. (3)

L
Afrikában él a Llama
NIKOTEX-et szív a dáma

Még 1000

villanydololást akarunk, még jobb eredménnyel készíteni, a hőlgyek melegezésére, az új évben is. Garanciával 4 pengőért.

Fióküzlet: Szoborlói-ut 4. **Horgonyi fodrásznál** Fióküzlet: Nyugati-u 14. ahol állandó és jóm unkaerők állanak a hőlgyek rendelkezésére. Telefonbejelentés: 19-01.

Lázár miniszter még a János szanatóriumban van

A miniszter állapota kielégítő — mondották a szanatóriumban. —

Tegnap riasztó hírek terjedtek el Debrecenben arról, hogy Lázár Andor igazságügyminiszter állapotában rosszabbodás állott be. Ezeket a nyugtalanító híreket egyesek azzal magyarázták, hogy már majdnem egy hete nem jelentek meg hírek a pesti lapokban a miniszter állapotáról, holott pedig előzőleg szinte napról-napra megjelent bolletin, sőt mint egy ízben már azt jelentették, hogy a miniszter néhány napon belül elhagyja a szanatóriumot, teljesen felgyógyultan. Azóta azonban semmiféle jelentés nem látott napvilágot s ennek volt következménye hogy különböző híresztelések keltek szárnyra.

Lázár miniszter tudvaleg kettős operáción ment keresztül és egészségi állapota annál inkább érdekelte a debrecenieket, mert hiszen a miniszter Debrecen város egyik képviselője.

A nyugtalanító híresztelések folytán az éjszakai órákban felhívtuk a Magyar Távirati Iroda központját, mely azonban azt a választ adta, hogy a miniszter állapotáról közlelő nem tud. Erre felkértük, hogy hívja fel közvetlen telefonon a „János” szanatóriumot ahol a miniszter fekszik. Ujabb várakozás után azt a választ kaptuk, hogy az MTL nem tud összeköttetést kapni a

„János” szanatóriumban, mely nem felel a csemetésre.

Ezek után Debrecenből szerkesztőségünk telefonon hívta a János szanatóriumot. Néhány perccel későbbül összeköttetést is kapott és az ügyeletes orvos érdeklődésünkre a következőket mondotta a miniszter állapotáról:

— A kegyelmes ur állapota kielégítő. Rosszabbodásról nem lehet szó.

— Tehát még mindig a szanatóriumban van a kegyelmes ur? — kérdeztük.

— Igen. Annyit mondhatok, hogy nyugodtan alszik.

— Körülbelül mennyi ideig kell még a szanatóriumban maradnia?

— Azt én nem tudom. Erre a kérdésre csak kezelőorvosai tudnak választ adni a nappali órákban.

Ilyenformán a miniszter állapotáról elterjedt riasztó hírek nem felelnek meg a valóságnak, de az tény, hogy a miniszter teljes felgyógyulása, sajnos, még nem következett be, amit mutat az, hogy még nem hagyhatja el a szanatóriumot.

Katonák ezrei fagytak meg a spanyol fronton

60.000 halott és sebesült a terueli harcokban.

Saint Joan de Lous, január 8. Katonai körökben a 23 nap óta tartó terueli harcok veszteséglajstromát összesen 60 ezer halott-ra és sebesültekre becsülik. A halottak és sebesültek között igen sokan vannak, akik a rettenetes hideg áldozatai lettek. Mindkét részről egész csapatokat kellett elszállítani, mert a katonák ezrei valóságosan megfagytak a metsző hidegben.

A spanyol nemzeti csapatok szombaton újabb rohamot intéztek a köztársasági csapatok egész sor fontos állása ellen. A küzdelem középpontja az 1205. magaslat volt, amelyet harcászati jelentősége miatt a köztársaságiak megvédtek. Kellő tüzériai előkészítés után a nemzetiek rohammal elfoglalták a magaslatokat. A két nemzetközi dandártól álló védőcsapat igen súlyos veszteségeket szenvedett. A nemzetiek több mint száz foglyot ejtettek.

AZ ÉHSÉG MEGADÁSRA KÉNYSZERÍTETTE TERUEL VÉDŐIT?

Páris, január 8. Köztársasági spanyol részről a szombatra virradó éjszaka jelentések érkeztek a francia fővárosba, amelyek szerint Teruel védőseregének nagyrésze pénteken este megadta magát. A madridi hadügyminiszterium hivatalos jelentése ezzel kapcsolatban a következőket mondja:

— Rey ezredes parancsnokkal az élen pénteken este megadta magát Teruel nemzeti helyőrségének legnagyobb része. A városban most már csak elszórtan fejt ki ellenállást néhány épületben a

nemzetiek több osztága.

Pénteken reggel a köztársaságiak vonalai előtt megjelent a Vörös Kereszt egyik megbízottja és a parancsnokkal kívánt beszélni. A megbízott kérte a parancsnokot, hogy azonnal szállítsa el a terueli kórház belső pavillonjaiban fekvő sebesülteket, továbbá az ott összegyűlt asszonyokat, gyermekeket és aggasztányokat, mert állapotuk teljesen leromlott. Napok óta nincs ivóvízük és élelmiszerük.

A kiűrés ezután meg is kezdődött. A nemzetiek délután 2 óra 30 perckor kezdték meg a kiűrését és este 9 órakor, amikor a kórház nagy épületét már minden polgári személy elhagyta, Rey ezredes és 1500 főnyi hadereje megadta magát.

A madridi hadügyminiszterium legújabb jelentése még beszámol arról is, hogy Caledas frontszakaszán a köztársaságiak visszavertek egy heves nemzeti támadást.

Saragossa, január 8. A Havas iroda különtudósítója jelenti: A terueli arevonalon az elmúlt éjszaka zajlott le a spanyol polgárháború legádázabb ütközete. A nemzeti csapatok kihalásáig a tegnapielőtti sikereiket, amelyeket a balszárnyon értek el, üldözőbe vették az ellenséget. A köztársaságiak kénytelenek voltak feladni Felshegység déli magaslatait, amelyek Teruelről északra fekszenek.

Uj táncisko's

Szörnyas-kerék

Hunyadi-u. 9. Barco Magde.no

Pécsi kocsz, tojásszén

a legmagasabb hőértékű

magyar tüzelőanyag,

Kapható a képviselőnél

Bódy Pál, Hunyadi-utca 20.

Telefon 14-87.

Ujabb súlyos incidensek Sanghájban

London, január 8. Első oldalon feltűnő helyen vastagbetűs címek alatt közlik azt a hírt, hogy Sanghájban a japánok a Newyork Asia szálló homlokzatáról levettek két angol lobogót. A japánok és a franciák között is összetűzésre került a sor, amikor a francia katonák meg akarták akadályozni a japánokat abban, hogy lefegyverezzenek egy fehér orosz önkéntest. A Star azt állítja, hogy a franciák és japánok most Sanghájban kezükben fegyverrel állanak szemközt egymással. Az Evening News is komolyan tartja az incidenst.

Tokió, január 8. A japán haditengerészeti hatóságok feltartóztatták a Marion Moller angol tehergőzöt, mert tiltott övezetbe hatolt be. Az angol hajó kapitánya viszont azt állítja, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt volt kénytelen eltérni a szokott útiránytól.

London, január 8. Az angol sajtó

tó leplezetlen aggodalom, sőt izgalom hangján tárgyalja a legújabb sanghái incidens, amelynek során japán katonák a nemzetközi negyed angol rendőrségének tagjait bántalmazták. A Daily Mail és a Daily Express úgy tudják, hogy Sir Robert Craigie tokiói angol nagykövét utasítást fog kapni. Követeljen bocsánatkérést és teljes kárpótlást Japántól. Sinclair, az egyik megtámadott angol tisztviselő, lemondott állásáról, hírszerint, a bántalmazások miatt.

Tokió, január 8. A Domei iroda jelenti: Konoje herceg miniszterelnök a kormány elé négyéves tervet terjesztett. A négyéves terv arra irányul, hogy minden eszközzel igyekezzenek fokozni a nemzeti termelést. Egyes körökben ugyanis arra számítanak, hogy a kínai háború még négy évig is eltarthat és több évre lesz szükség ahhoz, hogy véglegesen rendezzék a kínai kérdést.

Japán-kínai békét közvetít Berlin

Londoni jelentés szerint a Kína s Japán között hónapok óta folyó német békeközvetítés már annyira előrehaladt, hogy az ügy érettnek minősíthető és remény van rá, hogy a most folyó tárgyalások véglegesek lesznek. A német kor-

mány attól tart, hogy a kétségbeesés a Szovjet karjaiba kergeti Kínát s ezért békeközvetítésnek mérséklésére igyekszik rábírní Japánt. A tárgyalásokat Osima japán tábornok vezeti.

A városi számvevőségek államosítása

Az át nem vett tisztviselők nyugdíja zandók, vagy más állásba helyezendők

A belügyminiszter közölte a városokkal, hogy a városi számvevőségek államosítása április 1-én visszavonhatatlanul megtörténik. Ezzel kapcsolatban elrendelte azt is, hogy kimutatást állítsanak össze a városok a számvevőségek tisztviselőiről. A kimutatásban fel kell tüntetni a számvevőségi tisztviselők szolgálati idejét és fizetési fokozatát is.

Azt is jelenteniük kell a városoknak, megvan-e a számvevőségnek a megfelelő létszáma. A kimutatások felter-

jesztése után a miniszter úgy fog rendelkezni, hogy január elsejével az összes számvevőségi tisztviselők rendelkezési állományba helyezendők.

Ez azt jelenti, hogy a minisztérium el fogja bírálni, kiket vesz át állami szolgálatba a számvevőségi tisztviselők közül. Akiket nem vesz át az állam, azokat a városoknak nyugdíjazni kell, illetve más állásba kell helyezniük, amennyiben a városi tisztviselők létszámáról intézkedő rendelkezés arra módot ad.

LUDENDORFF VÉGRENDELTE TOVÁBBI HARCOT HIRDET A PÁPOK ELLEN

Felbontották Ludendorff tábornok végrendeletét, melyben azt hirdeti, hogy ők vezették a legnagyobb forradalmat, amidőn a nemzeteket, népeket kiszabadították a papok és zsidók uralma alól. További harerá buzdítja a németeket és arra kéri őket, hogy gyűlekezzenek a felesége körül.

KUKORICA ÉS BABVETŐMAGOT OSZTANAK KI A GAZDÁK KÖZÖTT.

Budapest, január 8. A földművelésügyi miniszterium növénytermelési hivatala ez év tavaszán nagyobb mennyiségű kukorica vetőmagot fog részint a nagy gazdaságok, részint a gazdák között kiosztani a gazdák előtt már általánosan ismert búzavetőmagakció mintájára. Részletesebb felvilágosítás a m. kir. növénytermelési hivatal s a vármegyei gazdasági felügyelőségek

útján is nyerhető.

Babvetőmag kiosztása az egységes minőségi termelés előbbre vitele érdekében a földművelésügyi miniszterium növénytermelési hivatala babvetőmagot ad ki, három mázsnál nagyobb tételekben, részint készpénzfizetés, részint a beszerzési ár háromnegyed részének kamatmentes hitelezése ellenében. Az akciós bővebben ismertető leírás a hivataltól közvetlenül beszerezhető. A jelentkezés határideje január hó 31-ike.

FONTOS ANGOL-OLASZ TÁRGYALÁSOK

A római angol nagykövét hosszú és érdekes megbeszéléseket folytatótt gróf Ciano olasz külügyminiszterrel. — Az érdekelt felek minden lehetőt elkövetnek, hogy minél gyorsabban előkészítsék a talajt általános olasz-angol tanácskozások előkészítésére. A tanácskozás tárgyai között szerepel majd az abessziniai olasz birodalom elismerése is.

Január az olcsóság hónapja

Téli árut most nagyon olcsón árusítunk.

<h3>Vászon, damaszt</h3> <p>pamut lenből</p> <p>Fehérneműre mosott erős szálú minőség 1.04 0.98 0.84</p> <p>Kelengyere mosott különlegesen csinos markájával 1.30 1.08 0.88</p> <p>Angol huzalra 140 cm széles finom szálú különlegesen 1.50 1.40</p> <p>Aisólepedőre erős szálú egyzöldeségben 1.68 1.48</p> <p>Paplanlepedőre 180 cm széles kőszőre és jó minőség 3.25 2.98 2.68</p> <p>Ágynemű damaszt színes és fehér u. mintákban 1.95 1.60</p> <p>Damaszt angol huzalra 90 cm. széles színes és fehér 2.50 2.20</p> <p>Sz. nes kreton ágyhuzra garantált színtartó 1.50 1.18</p> <p>Angin toll-toknak erős sűrűszálú u. minőség 1.30 1.10 0.98</p> <p>Zsur garni ura kiváló minőség szép színekben 7.20 6.50 3.50</p> <p>Kévsz garnitúra 6 személyes színes és fehér bordírozás 9.50 8.50 7.80</p> <p>Étkeszlet 6 személyes virágos és kockás mintákban 8.50 7.80 6.50</p>	<h3>Mosóárak</h3> <p>Tenis flanel jó minőség szép pizama csikokban 0.88 0.58</p> <p>Pijama flanel köpper szövésű divat csikok 1.48 1.28 0.98</p> <p>Flanel fehérneműre, pettyes, virágos és sima színekben 1.28 1.18 0.98</p> <p>Bársonyflanel szép ruha és pongyola mintákban 1.38 1.10 0.98</p> <p>Báby flanel babás mintáz vagy cord szövésű 1.28</p> <p>Zsinór barchet fehér hátal garantált színtartó 1.60 1.50 1.38</p> <p>Matlasse csodaszép u. mintákban és színekben 2.98 2.28 1.98</p> <h3>Szövetek</h3> <p>Angóra szövet jó minőség szép színekben 1.98 1.80</p> <p>Ruha szövet prima minőség divat színekben 2.40 2.28 1.98</p> <p>Gyapjú szövet kiváló jó minőség minden színben 3.20 2.98 2.75</p> <p>Pepita szövet divat aljra és kabátokra 2.88 2.28 1.85</p> <p>Szoknya szövet dupla széles nehéz téli anyag 6.50 5.80 4.50</p>	<h3>Női téli fehérnemű</h3> <p>Svajci nadrág par-vel színekben kis hibával 0.98</p> <p>Svajci nadrág „Nor-Coc” márkás habmentes 3-as 1.55</p> <p>Ing-nadrág svajci kötésű jó minőség 1.48</p> <p>Svajci ing-nadrág „Nor-Coc” márkás prima minőség 2.70 2.50</p> <p>Téli nadrág bolyhos meleg béléssel műselyem felületű 2.20 1.98</p> <p>Gyermek nadrág téli vastag meleg bolyhosással 2.48 1.30</p> <h3>Férfi téli fehérnemű</h3> <p>Téli ing prima melé vagy sport flanelből 3.90 2.60</p> <p>Kötött ing gyapjú, vagy bállyal meleg bolyhosással 4.90 3.90</p> <p>Flanel alsónadrág egész prima minőség hosszú 7.80 1.80 2.50 rövid</p> <p>Köpper alsónadrág prima ravari hosszú 2.80 1.98 rövid</p> <p>Flanel pijama színtartó divat csikos anyagból 7.50 6.50 5.50</p>	<h3>Harisnya, kesztyű</h3> <p>Női harisnya an. o. os bordázott minden színen 0.98 0.78</p> <p>Gyapjú harisnya sima és bordázott kötési 2.50 2.40 2.90</p> <p>Női harisnya műselyem, belül téli béléssel 2.40 1.88 2.20</p> <p>Jagsokni gyapjú és makkó minőség szép virágajtóval 1.38 0.98 1.20</p> <p>Női kesztyű triko meleg téli bolyhos beléssel 1.45 1.28 1.10</p> <p>Kötött kesztyű női tolószőrű vagy sima szálú 1.78 1.28 1.28</p> <p>Férfi téli sokni vastag meleg bolyhosással 0.78 0.68 0.48</p> <p>Gyapjú sokni egész prima minőség 1.95 1.58 1.28</p> <p>Férfi harisnya téli hosszú szálú, szép színekben 1.78 1.50 1.20</p> <p>Gumis harisnya téli vastag minőség 2.28 1.98 1.38</p> <p>Férfi kesztyű meleg téli, bolyhos béléssel 1.98 1.58 1.10</p> <p>Gyermek kesztyű meleg téli, bolyhos béléssel 0.68 0.50 0.70</p>
<h3>Bőr kesztyű</h3> <p>női és férfi</p> <p>Pécsi gyártmány meleg béléssel</p> <p>4.20 4.80 5.50 5.90</p>	<h2>CSILLAG TESTVÉREK</h2> <p>Piac- és Simonffy-utca sarok</p>		<h3>Divat nyaksál</h3> <p>női és férfi</p> <p>gyapjú, vagy műselyem szaten készítmények árakon</p> <p>1.65 2.10 2.28 2.78</p>

Magyar-Est

lesz január 15-én az Arany Bika dísztermében 9 órai kezdettel, mely a magyar díszöltönyben megjelent előkelőségek, hölgyek és urak felvonulásával 9 órakor pontosan megkezdődik.

Nagyon kérjük Debrecen és vidéke úritársaságát, *akinek magyar ruhája van, szíveskedjék abban jelenni meg.*

Őseinktől örökölt díszöltönyünket a mai fiatalság alig ismeri, legfeljebb képről, — mutassák meg a mult szépeséges kincsét, élőképét az igazi úri öltönynek, melynél méltóságteljesebb egy nemzetnek sincsen.

Természetesen akinek nincs, estélyi ruhában jön el. A Vitézi Szék és a Frontharcosok formaruhában.

A Magyar Est jövedelme az ingyességben szenvedő gyermekek segélyezését szolgálja. Minden fillér, mint a kis búzaszem, diadalmasszá válik: kenyeret ad a kezükbe! — Magyar Gyula és Jóska zenekara az alábbi esárdással nyitja meg a Magyar Est magyar táncsorozatát.

A MAGYAR EST táncmegnyitó esárdása.

Egy régi szép magyar népdal alkalmi szövege. A Magyar Esten dalolja a fiatalság.
Édesanyám, édesanyám,
csak egy a kérésem!
Magyar Estre magyar ruhát

csináltasson nekem!
Magyar ruhát, — sejhaj,
a szép magyar tánchoz.
ez illik, illik, illik,
ez illik, illik, illik,
A magyar leányhoz.

Édesanyám, édesanyám
csak egy a kérésem!
Magyar ruhát, gyöngyös pártát
csináltasson nekem!
Gyöngyös pártá, — sejhaj,
Legyen a fejemen,
mert magyar, magyar legény,
mert magyar, magyar legény

A jogász-estéttel kezdődik a farsang

Fényes sikerűnek ígérkezik az idei jogásztély, annál is inkább, mert ez a mulatság túlnő az egyetem keretein és nemcsak a joghallgatók zártkörű estélye, hanem Debrecen egész jogász- és úritársadalmának előkelő és fényes keretek között megrendezett mulatsága. Az estély a hagyományok-

lesz a völegényem.

Édesanyám, édesanyám,
csak egy a kérésem!
Magyar Estre magyar ruhát
csináltasson nekem!
Magyar ruhát, sejhaj,
Paszomántot rája,
Ez illik, illik, illik,
Ez illik, illik, illik,
A »Turuk« bajtársra.

A meghívók már elmentek, ha valaki tévedésből nem kapott Kálvin-tér 17 alatt igényelhet. Földszinti páholyjegyek még kaphatók. Felülfizetéseket tekintettel a jótékony célra köszönettel fogadjunk.

hoz híven a farsangi bálszezon első nagyszabású mulatsága lesz folyó hó 14-én, pénteken fél 10 órai kezdettel az Arany Bika termében. Az Arany Bika szálloda halljában már megnyitott a bál-iroda. Mindennap délután 6-7-ig áll a rendezőség az érdeklődők rendelkezésére. A meghívók szét-

küldése már megtörtént. Meghívót igényelni és asztalt lefoglalni a bál-irodában lehet. (o)

UJRA MEGRENDEZIK A HAGYOMÁNYOS KORCSMÁROS-BÁLT

Január 12-én lesz a Korona dísztermében.

A debreceni kocsmáros társadalom elhatározta, hogy ismét feléleventi a hagyományos kocsmáros-bált. A régi világban a kocsmárosok bálja a szezon legsikerültebb mulatságai közé tartozott és minden biznnyal a mostani felújítás alkalmával is teljes siker fogja kísérni. A vendéglátó iparunk legősibb része a kocsmárosság és a társadalmi minden rétege örömmel vesz részt az ő báljukon. Ezt mutatja a meghívók is, melyben a fővédnökök sorát Lázár és Bornemisza miniszterekkel élén a város előkelőségei nyitják meg.

A kocsmáros-bál január 12-én este 9 órakor kezdődik a Korona dísztermében. A bálbizottság: Szekeres György elnök, Szoták János, Szabados Mihály alelnökök, Bertók János, Kelemen Sándor, Sajó Imre és Schaff János nagy agilitással dolgoznak a bál sikerén.

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ

naponta frissen készült

Monokynál (Esterházy lerakat)

Piac utca 30. Telefon 21-49. kapható.

Sajtók, szardiniák, csampótok, főzelék- és huskonservek a legnagyobb választékban!

Nyulat

veszek nap áron

Waitner Burgondia-u. 4.

Heti műsor:
 Január 9-én, vasárnap délután mér-
 sékelt helyárrakkal: Esküszöm, hogy
 imádom.
 Január 9-én, vasárnap este bérlet-
 szünetben: Szakíts helyettem.
 Január 10-én hétfőn, B) bérlet 16.
 számban: Szakíts helyettem.
 Január 11-én kedden C) bérlet 15.
 számban: Szakíts helyettem.

A színházi Iroda jelentése:
 Ma, vasárnap délután
MÉRSEKELT HELYÁRAKKAL

Esküszöm, hogy imádom!

Vasárnap este bérletszünetben,
 hétfőn B. bérlet 16. számban, ked-
 den C. bérlet 16. számban az évad
 legmulatságosabb és legszellemo-
 sebb vigjáték sikere, Bókay János
 rendkívüli sikerű vigjátéka

Szakíts helyettem

**KITŰNŐEN SIKERÜLT
 A POSTAALTI SZTEK BALJA**

A Postaaltisztek Országos Egye-
 sületének debreceni csoportja ki-
 tűnően sikerült táncmulatságot
 rendezett szombaton este a Koroná-
 ban. A pompás hangulatú, ha-
 gymányos sikerű bálon megje-
 lentek Kovács Lajos, Simonffy
 Miklós és Szendrődy Pál posta-
 tanácsosok, dr. Mónus Ferenc pos-
 tahivatali igazgató, Koós Sándor
 postafőfelügyelő, Reich Antal fel-
 ügyelő, Váczy Károly mérnök,
 Dudás László és Erdős Dezső pos-
 tatiszték.

A hangulatos, nagyszerű mu-
 latságon nagyszámú közönség
 vett részt s a figyelmességében
 kifogyhatatlan rendezőség jóvól-
 tából pompásan szórakoztak. Tíz
 óraker kezdetét vette a tánc a
 »Debreceni sürgőnyózná, jajj, de
 magassz postás-esárdással és az
 Amit testvérek zenekarának mu-
 zsikájára a reggeli órákig tartott
 a tánc.

A mulatság sikere az Apródy
 Mihály és Nagypál Ferenc főren-
 dezőkből, Fegyverneki József, B.
 Szabó Sándor, Garabuczi József,
 Steier Lukács, Egry Lajos, Vé-
 kony Lászlóból és másokból álló
 kitűnő rendezőgárda érdeme.

TARGYALÁSI SZÜNET A DEBRECENI BÍRÓSÁGOKNAL

A debreceni törvényszéken, já-
 rásbíróságon és az ítéletábrán is
 szünetelnek a tárgyalások és nem
 tartják meg az előírt tárgyalási
 napokat. A bíróságoknál a statisztikai
 kimutatásokat készítik, ítélet-
 szerkesztések folynak és a rendes
 tárgyalási napok csak január 17-én
 kezdődnek.

A bíróság addig is tart tárgya-
 lást sürgős és előállítási, gyorsí-
 tott eljárásos ügyekben.

Teljesen megbízható, régi kúria) alá-
 ban (v), nagyjvedelmű házaspár 3000
 pengő hosszabb lejáratu

kölcsönt keres,

amelyre magas kamatozat Levelek
 tovább: Z. Nagy Vilmos Budapest, V
 Katona István u ca. 30

Hajfestést — Gépondulálást

Modern nappali és estélyi frizuráit készítse

Ramminger mesternél

szENT ANNA-U. 10-12.

TELEFON: 15-37.

Halott ember legendája Nagykőrösön

Nagykőrösön az utóbbi időben
 elterjedt a hír, hogy halott embe-
 rek járnak a tanyák között. A le-
 gendát a nagykőrösi kalendárium
 legújabb száma indította el, mely-
 nek egyik cikkében két orvos nyil-
 latkozott arról, hogy 10—12 beteg
 távozott élve, gyógyultan szana-
 tóriumokból, akiknek operáció
 előtt, vagy közben megállt a szív-
 verésük, akik tehát laikus értelem-

ben meghaltak. Varga János 74
 éves kétkézi munkás egyike ezek-
 nek a halál bírodalmából vissza-
 térteknek s ma is jól érzi magát,
 pedig műtét után öt percig nem
 működött a szíve. Azóta po-
 dig már hatszor is megitta saját
 halotti torát. De az igazi haláltól
 sem fél, merthogy öreg ember
 már, Amerikát is megjárta és ele-
 get látott a világból.

Enyhülni fog az idő

Hazánk nyugati részeiben szom-
 bat délben már csak néhány fok-
 kal volt alatta a hőmérséklet az
 olvadáspontnak. Ezzel szemben
 Budapest —11, az ország keleti
 felében, így Debrecenben is —10 és
 —12 körül volt a legmagasabb
 nappali értéke. Délután a Dunán-
 túl déli részein havazás kezdődött.
 Jóslás: Mérsékelt déli, délny-
 gati szél, sok helyen köd, több he-
 lyen, főként nyugatos és északon
 havazás, a nyugati megyékben
 részben már ónos eső. Az enyhülés
 lassan kelet felé terjeszkedik.

MEGFAGYOTT EGY SZEGEDI ASZALOSMESTER

Szeged, január 8. Szombaton

HÁROM RENDELET

A jegyzőrek visszaéléseinek
 megakadályozása tárgyában 1937
 február 10-én 490—1937. szám alatt
 kiadott rendeletet érvényességét
 az 1938. évre meghosszabbított
 az 1938. évre meghosszabbított
 rendelet joghatályát az 1938. évre
 meghosszabbított. Lám s. k. főka-
 pitányhelyettes, a debreceni ka-
 pitányság vezetője.

Az éjjeli szállásadás szabályo-
 zása tárgyában 1934 április 20-án
 1435—1934. szám alatt kiadott és
 évről évre meghosszabbított ren-
 deletet joghatályát az 1938. évre
 meghosszabbított. Lám s. k. főka-
 pitányhelyettes, a debreceni ka-
 pitányság vezetője.

Az ékszerészek, óráso-
 k, ezüst-,
 vagy aranyérem gyártásával és
 árusításával stb. foglalkozó üze-
 mek, zsidórusok ellenőrzése tár-
 gyában 1934 október 9-én 1168 2—
 1934. szám alatt kiadott s évről
 évre meghosszabbított rende-
 letnek a joghatályát az 1938.
 évre is meghosszabbított. Lám s. k.
 rendőrfőkapitányhelyettes, a ka-
 pitányság vezetője.

MEGHALT EGY IGAZI LELKI- PÁSZTOR, AKI MEG A MAGA KÁRÁRA IS MINDIG CSAK JÓT TETT

Nemeslelkű lelkipásztor dönt ki
 az élők sorából. Sívágó Gábor bö-
 szörményi református lelkész 53
 éves korában többheti súlyos szen-
 vedés után elhunyt.

Sívágó Gábor igen kiváló lelki-
 pástor volt. Böszörményben szü-
 letett és ott is szolgált végig. Na-
 gyon népszerű ember volt, min-
 denki szerette. Mindjárt a teoló-
 gia elvégzése után Böszörmény-
 ben választották meg lelkipász-
 torrá. Azóta is egyfolytában 30
 éven át szolgált a református
 gyülekezetet.

Nagyon jóságos és jótékonykodó
 ember volt. Özyegye és három fia
 gyászolja a kiterjedt rokonságán
 kívül.

hajnalban a Kossuth Lajos sugár-
 úton szolgálatot teljesítő rendőr
 eszméletlen állapotban találta
 Varga Vilmos 41 éves asztalos-
 mestert. A közkórházba szállították,
 de mire a mentők megindul-
 tak, már meghalt. Halálát megfa-
 gyás okozta.

**Fülvédő 60, meleg téli
 kesztyű 1'20, émelegítő
 50 fillér.**

Ujanc felszerelések. Katona-
 lada 5 pengő.

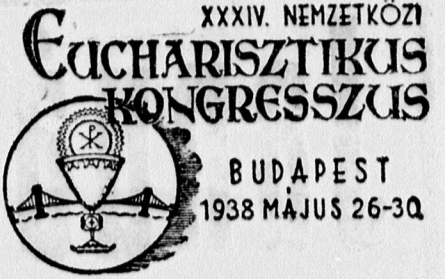
**Kulcsár Imre fia új mennagyo-
 bitott üzletében, ref. püspöki palota.**

A temetése óriási részvét mel-
 lett folyt le Böszörményben. A
 templom, ahol felravatalozták, a
 hideg ellenére zsúfolásig megtelt.
 Ezer és ezer ember vett részt a te-
 metésén. Húsz palástos lelkész kí-
 sérte ki a temetőbe. A sírnál
 Bartha László esperes és Balóczy
 Endre böszörményi lelkipásztor
 mondtak megrázó erejű búcsúbe-
 szédet. Hangoztatták, hogy az el-
 hunyt közismerten jószívű ember
 volt, aki — mondták — még a
 maga kárára is mindig csak jót
 tett.

DR BALLA BERTALAN ÜNNEPLÉSE KITŰNTETÉSE ALKALMÁBÓL

Abból az alkalomból, hogy dr
 Balla Bertalan városi tanácsnokot
 Boris bolgár király a Szent Sán-
 dor-rend tiszti nagykeresztjéve
 tüntette ki, a városi adóhivatal
 tisztviselői kara összejevetelt tar-
 tott a pénzügyi kuglizó helyiségek-
 ben, hogy kitüntetés alkalmából
 üdvözzöljék. A vacsorán az adóhi-
 vatal tisztviselői nagyszámban
 vettek részt.

A hivatal tisztikara nevében dr
 Szabó Lajos aljegyző köszöntötte
 dr Balla Bertalant s az őt ért ki-
 tüntetés alkalmából tolmácsolta
 hivatalnoktársai gratulációját és
 örömet s együttérzését. Balogh
 Kálmán ellenőr a tanácsnok tá-
 vollevő feleségéről emlékezett meg
 pár keresetlen szóban. Ezután
 Sándor Gyula szellemi szükség-
 munkás tartalmas beszédben kö-
 szöntötte hivatalfőnökét. Dr Balla
 Bertalan meleg hangon válaszolt,
 megköszönve kartársainak ragasz-
 kodását. A közönség iránti udva-
 rias magatartásra, a kartársi sze-
 retet ápolására és együttérzésre
 intette a megjelenteket. A társa-
 ság a legjobb hangulatban ma-
 radt együtt a késő éjszakai
 órákig.

KÜLÖN HIVATAL INTÉZI A KONGRESSZUS VENDEGEI- NEK ELSZÁLLÁSOLÁST ÉS ELLÁTÁST

A budapesti Eucharisztikus Világ-
 kongresszus szervező munkája egyre
 nagyobb lépésekkel halad előre. Kül-
 földről és a vidék városaiából és fal-
 vaiból oly nagy tömegek fognak részt-
 venni a Kongresszuson, hogy ezeknek
 elszállásolására és ellátására az Elő-
 készítő Bizottság egész új nagyszabású
 hivatalt állított fel. A hivatal már no-
 vember 1-én megkezdte működését. —
 A vendégfogadó hivatal 24 helyiséget
 magába foglaló épületben dolgozik,
 ahol egyelőre négy osztály készíti elő
 a vendégek legelőnyösebb elhelyezke-
 dését és ételmezését. Az első osztály
 kizárólag a lakásüggyel, az egyéni és
 tömeg elszállásolással foglalkozik; a
 második az ételmezést készíti elő. —
 Ennek a működési körébe tartozik az
 autóval érkezők tökéletes kiszolgálása,
 tehát az autó elhelyezés, benzín és
 olajellátás megszervezése is. A har-
 madik osztály különböző gazdasági
 ügyekkel foglalkozik és a vendégek
 egyéb szükségleteinek tökéletes ellá-
 tását dolgozza ki. Ugyanekkor megke-
 zdette működését az az osztály is,
 amely a sajtó, a hírszolgálat és rádió-
 szolgálat ügyeinek technikai feltételeit
 biztosítja. A Kongresszust Előkészítő
 Bizottság ugyanis a legnagyobb gond-
 dal ügyel arra, hogy a világsajtó meg-
 jelenő képviselői, tudósítói munkájuk-
 kat a legtökéletesebb technikai felsze-
 relések mellett végezhessék. Az új hi-
 vatal keretében fog működni a hivata-
 los magyar menetjegyirodának az
 Ibusztók Kereskedelmi Kirendeltség-
 e, amely már megkezdte tevékenységét
 az új helyiségekben. Az Ibusztókrod a
 külföldi nagy utazási irodákkal karölt-
 ve bonvolfítja majd le az idegenforgal-
 mi szolgálatot a kongresszussal. Kon-
 csolásban Nemzeti Irtak Budapeston
 a külföldi Nemzeti Bizottságok és utazási
 irodák kiküldöttjei — szám szerint
 88-an — a közös szellemi és anyagi
 ügyek megbeszélésére. A vendé-
 gek ideszállásáról, elszállásolásáról
 és ellátásáról Nádasdy Béla nyug. ez-
 redes és Gétay alezredes tájékoztatta
 a külföldieket, akik a legnagyobb meg-
 elégedésüket fejezték ki a hallottak és
 látottak felett. — Az új hivatal pontos
 címe: Központi Vendégfogadó Hiva-
 tal, Budapest, IV. Városház körút 2.

x Nagyszerű sport a kereselvá-
 zás, edz. esőt! Menjünk a nagy-
 erdei pályára.

**MERANO
 szálloda**
 Budapest-Belváros
 IV., Bécsi-utca 2.

Központi-űtés -- Folyómelegvíz

Ujjonnan renovált, barátságos szo-
 bakkal, kitűnő kon hával, igen
 mérsékelt árakkal várjuk i. t.
 Vendégeinket.

Hosszabb
 tartózkodásnál óriási
 árengedmények

Kérjen árajánlatot!

HIREK

Mindenben első
a „Debrecen”

Mákoskalács

*Festő, voltál eggedül idegenbe,
Fenyőillatos karácsony este,
Vagy hásvét vasárnap hajnalán?
Könnytől dermedt szived
Engedett-e, kinyílt öklöd
Mely csatákba vert
Rohantak meg emlékeid ezrei?
Láttad Anyád, hogy jön a kalácsot,
Vigyázza a sonkát, míg puhára fő,
Érezted illatát a mákoskalácsnak.
Mákoskalács! Diákveinck
Szabadságozása Te!
Vakáció, ünnep, hazavártak,
Érezted illatát a mákoskalácsnak.
Rohanunk, élőtünk az éjszakába
Hol lassan, hol később befut,
Mindent elfed a z idők mulása,
Nincs ünnep, csak hétköznapunk.
Csak néha tér vissza szívengesztelőn,
Mítől harcok öklünk is kinyílt,
Ünnepi kedvünk régi varázsa,
Érezted illatát a mákoskalácsnak.*

HERCZEG KATALIN.

— Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban. Nagytöplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Szentes László. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Baja Mihály, 11 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Kiss Antal Jenő. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Beesi Sándor. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Nagy István. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kovács József. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Beesi Sándor, délután 4 órakor Szilágyi István. Wolffkatelepen délután 3 órakor Kovács József. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Mezey Béla. Csapókerületi templomban délelőtt 10 órakor dr Danesházy Sándor, délután 3 órakor Bányai Zoltán th. Nyulason délelőtt 10 órakor dr Lencz G. Sándor. Szegényházban délelőtt 9 órakor Szentes László. Egyeken délután 3 órakor Nagy Dezső. Cucán délelőtt 11 órakor v. Szabó Endre. Ebesen délelőtt 10 órakor Papp Géza. Gyermekmenhelyben délelőtt 10 órakor Siposs Imre. Allóhegyen délután 2 órakor Bárdi Ferenc. Halápon délelőtt 9 órakor Bárdi Ferenc. Pipóhegyen délelőtt 11 órakor Bárdi Ferenc. Vedresdülön délelőtt 10 órakor Rpolyt Árpád. Tégláskertben délelőtt 10 órakor Birinyi János. Pallagon délelőtt 9 órakor Kiss Ferenc. Bánkon délelőtt fél 10 órakor Biró Béla. Diószegi uton délelőtt 11 órakor Biró Béla.

— Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai róm. kat. plébániatemplomban és kápolnában. Rendes vasárnapi miserend: reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10-kor nagymise, melyet tart dr Lindenberger János apostoli kormányzó, szentbeszédet mond Lengyel László. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A kertségi miserend: Csapókerületben Kummergruber Emil piarista tanár, Homokkerten dr Rassovszky Kálmán piarista tanár, Nyilastelepen

Kiss László segédlelkész, Angusztasz szanatóriumában Horváth István piarista tanár, Hajdúsámsonban Novák Gyula s. lelkész, Józsián dr Szabó János, Zita árvaházban Botár Csaba piarista tanár, fogházban dr Iván János piarista tanár, Pallagon dr Battyk Miklós piarista rendházfőnök, Klinikán Béres Endre, Teréziánumban dr Kompassz Árpád, a Teréziánium igazgatója, Szent László kollégiumban dr Hutay Ferenc.

— Istentiszteletek sorrendje a gör. katolikus templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diákmise. — Délelőtt 9 órakor katonamise. — Délelőtt 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos segédlelkész mondja. — Délelőtt háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félnegy órakor rózsafüzérajtatosság és négy órakor vécsernye és szentségimádás.

— Az evangélikus templomban vasárnap a következő istentiszteletek lesznek: délelőtt 10 órakor prédikál Pass László és délután öt órakor prédikál: Bőjtös Sándor, délelőtt 9 órakor pedig külön ifjúsági istentisztelet lesz, prédikál: Labossa Lajos.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatti imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaáhitat, fél 10—fél 11 óráig prédikáció, 11—12 óráig vasárnapi iskola. délután 6—8 óráig vallásosestély, vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este 7—8 óráig prédikáció. — Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

— Bibliakörök az Ispotályi Egyházrészben. Az Ispotályi Egyházrész területén hat bibliakör működik a következő helyeken és időben: A Vigkedvű M. u. 60. sz. alatti iskolában (Bejárat Bánk u. felől) minden szerdán d. u. 5 órakor. Vezeti Molnár Ferenc lelképásztor. Tárnya: Máté evangéliumának magyarázata. — Ispotály tér 10. szám alatt a Diakonissza intézetben minden kedden és csütörtökön este fél 7 órakor. Vezeti Nagy István missziói lelkész. — A Vargakertben, az Olvasókör helyiségében minden csütörtökön d. u. 5 órakor. Vezeti Kulcsár Dezső segédlelkész. — Az Ispotályi Szegényházban minden kedden d. u. 5 órakor az ispotályi ápoltak részére. Vezeti Birinyi János segédlelkész. — A tégláskerti áll. elemi iskolában minden szerdán délután 4 órakor. Vezeti Birinyi János segédlelkész. Az Ispotályi Egyházrész Nőegylete is minden héten tart összejövetelt és pedig szerdán délután 4—5-ig a Vigkedvű M. u. iskola e célra berendezett tantermében. — A bibliakörökben és a Nőegylet összejövetelein mindenkit szívesen fogadnak és szeretettel várnak.

x Dr Csillag Károly orvos belgyógyász rendel d. u. 5—6-ig Rákosi Jenő u. 2. sz. alatt.

x Rheumás betegek biztos gyógyulás a nagyerdei fürdő gyógyvizében.

Gyorsíró- és Gépiró tanfolyam

kezdődik január 15-től.

Az Iskolán kívüli Népművelési Bizottság újból megrendezi a múlt tanévben olyan kiváló sikerrel zárult gyorsíró tanfolyamát, melyen 16-an nyertek állam érvényes bizonyítványt, ebből négyen a 200-as államvizsgát is letették hat hónapi tanulás után. Tanfolyamvezető ismét SZELL, aki a Radnai gyorsíró szakiskola módszere alapján vezeti a tanfolyamot. Bizottságunk haladó gyorsírókat is felvesz, akiknek márciusban lesz államvizsgájuk. Előadások az esti és délutáni órákban lesznek. Jelentkezni lehet január 11-től kezdődőleg este 6—8-ig. Piac u. 77. L. e. 4. Száll.

Világszenzáció

a nemzetközi fényképkiállítás

5 vi. ágrész 33 államából 542 művész 672 remeke.

Déri múzeum I. 9-16.

Ünnepélyes megnyitás vasárnap délelőtt 11 órakor.

— Dózsa Lajos lett Csongrád új alispánja. Az új alispán megválasztása után letette az esküt.

— Báró Korányi Sándor súlyos beteg. Az európai híru tudós egyik útazása alkalmával olyan kocsiba szállt, ahol a fűtés nem működött s lázas beteg lett. Az orvosok szerint azonban már túl van a veszélyen.

x Dr Kürthy Mária Magda táncintézetében 10-én haladó tisztviselő, s 14-én diaktanfolyam kezdődik. Péterfia ucca 30. szám.

— 30.000 olasz munkás megy Németországba a német és olasz kormány között létrejött megegyezés értelmében. A munkások 8—9 hónapig maradnak Németországban.

x Ne vegyen cserépkályhát addig, míg meg nem tekintette Krisch kályhásmeister cserépkályha raktárát, ahol kitűnő tűzálló, szép és olcsó, cserépkályhák kaphatók annak nagy választékban. Válassz minden-e szakmába vágó munkát. Ispotály tér 1. sz. (Nagy állomásnál, telefon: 12—18. sz.)

— Jagoda csekavezér hazaárulási bűnpörének tárgyalására január második felében kerül sor. A titkosrendőrség egykori mindenható főnökét trockijista üzelmekkel s Sztilin és Vorosilov élete ellen szőtt merényletekkel vádolják. Emellett a vádirat szerint Jagoda többmillió rubel közpénzt sikkasztott el.

x Gazdálkodók tánevizsgálója a Koronában tizenötödikén, szombaton reggel. Új tanfolyam tizedikén kezdődik.

— Öszinteség-injekcióval akarja ártatlanságát bizonyítani Franz Bitterer bécsi halálraítelt feleséggyilkos. Nagy érdeklődés kíséri, hogy a bíróság hogyan dönt a kérdés felől.

x Tükrök, előszoba, fürdőszoba, s varrészalonokba, üvegsziszolás, üvegzés, Sipkovitsnál. Nagyvárad ucca 15. (telefon: 22-96 szám).

x Kényelmes ruházódás. Nem kell külön utakat tennie, szabadul az eladó rábeszélésétől, saját otthonában zavartalanul válogathat, ha megbízható, tartós szöveteket akar venni. A Trunkhahn posztógyár Önnek is szállítja ruháknak angolosan gyártott szingyapju szöveteket közvetlen a gyárból. Kérje költség- és kötelezettségmentesen a mintákat: Budapest, XI., Lenke ut 117.

x Magántisztviselőknél, Széchenyi u. 19. szám, első emelet, vasárnap délután félnegy órakor családi összejövetel lesz, táncos és teával. Vendégeket szívesen látnak. (x)

HAJFESTÉS? DAUER? KOMAROMINE, Bika-bérbáz, — telefon: 19-56.

x Műkedvelő előadást rendez a Csapó uccai egyházrész, Szappanos ucca 16. számú otthonában, január hó 8-9 és 10-én, délután négy órakor. Előadásra kerül „Csipkerózsika tegnap és ma” látványos dalos tündérjáték. — Nem gyermek előadás. Felhívjuk a figyelmet, jól fűtött teremben kellemesen szórakoztat. El ne mulassa senki, hogy megnézze. Minimális műsormegváltás. (x)

— Értesítés. A Szoc. Missziótársulat január 11-én (kedden) délután 4 órakor tartja rendezési gyűlését a róm. kat. főgimnázium földszinti tanácstermében. (x)

— Öngyilkos lett Schlachter Péter 60 éves zombori tanító, mert 20 éves szerelme, akinek már másfél éve udvarolt, máshoz ment feleségül.

x Schaff tánciskolájában a Koronában tizedikén gazdálkodóknak, február hetedikén iparosoknak tanfolyam kezdődik.

ÚJ ÁRAKKAL DOLGOZUNK!

Üzletszerzőnk fel fogja

keresni, kérjen áraján-

latot bármilyen nyom-

tatvány szükségletére

TISZÁNTÚLI KÖNYV-

ÉS LAPKIADÓ R. T.

Debrecen, József királyi herceg-u. 1.

Volt debreceni gimnázista milliós építkezéseket irányított Tokióban

Levél jött a háborus Japánból Debrecenbe. — Gyárakat építenek és nem veszik észre, hogy Kínával háborúznak.

Azt már tudjuk, hogy akárhová mennénk széles e világon, mindenütt találunk magyarokat. Ezt híres utazók állapították meg, akik a Föld legtávolibb zugában is találtak magyarokat és sokat igen jó pozícióban.

Egyik hazánkfiát például jelenleg Tokióban, a japánok több millió lakosú fővárosában dolgozik és milliós építkezéseket irányít. Levél jött most Debrecenbe Japánból dolgozó hazánkfiától, aki Debrecenben is ismerős. Szabó Henrik ismert régi debreceni kereskedőnek a fia a levélíró, aki még 1912-ben elhagyta a magyar földet és azóta külföldön él. Itt járta az elemi iskolákat, itt tette le az érettségit a piaristáknál. Felkerült Budapestre az egyetemre és mint gépészmérnök és vegyészmérnök ment ki Amerikába. Az egyik nagy chicágói vállalat kötelékébe lépett az ügyes magyar fiatalember, akinek tudását megbecsülték és jól dotált állást biztosítottak részére.

Szabó Henrik mérnökfiának van egy találmánya is, melynek segítségével olyan benzint tud gyártani, hogy az 25 százalékkal jobb, mint a forgalomban levő többi benzín.

Természetes, hogy a jobb benzín a káposabb és igrkezznek a nagy vállalatok a legfinomabb benzint gyártani, de gyártani csak úgy tudják, ha a magyar mérnök szereli fel és építi meg a finomító üzemét. Ez az oka annak, hogy egymásután kapja a nagy amerikai vállalat a megrendelést finomítók megépítésére.

A magyar mérnök, aki évek óta már amerikai állampolgár, nemcsak most dolgozik japán területen, hanem régebben is irányított már gyárépítkezéseket. Most az egyik ismert japán milliós birtokos bizta meg azzal, hogy Tokió külvárosában építse fel és szerelje fel ezt a petróleumfinomítót, mely egyike lesz a legnagyobb telepeknek Japánban. A munkálatok javában folynak már és rövidesen készen lesz a nagy üzem. A megbízó, akinek igen sok a pénze és a vállalat teljesen megbízik a magyar mérnökben és teljes intézkedési jogot adott neki. A megállapodás aláírása után, melyet Tokióban kötöttek meg, visszaküldte Amerikába és megbízták azzal, hogy vegye meg a szükséges gépeket, teljes felszerelést az üzemnek. Hajóra rakták a sok gépet, a nagy finomítótelep egész berendezését, felszerelését és elindultak Tokió felé.

Amikor a kihajózás megtörtént, csak akkor kezdtek hozzá a gyártelep építéséhez.

Már minden együtt volt, tehát nem úgy, mint Európában történni szokott, hogy felépül a gyártelep, de a gépek nincsenek még, nem tudják kellő időre felszerelni.

A japán milliomos és magyar mérnök barátok lettek a nagy munka során és az építkezésen kívül a milliomos három másik nagy vállalatnál is szóhoz jutott már Szabó mérnök.

Ezt úgy tudja elérni, hogy naponta 600 kilométert utazik, egyik teleptől a másikig.

Ezt a nagy távolságot csak úgy tudja beutazni, hogy nem a „vén Európa vonaton" utazik, hanem a japán személyszállító motoros vonatokon, melyek óránként 130 kilométeres sebességgel robnak.

Japánban gyors az élet, nem érnek rá órkon át döcögni az állomások között, röptik a munkást, tisztviselőt a modern áramvonalas motorok, hogy minél többet tudjanak dolgozni és ne rabolja az időt a lassú utazás.

Japánban erős irama van az életnek, a gyártelepeken lázas munka folyik és olyan az egész ország, mint egy óriási mélikas, melynek minden lakója dolgozik, ahogyan csak tud.

A munkának megvan a gyümölcse, produkálnak és ez büszkévé teszi őket annyira, hogy már nem is tagadják, hogy elakarják venni a vezetést a fehérektől és legalább is Ázsiától kiszorítani őket.

Nem történnik semmi zökkenés, — hirdetik, — mert Japán termeli és adja már mindazt, amit eddig Európa és Amerika adhatott csak a színes miliónoknak.

A Távolságtól jött levélben beszámol a háborúról és annak hatásáról is. Elmondja, hogy

az ipari élethez nem nyulnak, a háborúnak nem szabad a gazdasági életet bémítani

és ez az oka annak, hogy a finomító telep építésénél nem is veszik észre, hogy háború van. Dolgoznak teljes létszámmal a szorgos japán munkások, mintha nem is volna szűz és százezer katonájuk súlyos harcokban a kínai tartományokban.

Az élet olesó, bár a kényesebb és igényesebb európai vagy amerikai munkásnak nem való, de az igénytelen japán tömegnek nivót jelent és megélhetést.

Japánban érdekes a munkáltató és vállalkozó viszonya. Ha valaki megbízást kap egy nagy üzem megépítésére, felszerelésére, akkor annak biztosítanak mindent, hogy dolgozni tudjon. Ha készen van az üzem, akkor a

— **A második zsidó kultúrest.** Szombaton este a hitközség tanácstermében tartották meg a második zsidó kultúrest Nagy érdeklődés mellett dr. Weisz Pál főrabbi mondott nagy beszédet, s fejtegette a tudomány és vallás harmóniáját. Azután dr. Fényes Jenő olivasta fel több szép költeményét, nagy hatást váltva ki. Dr. Orbán Lajos az individuálistika nemrég elhunyt megalapítójának, Adler Alfrédnek az életét s munkásságát ismertette világos és tanulságos előadásban. Dr. Eipstein Sándor Chopin és Liszt egy-egy remekét adta elő zongorán művészetesen. Dr. Haász a zsidó szokásokról, babonákról tartott érdekes előadást. Békési Pál szavalt Kosztolányi Dezső és Kiss József költeményét adta elő hatásosan.

— **A Kollégiumi Diákszövetség** januári összejövetele. Múlt hétről elmaradt összejövetelét szredán este hat órakor tartja a szövetség az Angol Királynő zsoldtermében. A Kántusról ad ismertetést Nagy Sándor vallásánár. Solymossy József mikespécsi lelkész kántushistóriái a vidámítás kiváló eszközei lesznek. Szemes Károly Hatvani pedagógiai elharcosságát jellemző jelentőségének újabb megvilágítására törekedvén, a Hatvani mondás eredetét új utakon keresi. Somorjai László pedig prepaeseteket beszél el Peták Marcáról. Szücs János a képzőművelés diákhistóriáit. Az összejövetelt rövidre fogott tartalmas komolyságnak vilám esetekkel gazdagon tűzdelt volta fogja jellemezni, hova minden érdekföldöt ezúton hív a rendezőség. (3)

METEOR MOZAIKUSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
Harry Piel kalandorfilmje!
»Utolsó pillanatban.« Megelőzi:
Baldni tó.

leendő tulajdonost, a megbízót elhívják és bemutatják neki a gyárat. A tulajdonos több szakértőt is visz magával a szemlére, melynek végzetével azok, akik csinálták a gyárat és felszerelték, becsukják az ajtókat és elteszik a kulcsokat. Ha megfelelően készítették el, akkor a tulajdonos kifizeti az árat és megkapja az üzemben lévő gyár kulcsait.

Igy fog történni a Tokió mellett épülő petróleumfinomítóval is, melynek munkálatait Szabó mérnök irányítja.

A volt debreceni gimnázista évekket ezeltől már útrakészült, hogy hazatér, mert az amerikai vállalat tárgyalatban az irányban, hogy megépítenek Romániában is egy petróleumfinomítót. Készült rá, hogy Debrecenbe is el látogat, ha átjön az Océánon, de

elmaradt a romániai munka, mert az alapos amerikai üzletemberek úgy látták, hogy nincs megfelelő garancia Romániában és visszaléptek a felkínált vállalkozástól.

Szabó mérnök úr tehát nem jöhetett haza magyar földre, azóta ott dolgozik a felkelő nap országában, diktálja az iramot és irányítja a furge sárgák munkáját.

Távol Keleten pokoli harcok tombolnak, népek sorsa forog a kockán a szörnyű tusán és a harcok nem emuteltte. Milliós Tokió utain száguldt egy volt debreceni diák — megbecsülést szerezve munkájával a magyar diplomának.

— **A Városi Dalegylet választmánya** holnap, hétfőn délután 6 órai kezdettel a városháza kistanácstermében jubileumi előkészítő választmányi ülést tart, amelyre a tagokat ezúton is meghívja az Elnökség. (2)

— **Az Alpeselek szépségéről** tart vetített képes előadást ma délután hat órakor a KIE-ben (Piac ucca 36. sz. I. em) Papp Károly a katica-bogarak híres kutatója. A nyáron kerékpáron közel ötezer kilométeres utat tett meg s erről az élvezetesen szép alpesi útról kétfélszáz darab kép kíséretében fog beszámolni. Beléptidj 40 fillér, mely a fiatal kutató jövőévi abessziniai útjának költségére szolgál. Minden érdeklődőt szívesen lát a Vezetőség. (1)

— **A Szülői Iskolájában** ez évi első előadást kedden, január hó 11-én, délután hat órakor a Kereskedő Társulat dísztermében, Uray Sándor ref. lelkész tartja. Előadásának címe: „Mit tehet a társadalom a szegény iskolás gyermekekért?”. Az előadást a MÁV Horthy Dalkör működik közre, melyre az érdeklődő szülőket és nevelőket ezúton is meghívja Debrecen sz. kir. város Iskolánkülvüli Népművelési Bizottsága. Beléptidj nincs.

— **A csapóuceai egyházzész tanácsülésén** beszámoltak arról, hogy az egyházzész hatszáz pengő értékű karacsányi segélyt osztott ki s ezenfelül a szegényeket állandó segélyben részesítik. Beszámoltak a tanonccserkész-csapat és a női kör nagy munkásságáról. Az egyházzész látja el a tűzoltók lelki gondozását is. Örömmel vette tudomásul az egyházzész, hogy dr. Soós Béla lelkipasztor több helyen is prédikált vidéken és a fővárosban. Továbbá, hogy minden vasárnapi szolgálatot 5 lát el. Az egyházzésznek nagy bibliaköre működött szép sikerrel a múlt évben. Gergely Ilona tanítónő és Nagy Sándorné mesedélutánokat és előadásokat rendeztek a gyermekek számára. Egyik legszebb eredmény pedig a tanácsos vacsorák s ismerkedő estek sorozatuk megrendezése volt.

A Hajdúmegyeiek Budapesten a Metropoleban találkoznak

Rákóczi-út 58.

Pompás új kávéház, János Vitéz sörözője, gyönyörű télikertje a főváros látványossága. — Olesó, kényelmes szobák, előnyös penzió árak. Cigány: Szegedi Farkas Jóska, jazz, tánc: Virány — Sving — Orchestera. Próbálja meg Ön is többször a Metropolet.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA: január 9—16-ig: „Nap”

Tolvay Imre, Piac ucca 1. — „Munkácsy” Preiser Ernő, Piac ucca 72. — „Aranyegyszervű” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth ucca 8. — „Arany János” Bozók György, Csapó ucca 66. szám. — „Mátyás király” Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospercsi út 16. szám.

JANUÁR 20-ÉN LESZ AZ IPAROSBÁL AZ ARANY BIKÁBAN.

Már csaknem tíz éve múlt el annak, hogy az iparosok bált rendeztek. Az iparostársadalom méltányolva az ifjúság óhaját egyhangúan elhatározta, hogy megrendezi az Iparosbált.

A bál iránt máris nagy érdeklődés nyilvánult meg, nemcsak a helyi, hanem a vidéki iparostársadalom körében is. A bál agilis rendezőbizottsága reméli, hogy az idei Iparosbál a szezon egyik legsikerültebb mulatsága lesz. A bál tiszta jóvedelme iparosjótékony célokra lesz fordítva. (2)

CSIPKERŐZSIKA ELŐADÁSA A CSAPÓ UCCAI EGYHÁZ-RÉSZBEN

A Csapó uccai egyházzész kitűnő műkedvelő gárdája szombaton délután nagy sikerrel adta elő Eerei Nagy Sándorné hatásos szindarabját, a »Csipkerőzsiikát«. A szereplők mindnyájan átlagon felüli alakítást nyújtottak, így Szalár Magda, Bernáth Mária, Szakács Klári, Szabó Pirokka, Váry Kató, Willás Elza, Fűzeséry Larnáné, Ary Antónia, Schmedt Éva, Lakfalvy Margit, Nosztray Etelka, Szabó Etelka, Fóris Etelka, Bodnár Mária, Bakóczy Erzsébet, Bauer Lajos és Petrényi Pde szerepeltek. Weszprémi Katalin művészi kíséretet nyújtott. Az előadást ma és holnap megismétlik.

— **A Déri-múzeum** ma vasárnap 10—1 óráig nyitva. Beléptidj nincs. A Fűvészkert ucca 2. szám alatti iskola épületén elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Beléptidj 20 fillér. A múzeumi Közművelődési Könyvtár 10—12 óráig nyitva. A könyvtár olvasóterme folyó hó 18-ig zárva. A múzeum földszinti kiállítási termében rendezett nemzetközi fényképkállítás 10—1 óráig és délután 4—7 óráig nyitva.

HIRDETMEY. Értesitem a város lakosságát, hogy az állatok által okozott károk esetében a kihágási és közigazgatási eljárás folyamán megállapítható kárjdi és hajtópénz mértékére vonatkozó, a városi közigazgatási bizottság 528-1936. kb. szám alatt alkotott szabályzatát a m. kir. Földművelésügyi Miniszter Ur 14.938-1937. IX. 3. számú határozatával a 1928. X. t. c. 17. §-a alapján jóváhagyta s ez az árszabályzat a jelen közhírtételei követő napon hatályba lép. A kárjdi és hajtópénz szabályzat a városi I. foku közigazgatási hatóság Kossuth u. 20. földszint 40. számú hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető. Polgármester.

50 éves házassági évforduló

Szappanyos Alajos debreceni ny. városi adótitst és neje Sillye Eszter tegnap ünnepelték házasságuk 50 éves évfordulóját, ahogy általában mondani szokták az aranylakodalmukat.

Tegnap délelőtt 8 órakor a Szent Anna utcai róm. kath. templomban szentmise közben ünnepélyesen megáldották az aranylakodalmass házaspárt. A templomot zsúfolásig megtöltötték az ismerősök, jóbarátok és rokonok. Mindenkit könnyezésig meghatott a felévszázados házassági évforduló, mert a mai világban valóban feltűnő ritkaság, hogy két ember így hosszú időt éljen át egymás iránt meg nem szűnő szeretetben.

Ahogy a jubiléus házaspár mondotta, — az ő idejükben a házasság nemcsak szerződés, polgári jogügylet volt, hanem szentségi méltóság s náluk a karikagyűrű végnélküli folytonossága — a házastársi szeretet és hűség megszakíthatatlanságát is jelentette. Ők is átérték az élet minden nehézségét, megpróbáltatását, sok csalódását, de mindezek csak még jobban egymáshoz fűzték szívüket, nem úgy mint a mai fiatalok, akik a legelső megpróbáltatásnál, nemvart nehéz sorsfordulatnál elszakadnak egymástól s válással fejezik be a nemrég szeretetből megkötött házasságukat.

Szappanyos Alajost és nejét a Rothermere utca 50. alatti lakásukon tegnapi nap folyamán a debreceni társadalom minden rétegéből igen sokan keresték fel szerencsesküvéikéül. A ritka házassági jubileumot ünnepelő házaspárnak 2 fiú és 2 leánygyermekük és négy unokájuk van.

x Vágó József tűzifa- és szénkereskedése a „Margitfürdőnél”. Kantonisták, altisztek, „Ünió” tagok legelőször beszerző helye. Telefon: 10—24. sz.

— Marburgban a szerbek házkutatásokat tartottak és 12 osztrák állampolgárt kiutasítottak és átadták a határon. A kiutasítottak között van Paeha gróf és felesége is.

— Magyar ferencrendi szerzetes ezredes lett a kínai hadseregben. P. Gábris Gráciántól levél érkezett, melyben közli, hogy a kínai hadvezetőség ezredessé nevezte ki és megbízta Paoking város egészségügyének vezetésével, ha a várost repülőhadadás érte.

— A háztartási alkalmazottak részére továbbképző tanfolyamot rendeztek. A három tanfolyamnak olyan sok jelentőseje volt, hogy újabb tanfolyamot kellett rendezni. Debrecenben is lehetne legalább egy tanfolyamot rendezni, melyet a kimenő idején látogatnának a tovább tanuló önjelölt háztartási alkalmazottak.

— Az Angol Bank londoni főosztályán megállapították, hogy a legtöbb irógépjárat hétfőn és pénteken követik el a gépelők, tehát a fontos munkákat a hét közepén végeztetik el, hogy kevesebb legyen a hiba.

Szilveszterkor kitette két éves gyermekét

A hajdúböszörményi rendőrség gyermekkítétel ügyében indította meg az eljárást Szabó Mária hajdúböszörményi leány ellen, aki Szilveszter estéjén megjelent a jelentés szerint id. Holb Imre gazdálkodó házában és a tornára letette két éves gyermekét. A kisfiút otthagya a tornácra és akkor sem ment vissza, mikor a gyermek sírva hívta. A nagy gyermeksírára kijött a házból Holb Imre és karjaiba

vette a síró kisfiút és bevitte a házba.

Kiderült, hogy a Daru ucai ház tornácaira azért tette ki gyermekét Szabó Mária, mert azt akarta elérni, hogy Holb Imre fia, Holb Ferenc, aki az anyja szerint a kisfiú apja, vegye őt feleségül, vagy adjon tartásdíjat, hogy a gyermeket felnevelje.

Holbék jelentése alapján megindult az eljárás Szabó Mária ellen gyermekkítétel bűntette miatt.

— Berlinben lefejeztek három német kémeket, akik idegen hatalomnak árultak el hadtitkokat és nemzeti szocialista párttitkokat.

— Halálra ítélttem magamat — mondotta a kecskeméti fogházban Boros Farkas Lajos, akit életfogytiglani fegyházra ítélték egy fagyaltárus megölése és kirablása miatt. Éhségstrájkba kezdett és nem fogad el eledelmet. „Ehen fogok elpusztulni” — mondogatja a konok gyilkos és nem eszik már két napja.

Az üllő

életmód zavarja az emésztést. Székrekedés a vért baszeny-nyezi. Következmenye fej-és derekfájás, aranyér. Önnek is mindig használ a

DARMOL

— Bekormozott areu rablók támadták meg az országúton a rábagyarmati határban László István tűzoltóparanosokot és pénzt követeltek. Kiforgatták a szebeit. Találtak két pengőt, megköszönték és utjára engedték a paranosokot, aki jelentést tett támadói ellen.

— Levágta a vonat a diáklány lábát. Keckemétről Nagykorörsre akart utazni Pintér Mária diáklány, Boros Teréz nevű társnőjével. A vonat már mozgásban volt az állomáson, amikor Boros Teréz felugrott. Pintér is ugrani akart, de a kerekek közé zuhant, melyek levágták mind a két lábát. A szerenestlen diáklányt kórházba vitték. Állapota életveszélyes.

Írógépek javítása **HURAY**, iparkamara T: 17-93

— A rejtvényfejtők figyelmébe! Lapunk újsíj számában megjelent rejtvényeket helyesen fejtették meg és jutalmat kaptak a következők: Somossy Klára, Csapó uca 23. (1 kötet könyv). Cseke Barna, Kigyó uca 7. (1 könyv). Falussy Tibor, Szappanos u. 3. sz. (1 színházi). Fekete Anna, Homok uca 132. (1 színházi). Se lényi Zoltán, Baranyi uca (1 színházi). Falus Eszter, Tölgyfa uca 2. szám. (1 mozijegy). — A színház- és mozijegyet kérjük hétfőn délután 3—6 óra között átvenni a kiadóhivatalban, mivel azok kizárólag csak a hétfői előadásokra érvényesek. A könyvjutalmat bármikor át lehet venni.

— Megmentette a konty a haltás rablólktól Blaskó Anna deesi kereskedőnő. Miközben vásárlás ürügyével beállított rablót kiszolgált, az áltával kétszer fejbe sújtotta, kontya azonban mindkét ütést felfogta s segítségkiáltásaira a bandita elmenekült.

x Ingyenes gyorsírótanfolyam Naményi Gyorsíró-gépiróiskolában januártól. (109 államvizsga, száznál több állásbáhelyezés.) — Batthyányi 11.

— A bukaresti olasz katonai attasé, Della Portat súlyos autókarambol érte. Lábát törte és belső sérüléseket szenvedett. Állapota életveszélyes.

— A KIE-ben „Az Alpesekek szépségei”-ről tart vetített képes előadást Papp Károly 9-én este 6 órakor. Együttal beszámoló alpesi képekáros turajáról. (o)

— 23 évi távollét után hazaérkezett Krim félszigetéről Vincze József 48-as baka, aki 18 éves korában önként állt be katonának s orosz fogságba esett.

x A debreceni gazdálkodó ifjak farsangi mulatsága 1938. január hó 29-én lesz. Ekkor tartják meg szokásos családi jellegű batyus mulatságukat a Korona vendéglő tancsalmájában. Tisztelettel kérjük kedves vendégeinket, hogy azok, akik a f. hó 14-ig szétküldendő meghívókból esetleg vételessnességből nem kapnak és a fentjelzett mulatságon résztvenni óhajtanak, igényeiket a Rákóczi u. 16. szám alatt levő Horváth vendéglőbe naponta 9-től 12-ig jelentsék be. A Rendezőség. (o)

4 Pengőért tartás ondulalás Batánál. Szolid ár. Csapó 4.

— A bölcsészettan hallgatók „Árpád” Bajtársi Egyesülete ebben az évben ünnepli fennállásának 15 éves jubileumát. E jubileum alkalmából az Arany Bika szálló összes terméiben rendezi meg nagysikerűnek ígérkező farsangi díszbáborozást. A díszbáborozás előkészítését egy külön rendezőbizottság intézi, amely már régóta dolgozik a jubileumi ünnepség sikere érdekében. A rendezőbizottság tagjai a következők: Elnök Giday Endre vezér, alelnökök: Donga Sámuel és Lovas Rezső alvezérek. Gigánybíró: Deseő László. Udvarnagyok: Fialkovits Ödön főudvarnagy, Kovács Béla, Lugossy Emília és Markovich Ilona udvarnagyok. Rendezőbizottsági tagok: Ördög László nádor, Simon Margit főkinestáros, Medveczky László I. kinestáros, Szűcs Gábor és Bolváry Ödön kinestárosok, Fux Vilma, Bruckner Lajos, Soós Márton, Gál Mihály törzsfő bajtársak. Nagy Sándor főírdeák, Gyüre Imre főállományvezető, Szabó Gyula főlévész-mester. Báthory Ilona, Csajkos Éva, Demeter Erzsébet, Köblös Judit, Lugossy Irén, Sipos Ilona, Szabó Magda bajtársnők. Bagdy László, Balassa Iván, Barabás József, Bodnár Imre, Gáspár Gyula, Kerékgyártó Béla, Kocsis Gyula, Kovács Tibor, Lovas Jenő, Nagy János, Papp Álmos, Szele Tibor, Varga Zsigmond bajtársak és Vámosi Nándor bajtárs. A díszbáborozás sikerét biztosítani fogja a a díszes védnői kar, mely Debrecen s a Tiszántúl előkelőségeiből kerül ki. A felkéréseket már megkezdte a rendezőbizottság már január hó 10-től kezdve hivatalos órákat tart a központi egyetemen az egyesület hivatalos helyiségében, délelőtt 11—12 óra között.

Legelőször és gyarmaláru
beszerzési forrás

Grünberger és Glück

fűszer és gyarmaláru nagykereskedés
Debrecen, Csapó u. 18. szám.
Telefon 24-75.

„NEM SZENVEDNEK, HA NEM ÁRTATLANUL ÜLNÉK”

A debreceni törvényszéken dr. Jóna Kálmán bíró elé került Balog Róza szováti cigányasszony a vad házastársával Kadán Jánossal. Az a vád ellenük, hogy a szováti vásáron zsebtolvajlásokat követtek el és a zsákmányt a búzászsákba rejtették el. A tárgyaláson a vádlottak kijelentették, hogy nem érzik magukat bűnösnek. „Nem szenvednék, ha nem ártatlanul ülnék” — mondotta a cigányasszony. Bejelentette a bíróságnak, hogy volt egy csapat libája és azt eladták. Kaptak 115 pengőt és azon lovat akartak vásárolni. A pénzt azért rejtették el a búzába, mert féltek, hogy ellopja a többi cigány. Annak bizonyítására, hogy tényleg libákat adtak el és 115 pengőt kaptak, tanukat neveztek be. A bíróság bizonyítást kiegészítést rendelt el és a tárgyalást elnapolta.

Tüzelőanyagot

Prohászka és Társánál
vásároljunk O'csó és megbízható.
Bethlen u. 44. Telefon: 11-61.

— Az Olasz Kulturintézet értesíti a m. t. tagjait, hogy hétfőn az előadások megkezdődnek. A kezdő hallgatóknak kedden és pénteken 6—7-ig és 7—8-ig, középfokúaknak szerdán és szombaton 6—7-ig, haladóknak hétfőn és esütörtökön 6—7-ig van tanfolyamuk. A beiratkozott tagok rendelkezésére áll az állandóan bővülő könyvtár, amely a legkiválóbb olasz írók, zeneszerzők, kritikusok munkáit tartalmazza. Beiratkozás a második félévre a nagy érdeklődés miatt egész januárban tart. Tehát értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy minél hamarabb iratkozzék be a február elején kezdődő második félév folyamatos-sága érdekében. A tanfolyam ingyenes, csupán a beiratkozás kettő pengő. A kiváló előmenetelű hallgatók könyvtárlomban, esetleg olaszországi tanulmányútra szóló ösztöndíjban részesülnek. Minden hétfőn és esütörtökön 7—8-ig az érdeklődő közönség — tekintet nélkül, hogy hallgató, vagy nem — folyamatos olasz beszédben gyönyörködhetik. Hétfőn a fasizmus alapelvei, esütörtökön irodalmi ismertetés a conferanza tárgya. Akik levelezés céljából olaszországi címet óhajtanak, szíveskedjenek az intézet titkárságának címüket leadni. Hatvan u. 2. I. e. Telefon: 12—04. (o)

Ádámvolgyi prima tüzelőszén
o'csó, mert saját bányáinkból származik
teljesen szagtalan, mindenfajta kályhában kitűnően ég salakmentesen.
Kapható: **Gabányi Utóda**
Láng Miklós szén- és tűzifa'elepén, Csapó-u. 28
Telefon 24—49

NYELVI HIREK

SZÜLETÉSEK. Zsadányi János gazdálkodó, Bánk 5. fia, József. Kaszás László máv. fűtő, fia László. Juhász László, kőműves leánya Zsuzsanna. — Murvai Sándor kocsis, Ebes 69., leánya Mária. Blum Sándor kereskedő, fia Tamás. Tóth József fm., fia János. Monics János fm., leánya Ilona. Józsa Mihály fm., Ujléta, leánya Mária. Balázs Károly gazd. cseléd, Zsáka, leánya, Julianna. Bodó István, gazdálkodó, fia Attila. Teremi Gábor gazdálkodó Bánk, leánya Eva. Kugler András géplakatos s. Józsa, leánya Erzsébet.

HÁZASSÁGOK. Kirják Ferenc fodrász s. Libik Gizella. Forgó László cipész s. — Raeskö Teréz, Budapest. — Illés Antal cipész s. Hajdúböszörmény — Varga Klára. Lénárt Antal férfitisztviselő s. — Hagymási Róza. Abel Alajos kőműves m. — Szathmári Mária. Nagy Ferenc gazdálkodó, Hajdúhadház — Matus Margit. Dr Dobó Lajos járásbíró — Raab Margit. Veres János kereskedő s. — Veréb Erzsébet. Szima Gábor cipész s. — Simon Róza.

HALÁLOZÁSOK. Millye Lajos nyug. ezredes ref. 63 éves. Szabó József eszmiadamester ref. 77 éves. Kút u. 28. Özv. Berger Farkasné izr. 71 éves, Kápolnás u. 1. Kecskeméti Zsófia ref. 24 éves, Dombostanya. Daku József nyug. igazságügyi tisztviselő ref. 80 éves, Szappanos u. 13. Özv. Diben Istvánné ref. 76 éves Tancsics u. 17. Özv. Lengyel Józsefné ref. 62 éves, Kút u. 112. Háberfeld Jakab izr. 94 éves magánzó, Timár u. 52. Nagy Julianna ref. 81 éves, Csillag u. 38. Páyer Gizella ref. 17 éves, Oláh K. u. 14. Özv. China Osvaldné r. kath. 83 éves, Attila tér 6. Tar Józsefné ref. 37 éves, Nyírmartonfalva. Kovács Gábor r. kath. 29 éves Tóth telep. Kungler Erzsébet r. kath. 1 napos, Józsa.

Megszállott területi hírek

Goga Oktavián, az új román miniszterelnök nem győzi eléggé hangsúlyozni, hogy mennyire az alkotmányosság alapján áll, de ugyanakkor rendeleti úton kormányoz; lapokat tilt be, egyesületeket szünteti meg. Csúpan alkotmányosságból, természetesen.

Már olyan komoly és nagy lehet a baj Romániában, hogy Maniu Gyula is kénytelen, kellelten, de megtette a királyság mellett lassan hírkedtő váló nyilatkozatát, aminek persze se a király, se senki a világon hitelt nem ad odaát.

Nincs nap, hogy valahol, valamilyen formában el ne tűnne egy, egy zsidó gazdag ember, vagy meg ne halna, csak úgy véletlenül és kiszámíthatatlan szeszélyéből a sorsnak. Hol Nagyváradon, hol a Pruth mentén. Petrovici román kultuszminiszter szótartott intéz a kisebbséghez, amikor is arról beszélt, hogy tiszteletben fogják tartani a békeszerződésben biztosított kulturális jogokat...

Vaida Géza nagybányai román kanonok feljelentést tett a rendőrségen, hogy negyven ezer lelt érő ékköves aranyláncát és mellkeresztjét ismeretlen tettes ellopta...

A román lapok megnyugtató hangon arról írnak, hogy ismét nyugodt Romániában a pénzpiac. Ezt azonban senki se hiszi, mert tömegesen szedik ki az emberek betétjeiket!

Craiova közelében az egyre tartó esikorgó hideg következtében farkascsordák garázdálkodnak és már a falvakba bemerészkednek.

A zsidó orvosokat járási, társadalombiztosítói megbízatásuktól azonnali hatállyal felmentették. Hasonlóképpen a zsidó vallású tisztviselőket is elbocsátották.

GYÁSZ ROVAT

Millye Lajos ny. m. kir. ezredes 63 éves korában hosszú szenvedés után meghalt. Halálát bánatos özvegye s gyermekei és kiterjedt rokonsága gyászolják. Temetése vasárnap délelőtt fél 12 órakor lesz a Köztemető diszravatalozó terméből, a Dankó-cég rendezésében. — Lakás: Ajtó uca 14.

Antal Jenő ny. OTI tisztviselő 61 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a ref. egyház szertartása szerint a Köztemető diszravatalozó terméből, a Dankó-cég rendezésében.

Id. Szabó József eszmiadamester 77 éves korában meghalt. Az elhunytban Szabó József adóellenőr és dr Szabó Gyula városi aljegyző édesapjukat gyászolják. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemető diszravatalozó terméből, a Dankó-cég rendezésében.

Sirköavatás. Néhai Weisz N. Gyula köztisztviselőben álló kereskedő és felesége sirkövének felavatása január hó 9-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz az izraelita temetőben. A sirköavatására az elhunytak gyermekei ezúton hívják meg a rokonokat, tisztelőket, barátokat és ismerőseket.

Orosz Ferenc cipésmester 53. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Mester uca 4., temetését Bartha vállalata végzi.

Payer Gizella VI-ik gimnáziumi tanuló 17. évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Oláh Károly uca 14. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özv. China Osvaldné 83. évében elhunyt. Temetését hétfőn délután fél 3 órakor Köztemetőben Bartha vállalata végzi.

Molnár Jánosné Boldogh Zsuzsanna 77. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután félhárom órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Wolaffka uca 23. Temetését Bartha vállalata végzi.

Kovács Gáborné temetése vasárnap délután félhárom órakor lesz a római katolikus egyház szertartása szerint. Csúrka temetkezési rendezésében.

Nagy Julianna 81 éves, temetése vasárnap három órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Csillag uca 38. Gebauer cég rendezi.

Veress István 35 éves, temetése hétfőn három órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Arnold uca 20. Gebauer cég rendezi.

Nagy József műszerész 55 éves korában elhunyt. Temetése kedden félnyolc órakor lesz a Köztemető diszravatalozóterméből. — Lakás: Árpád tér 23. Gebauer cég rendezi.

Özv. Diben Istvánné, Labancz Julianna 76 éves, ref. temetése vasárnap délután félhárom órakor lesz a Köztemetőben. Puszta temetkezési intézet.

Daku József ref. 80 éves temetése vasárnap délelőtt fél tizenkettő órakor lesz a Köztemetőben. Puszta temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik nagyon szeretett édesapunk elhunytá alkalmából megmérhetetlen fájdalomunkat vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút, esokrot helyeztek. Külön köszönjük a Horthy Dalogylot tagjainak szíves közreműködését. — Oláh Mihály és testvérei.

Új temetkezési intézet kartelen kívül: Kálain tér 5. Cégtulajdonos Puszta József. Telefon: 33-90. Halál esetén forduljon ide bizalommal.

Mitkapároknek és ujházásoknak

sok szerencsét kívánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK
a legolcsóbban kaphatók
GROSZ JENŐ
DIVATRUHÁZBAN. PIAC-UTCA 51.

Fényt és hangulatot
vissz otthonába,
ha **GULYÁS** CSILLÁR-RÁDIÓ
SZAKKÜLTÉRBŐL VÁSÁROL
PIAC-U.59. TELEFON: 52-19

Piac-u. 37.
Piznőkülönlegességek
magasrai Nagy Sándornál

Kézimunka, fonal, csodáru
a legolcsóbb
PIKÓ
KOSSUTH-U. 4.

Szűr-, grammárura, és
háztartási cikkek
KONTSEK GÉZÁNÁL

Székizévet különlegességek
rendkívül olcsó árban kaphatók
MIKÓ POSZTÓ
KERESKEDŐNÉL
PIAC-U. 4.

Szomorú át szühez az
ANGOL
KIRÁLYNŐ vetet.

Legolcsóbb magyarországi
és külföldi
RÓZSA VIRÁGCSARNOKBAN
KOSSUTH-U. 3.

BÉRAUTÓT elegáns kocsit
eljegyzésre, esküvőre, fontolóra
SZIKSZAYTÓL
Ferenc József út 60. TELEFON: 12-45

Művészi fényképek
szállított árban, fokozott
kiszárolású
TÖKES ILONA
MŰTERMÉBEN. CSAPÓ-U. 1.

SZILUKA ISTVAN
szikvizuvar
"CSOKONAI" ÁSVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS
TELEKI-U. 100. TELEFON: 21-11 SZ.

TORTÁKAT
SANHA KÁROLYTÓL
HATVAN-U. 1.

Legszebb esküvői
és alkalmi süzucak
RAMMINGERNÉL
SZENT ANNA-U. 10.

Mint egy nagyvárosban, nálunk mindent megtalál.

30% lecsök
ASZMANN
úridivatkezelő

IZLEMBEN ÉS OLCSÓSÁGBAN
IBOLYA VIRÁGCSARNOK
VEZET
KOSSUTH-U. 2. TELEFON: 17-61

Penz nélkül boldogpág nincs,
keresse fel a
KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-
EGYLETET.
KOSSUTH-U. 8

NE FŐZZÖN OTTHON
olcsóbb, ízletesebb a
SZABÓ FÉLE
MAGYAR KONYHA - SAS-UTCA 3.

GOMBÓZ
Művészet megtalál
KONTSEK KORNÉL
divatházban
KOSSUTH-U. 1.

LEGNAGYOBB
Úridivat és kalapraktár
WERNER
PIAC-U. 70.

KEZTYŰT
FÜZÖT
SCHÖN SÁNDORTÓL
PIAC-U. 14. CSAPÓ-U. SAROK

KÖZSZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTEKOK
Kántor Ernő és Tsá
VÁROSHÁZÉPÜLET

JEGYVÉNYEK, JEGYÉKSZEREK
legnagyobb
választékban
HALÁSZ ékszerésznél

Szántó Zsigmond
kártyaszeresznél
bútorcsarnok
Piac-u. 81.

KONYHAEDÉNYEK ET
TÓTH GYULÁTÓL
Városházépület.

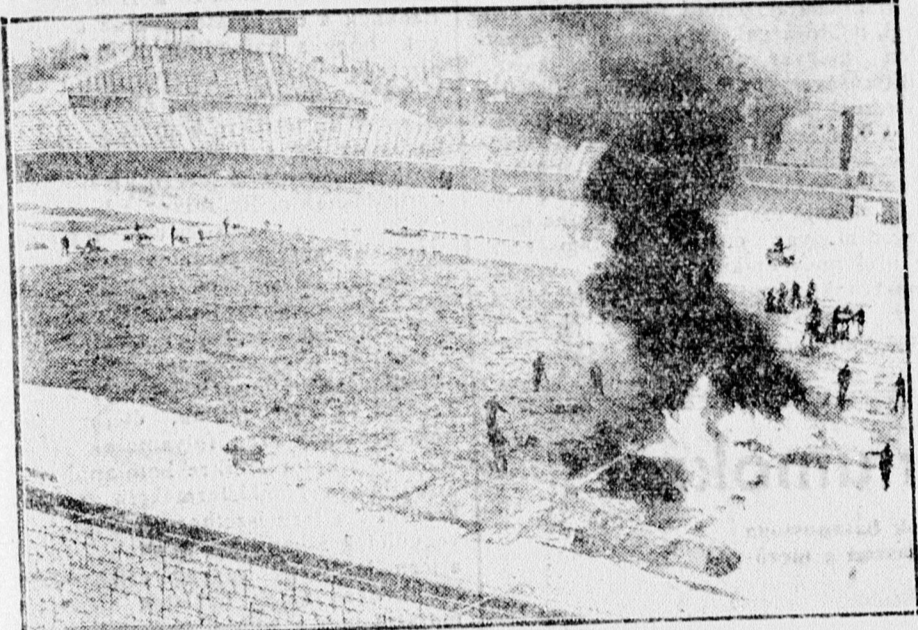
ILLATSZERT
kölmit,
pudert,
PAPP LAJOS
illatszeráróbból
KOSSUTH-U. 1.

SZÖNYEG, ÁGYTERITŐ,
Püggöny
A LEGOLCSÓBB
HORN REZSŐNÉL
KOSSUTH-U. 19.

DEBRECEN

KÉPES VASÁRNAPJA

A chicágói futballpályát benzinnel öntik le, meggyújtják és úgy takarítják fel a nagy mees előtt.

Nanking megszállása a japánok által. Nanking déli kapuján japán tankok nyomulnak be a városba.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

A MAGYAR NYELV

Milyen sok édes, bájos tréfára is alkalmas az a magyar nyelv, hogy az egyik-ekelő iskolában a tanító bácsi arról tartott előadást, hogy a magyar nyelvű nyelvű magyar szavakat az ő pl. egyszerűen önének hangzik, mint Lőrinc, akinél a nyelv egyszerűen Örvösnék mondják, a Teórék Töröknek és így tovább. A hátsó padban hallgató egy kis magyar, aztán elkezdte az arcán minden mozdulatán, hogy rájött valami hasonló esodára. A tanító bácsi megkérde, hogy: no, mit akarsz, fiam? ...

Tanító bácsi kérem, én is tudok ilyen esetet. Itt van a Rothermeres utca és mi mégis Darabos utcának mondjuk ...

arról, hogy

A NYAFOGÁS

egyre szélesebb körben kezdi megjelenni a magyar színjátszást. Nem tudtam ugyan soha megérteni, hogy miért kell valakinek úgy felünni, hogy a természetes létezés helyett nyafka, nyegle nyafogással mondja el azt, amit egy-egy undorral hallunk. Kezdetben vala egyetlen nyafkázó hang a magyar színjátszásban, de ma már nem tudunk elképzelni más hangon beszélő magyar művészt. Ezen a gyomoridegesítő és minden észlelőnket kerékbeborító nyafogáson kell, hogy végighallgassuk ...

Miért rontják a nyelvet ilyen otromba kellemkedéssel.

És miért nincsenek rendezők, akik ezt a hangot egyszer s mindenkorra agyonülik.

És miért nincsenek kritikusok, akik a magyar nyelv redelmében tiltakozzanak ennek a hangnak még sértőbb, még irtózatossabb térdítása ellen.

És miért nincs közönségünk, mely kifütyölné a magyar nyelvet megfertőző színházból az ilyen nyafka, nyafogó hangon beszélő színészt? ...

Kérdések ezek, melyekre nem tudunk feleletet adni, de nap, nap után újabb és újabb nyafogások között újabb és újabb szétárok fanyalgják el a rádióban is a

mondanivalót. Holott pedig mindenki azt hitte, hogy az az igazi művész, aki a legtermészetesebb előadásban, haughordozásban mondja el azt a szerepet, amit szerepére alakított a próbák alatt ...

arról, hogy

A LEGBÁJOSABB

eset legújabb Szatmáron esett meg. Hlyent még nem pipált a világ. Bizonyos Csorka Péter rabság helyzeiben nyomorgó fogoly kikerült a szatmári erdősebbe, hogy rabtársaival jót döntsön. Csorka Péter azonban a jelek szerint nem erre született, mert a fadüngés közben olyan ügyesen megszökött, hogy senki se vette észre. Megszökött és közben találkozott egykori cimborájával, akivel nyomában elindult, teljes siker mellett egy csinos kis betörést, aztán, mint aki legjobban végezte dolgát, a szalmányon való osztozkodás után szépen visszament az erdőbe a fogolytársához s az őberé örökhöz. Folytatta ott a fadöntést, ahol elhagyta. Soha ebben az életben észre se veszik gazságát, ha közben a szabadon lévő cimboráját el nem fogják, aki mindent beállított. Így jöttek rá, hogy a fogoly megszökött, betört, visszaszökött és a világ nem dült össze ...

arról, hogy

A BIBLIAKUTATÁS

is üzlettel lett a propagandával dolgozók kezében. Mikor nyeregben ülnek, akkor nincs Biblia és nincs vallás. Míg ott nincsenek a hatalom trónján, addig ez is jó. Hát persze, minden út a hatalomhoz vezet szerintük. A Biblia is, csak észre kell hinni vele, vallják ők mindaddig, míg ki nem száll a gazság és az, hogy a Biblia csak egyetlen cél szolgálatában lehet igazán értékes: az ember megjavítása és emberérettetésében ...

arról, hogy

ADÓKÖTELES A TEMPLOM,

még pedig olyan mértékben, hogy lehetőleg ne tudja senki megfizetni ezt az adót. Természetesen Oroszországról, sőt szent Oroszországról van szó. I. Sztalin József birodalmáról, ahol sokan kutják se szeretnék lenni, sőt, ha jól megnézzük a falakat, magának Sztal-

innak a sorsánál és életénél is ismertünk már kecségtetőbbet ...

Mert az, ami ott van, minden eddigi felülmúlt már is.

A francia forradalom szegyenletesen kismiska volt.

Minden forradalom csak halvány másolat ahhoz, ami ott nap, nap után folyik. Most aztán az utolsó csapást is rámérték a templomokra. Százereket róttak ki azokra, akik úgy érzik, szükségük van templomra. Az imádság adója. Ilyen se volt még ebben a hitvány életben. Hát csoda, hogy az emberek éhesek és lelkiükből vágyakoznak azokra az időkre, amikor szívből, nyugodtan legalább sóhajtaní, vagy imádkozni lehetett. Mert a cár még Szibériában se tudott olyan lenni, mint első Sztalin József ...

Aki természetesen nem cár, csak amolyan párt főtitkár.

Ha ez igaz, akkor el is lehet hinni. Már mint azt, hogy ökelme szigorúan és csupán főtitkár úr.

arról, hogy

A FIZETÉSEK

javulása olyan, de olyan kétségbeejtő drágulással találja szembe magát, amire mostanában aligha volt példa. És nincs ellene védekezés, nincs menekvés. Annak idején arról írtunk, hogy jó, jöjjön az a fizetésjavítás, jöjjenek vissza a szebb idők, de ne legyen aztán nyíll, vagy burkolt drágulás. Hát jött is a javulás, néhány percen belül fog jelentkezni már most az új kezdetén, de abban aztán sok köszönet nem lesz, mert nyíllan és titkon minden, de minden drágult. Lakástól kezdve a megélhetésig harmine, negyven százalékos drágulás van az élet minden megnyilatkozásában ...

Hogy aztán az öt, tíz százalékos fizetésjavítások mit érnek így, azt nem nehéz kitalálni. Csak arra bajos feleletet adni, hogy miből fognak megélni a családok. Félek, hogy abból, amiből eddig: a esodából és a nélkülözésből.

arról, hogy

1001 ÉJSZAKA

meséjét írta meg Mária román enykekirálynő és a bécsi rádió elő is adta. Mi emléksünk még azokra az időkre, amikor egy másik román királyné, Ceimen Silva írta

verseit, meséit és dalait európai siker mellett. Irónó volt, mégis megrádollak azzal, hogy nem ő a szerző, hanem más lapang az Erdő Fájdalma hangzatos álnév mögött ...

Most nem tudjuk, hogy kinek lelkéből fakad az 1001 éjszaka meséje, de azt tudjuk, hogyha nem királyné írta volna, soha ebben az életben mikrofon elé nem került volna még Bukarestben se, nem-hogy Bécsben. Mert ma sajnos az a fontos, hogy ki írta és nem az, hogy mit írtak. Meg is látszik az egész életen kelettől nyugatig, déltől északig ...

jegyző: sz. r. i.

A magyar szellem vándorútja

Kisfaludy Károly vigjátékai

Kisfaludy Sándor szerencse fia, még is folyton hanyatlak. Legújabb öcsét, Károlyt keményen megpróbálja az élet, de ez csak előre hajtja. Tehetsége nem nagyobb mint a Battyája, de jóval több a becsvágya, művelődéshajlama, önkritikája. Törökvése is, hatása is egyetemesebb.

Közlegényből lesz tiszt, fogsághu jut, megszökök. Polgáriányt szeret, szembezáll érte nemességére gögös apjával, Rangjáról is lemond. A házasságából mégse lesz semmi. Festőnek készül, Olaszországba megy, Bécsben barátokzik fiatal művészekkel, írórkal. Semmi sem akar neki sikerülni. Iskolai képzettsége hiányos. Ezért szakít a klasszicizmus sallangjával: elsőnek dobja ki költészetükből az antik vonatkozásokat, mitológiai közhelyeket. Ir mindent, főleg drámat, egy divatos német darabgyáros módjában. Végre áttit közülök a Tatórok hazapuffogatása ...

A fiatalok vezére lesz. Valóra váltja Kármán álmát, Pestet teszi irodalmi középponttá. Az írók most már tollukból élnek. Folyton érintkeznek egymással. Tüstént meg is gyorsul a szel-szemi fejlődésünk. Közleg az aktív romanticizmus hajnala. Kisfaludy Károly zsebkönyvet ad ki. Mindent ír. Népdalai egyszerű nyelven a falu örömet, búját szólatatják meg, népi helyzetdalog. Mohácsa a multat csak példának látja: okuljunk belőle! A vig-etheszelésben úttörő. Maradt sok bal-ladája is.

Először könnyen ontja a darabokat. Aztán elmélyed fejlődni kezd. Irénig nagyot emelkedik, ha még mindig messze is a Bánk Bántól. Igazi területe a vigjáték. Nem követi Csokonait a polgári környezet rajzában; nem rokokó, hanem hídermájér. Meséjét a dunántúli táblabírók, parasztlak világból veszi. Szerelmi bonyodalmat sző. A fiatalok apjuk ellenére egymásra találhatnak. Artatlan játékok ezek, nem osztoroznak senkit, legföllebb a külföld-majmoló magnásokot. Cselekvényük rendszeren valami félreértett helyzetből fakad, nem hőseik jelleméből. Sok maradandó típust vázolnak föl elsőnek. Nemzetnevelő hatásuk is van. Nevetve elismertetik a közönséggel, hogy a fiataloknak is lehet igaza.

Vörösmarty hősi költészet.

Szellemi életünk rohamos kibontakozása 1825-ben kezdődik. Ekkor buk-

kan föl Széchenyi és Vörösmarty. A romantizmus nem zárkózik el tőle a világtól. Még a mult rajzával is a jövőt építi, tette buzdít. Kisfaludy Mohácsa után fölzendül Vörösmarty teljes zenekara: a Zalán Futása.

A honfoglalás eposzát már Csokonai óta várja a magyarság. Most meg is kapja: káprázatos nyelven. Ez az eposz mennydörög, mint Berzsenyi, s lágyan hárfázik, mint Csokonai. Képzelt ereje kimeríthetetlen. Egész mitológiát teremt: Hadurat, Armányt, démonok tömegét. Hadseregeket mozgat. Tíz énekén át csattog a kard. Egész világot formál semmiből, millió színben tündöklőt s minden porciájában magyart.

Hexameterai veteksznek az antikál, de szelleme romantikus, végtelen távlatú. Nem zár, mint a klasszikus remek, nem is szemléletes. Csupa áradó zene. Szerkezete laza, szétfeszíti a terjedelmes Hajna-epizód. Saját re-

ménytelen szerelme rejtezik ebben. Tőle kap az eposz meleg modern lírai fényt. Különböző fötörása, Anonymus is szétágazik, akárcsak a középkori lovageposzok.

A töredékes Délsziget a költő belső fejlődését ábrázolja jelképesen ezer-egyéjszakai, varázslatos képsorozatban. A Tündérvölgy a Zrínyiász hangját, formáját zendíti újra, ódon erővel, méltósággal. Ez Vörösmarty egyetlen magyar formájú mese-eposza. Rímusával is, műfajával is a János Vitéznek tör utat.

A Két Szomszédvár a magyar lovagkor legmegrendítőbb rajza. Hangulatban, szerkezetben felülmúlhatatlan. Két előkelő család írta ki benne egymást magyar engesztelhetetlenséggel. Utolsó nagy epikus műve ez Vörösmartynek. Ezentúl drámákat írt, de a Két Szomszédvár tragikus hatását meg sem közelítette többé.

végtermékeket a baktériumok a bennünk levő u. n. enzímák, azaz vegyi bomlásokat előidéző szerves anyagok révén végzik. Ezeket a folyamatokat erjedéseknek nevezzük, amelyeknek igen sokféle alakja van.

A leggyakoribb alakjai a baktériumok okozta erjedéseknek a kizsármert rothadás és korhadás.

Ezeknek a folyamatoknak az a lényegük, hogy a bonyolultabb összetételű nitrogén tartalmú szerves anyagokat kat alacsonyabbrendű, esetleg, egyszerű elemi testekre bontják szét. Rothadásnak azt a folyamatot nevezzük, amikor a bomlás a levegő kizárásával, korhadásnak pedig, mikor a levegő jelenlétével és segítségével történik. Mind a két folyamatot rendszerint más-más baktériumok, illetőleg ezeknek egész sorozatos tömege végzi.

Jelentőségük az ember szempontjából az, hogy az egészségre káros hulladékok elpusztítását végzik el.

Emberi és állati hullák, ételmaradékok, ürületek ezen folyamatok révén teljesen alkotórészeikre bomlanak fel, miközben a bomlástermékek visszakerülnek a természethez és új szerves vegyületek alkotórészeivé válnak. Ez is a természet egy ragyogó élszerűségi intézkedése, amely az Isten fenségét mutatja meg a gondolkozó emberi értelemnek. Ez a természet bölcselete, hittanörája, legmagasabbrendű teológiája!

Közegészségi szempontból nem mindegy az, hogy környezetünkben rothadás vagy korhadás történik. A rothadás büzös, kellemetlen és ártalmas bomlástermékeken visz keresztül, azért kell sürgősen arról gondoskodnunk, hogy a háztartásból kikerülő szemetet minél hamarabb eltávolítsuk környezetünkéből, a különféle ürületek eltávolítása az egészségügyi követelményeknek megfelelő legyen. Hatósági feladat az emberi és állati hullák elföldelése, hogy mindezek kellemetlen kigőzöléseit a talaj megkösse és ne kerüljenek a környezetünk levegőjébe.

Mezőgazdasági szempontból igen nagy jelentőségű az a baktérium-csoport, amely életműködése révén a levegő nitrogénjét költi meg és így használja fel magasabbrendű vegyületek képzésére,

amelyekből az egyébként vegyi úton a legdrágábbban előállítható fehérjék keletkeznek.

E baktérium-hatás igen nagy jelentősége abban van, hogy a környezet levegőben levő nitrogént megkötik. Ennek nagy jelentőségét megérthetjük, ha tudjuk azt, hogy a levegő nitrogénjéből igen komplikált gépi berendezéssel és nagy költséggel gyártanak szerves műtrágyákat, de ezt a költséges vegyi eljárást a baktériumok teljesen ingyen s minden segítség nélkül elvégzik, — ha az illető baktériumfélésegnek megfelelő növényt telepítünk földünkbe. Ilyen növények legelsősorban a pillangósvirágúak, a különböző hüvelyesek, bab- és borsófélések, a takarmánynövények közül legfőképpen a lucerna.

Ezen baktériumok működése méretetlen hasznát biztosít az ember számára.

Az élelmiszeriparban is igen nagy jelentősége van a baktériumos erjedéseknek. A kenyérfélesztésnél többféle baktériumnak van szerepe. Eltekintve az élesztőtől, amelyek gázttermelésük révén a kenyér sajátságos szerkezetének, az emésztésre oly nagy jelentőségű lúgosságának előidézésében működnek közre, bizonyos tejsavat termelő baktériumok adják meg a kenyér- és a tésztaemlék jó ízét.

A tejsavas erjedésnek nagy szerepe van a savanyított ételkonservek előállításánál, a káposzta- és ugorkasavanyításnál, az aludttej és joghurt készítésénél.

A jellegzetes kellemes íz megadása a vajgyártásban ugyancsak bizonyos tejsavbaktériumok közbejöttével történik. Ha állandóan jó ízű vajot akarunk nyerni, a tejsav baktériumkultúrával

Mit kell tudnunk a baktériumokról?

A baktériumok hasznos és káros működésel. — A baktériumok hasznossága a természetben és az emberi szervezetben. — A baktériumok haszna a mezőgazdaságban és a különféle iparokban.

Írta: NÁNÁSSY LÁSZLÓ.

nyűrü célkitűzése.

A baktériumokat a köztudatban az élet legnagyobb ellenségeként könyvelték el. Mindenki valóságos rítteg a baktérium szó hallatára, mert szinte már közmeggyőződésé vált, hogy a veszedelmes kimenetelű megbetegedéseket mind a baktériumok okozzák. Még művelt emberek társaságában is igen gyakran felvetett beszéd tárgy, hogy a baktériumok a természet célszerűtlen, káros, veszedelmes, felesleges lényei, amelyek ellen valóságos lehetetlenség a legóvatosabb védekezés is.

Az elvitázzhatatlannal bizonyos, hogy a baktériumok sok kárt is okoznak, sok halálos kimenetelű megbetegedés előidézői, de ebből még egyáltalában nem következik az, hogy a baktériumok az élet ellenségei lennének.

Hát bizony ez furcsa megállapítás. — Gondolná egyik-másik olvasónk: Kórokozók, de azért még nem ellenségek!

Budapesten a gyönyörű Dunán több hid van; mindegyik a technika remekműve, a hídféltés költeménye. Mindegyik hídról évente több életunt ember ugrik a Dunába, de e szomorú tényből még nem következik az, hogy le kell bontani a hidakat, vagy a Duna ártalmas folyamát volna. Ezenként világszerte rengeteg vasúti szerencsétlenség történik, de azért még senki sem gondolt arra, hogy a vasútvonalat meg kellene szüntetni: éppen így vagyunk a baktériumokkal is.

Ha magasabb, általánosabb természetudományi szempontból tekintjük a baktériumokat, ha az emberhez való vonatkozásait vizsgáljuk, meg kell állapítanunk, hogy nem lehet róluk egyetlenleges lesújtó ítéletet mondani.

A baktériumok, a véglények, a mikroorganizmusok emberrel, állattal, növényekkel együtt társalódi a földnek. Itt élnek a maguk világát éppen úgy, mint bármely más földi lény s ezen egymásmelletti élet közben egymás érdekével számolniok kell. Sokszor semlegesek egymással szemben, nem ritkán érdekellentétbe kerülnek, amikor az egymásra támadnak, mindegyik a maga fegyverével küzdve a másik élőlényt igyekszik letiporni — és ez az eset, amikor a baktériumok betegséget váltanak ki az emberi szervezetben. Az is előfordul, még pedig nem is oly ritkán, hogy a baktériumok között érdekösség keletkezik, amikor egymást támogatva egymás javát kölcsönösen elősegítik.

A tudomány feladata a betegségek okozó baktériumokat felismerni és legyőzni őket; a hasznos baktériumok életfeltételeit kikutatni és javítani szintén a tudomány gyö-

Az emberi szervezetben rendes körülmények között is tömegesen élnek baktériumok. A szájüregben, a vékonybélben milliószámra fellelhetők, de az igazi főfészük a vastagbél, amelyben levő beltartalom száraz részének kb. egyharmada baktériumokból áll, ami naponta mintegy 130 brilió esirának felel meg. Még leírni is rettentő nagy szám ez, hát még a valóságban. — szinte elképzelni is képtelenség. Fajukat tekintve igen sokfélék, elvéve akadnak közöttük kimondottan kórokozók is, de a legnagyobb részük egészségünkre nem veszedelmes.

Régen feltett oknyomozó kérdés, hogy mire való ez a hatalmas baktériumtömeg az ember bélesatornájában? Sok ellentétes vélemény alakult ki erre vonatkozólag a tudós kutatók között, de a végeredmény mégis az a megállapítás, hogy

a tudományunk nem sikerült megállapítani, hogy a tépsatornában élő baktériumok reánk nézve feltétlenül károsak lennének, de adott esetekben méris veszélyessé válhatnak.

A bennünk élő baktériumokat károsakra és hasznosakra oszthatjuk. A hasznos baktériumok hasznossága abban áll, hogy a káros baktériumoknak ellenszegülni és ezeket elpusztítani törekcsenek. Ezt az ellentétes viselkedést antagonizmusnak nevezik a kórtan tudományában: tehát a hasznos baktériumok antagonizmusban vannak a káros baktériumokkal.

Nemcsak ez a tulajdonság különbözteti meg a két baktériumféléseget egymástól, hanem főképpen az anyagcsere viszonyaik.

A hasznos baktériumcsoportok legszembetűnőbb tulajdonsága, hogy valamennyien tejsavat termelnek, amelyet az aludttejben vagy a joghurtban is megtalálunk. A tejsavtermelés ugyancsak a táplálékból történik, azonban ezen működésük végzésében megfelelő cukrokra, leginkább tejsukorra van szükségük.

A kutató tudósok többször megkísérelték a hasznos baktériumok véderejének kibasznlását. Ez két-féle módon volna lehetséges.

Vagy úgy, hogy az illető baktériumcsoportot kész tenyészet alakjában vinnék be az emberbe ezen baktériumokkal való etetés révén, vagy pedig úgy, hogy célszerű módon megváltoztatjuk a táplálékot. Ugyanis, amint a tudomány kórtani fejezete megállapította a káros baktériumoknak leginkább feshérjékre, a hasznosoknak pedig inkább cukrokra van szükségük. Ha tehát az egyik táplálékféléseget túlsúlyba

helyezik, úgy ettől annak a baktériumfélésegnek az elszaporodása várható, amely számára a túlsúlyban adott táplálék kedvezőbb táptalajt jelent.

A hasznos baktériumok tömegének elérésével alig érhető el valami eredmény, mert ezen baktériumok hamarosan elpusztulnak, illetve számuk csak annyi marad, amennyi a bébell viszonyoknak megfelel.

A két módszert egyesítve vélték feltalálni a joghurtban, melyben a tejsavképző bacillus bulgarius és a tejcukor is jelen vannak.

Ugyanez az eset áll fenn a közönséges aludttejben is, amelynek értékes táptulajdonságai általánosan ismeretesek.

Kétségtelen az, hogy a hasznos baktériumokat sokkal alkalmasabban s egyszerűbben lehet elszaporítani a táplálék összetételének megváltoztatásával. Sajnos a tudomány nem ismeri még a baktériumhatások nagyon is bonyolult viszonyait, az egymást segítő s gátló baktériumok összes életkörülményeit. Azt kétségtelenül kimutatták, hogy a tejsavbaktériumok többek között az u. n. genykelő baktériumokkal is ellenhatásban, antagonizmusban állanak. Ugyanis a tudomány megállapítása szerint a legtöbb baktérium szaporodásának leginkább a gyengén lúgos környezet felel meg, a sav jelenléte már önmagában is elegendő a legtöbb baktériumféléseg visszatartására. Így tehát a genykelő baktériumok hétértébe szorulnak a tejsavtermelő baktériumok hatására: éppen ezért az orvostudomány a genyedő sebeket tejsavtermelő baktériumokkal igyekszik eléggé biztató eredménnyel felhasználni.

Ha a figyelmiinket a szabad természet felé fordítjuk, úgy itt a baktériumok között igen sok hasznos barátunk akad, amelyek nemcsak megkönnyítik életünket, hanem számunkra hathatós védelmet is jelentenek.

Tudnunk kell, hogy a talaj baktériumai igen sokszor a kórokozó baktériumokkal szemben álltal nyujtanak védelmet, hogy ezeket elpusztítsák. Ez természetesen leginkább akkor következik be, ha a kórokozó baktérium nem valamely állati hulla vagy bélsár védelme alatt kerül a földbe. A földben tartózkodik — az igen veszedelmes tetanusz bacillus, amely igen ellenálló és táplálkozásra nem szoruló spóra alakjában rendkívül hosszú ideig maradhat életképes a földben.

A szabad természetben élő baktériumok hasznossága abban is megmutatkozik, hogy táplálkozásuk, anyagcserejük végtermékeiként a legkülönbözőbb anyagok keletkeznek. Ezeket a

mesterségesen oltjuk be. A savanyítatlan tejszínből kellemetlen, egyhangú ízű, tisztán zsírszerű vaj keletkezik.

Az alkoholgyártásban is mikroorganizmusok változtatják át a cukrot alkohollá.

Igen nagy jelentőségű baktériumhatás van az ecetsavas erjedésnél, azaz az ecetgyártásnál, amikor az alkohol ecetsavvá oxidálódik. Több baktériumfélése sajátságos az, hogy anyagcsereje folyamán ecetsavat termel. Az ecetgyártásnál csakis azokat a baktériumcsoportokat használják, amelyeknél más zavaró melléktermékek, mint oxálsav, tejsav, hangyasav, vajsav stb. nem keletkeznek.

Ime csagy úgy futólag tekintettük át a baktériumok hasznos működéseit. A baktériumok kutatásával a bakteriologia — a körtán tudománya foglalkozik. Sajnos még ezen a téren sok minden nyílt, megoldatlan tudományos kérdés tisztázatlan, mert még nem ismerjük kimerítően a tudomány a baktériumok anyagcserejét, élettani viszonyait, sajátosságait.

A bakteriologia terén a tudományos buvárkodásnak tág tere van, a sok türelemmel járó, nagy tudományos elmélyülést kívánó kutatómunka még igen nagy eredményeket érhet el az emberiség javára.

Amatőrök a tudományban

Mongolfier, aki a léghajót feltalálta, mesterségére nézve papírgyáros volt.

Morse, a táviró feltalálója, akitnek jelekből összeállított ábécéjét még most is használják a táviróhivatalokban, foglalkozására nézve arcképfestő volt.

Franklin Benjamin, a villámhárító feltalálója eredetileg nyomdász volt, majd újságíró, könyvkereskedő, postamester, később pedig Pennsylvania kormányzója.

Tulton Robert, a gőzhajó feltalálója, aranyműves és festő volt. Mikor elkészítette a gőzhajó modeljét, hiába vitte szakértőkhöz, kinevették vele. Különösen akkor, amikor első kísérlete nem sikerült. Azonban minden guny, ellenszenv és akadály dacára tovább folytatta kísérleteit, amelyek 1807-ben végül teljes sikerre vezettek.

Daguerre, aki a fényképezést feltalálta, nem volt fizikus, hanem festő, aki különösen a díszletfestés terén tűnt ki. Ő építette az első diorámát is. A festészetből nem tudott azonban megélni és mint adótitst kereste kenyerét.

Lais Károly, aki a kerékpárt 1813-ban feltalálta, katonai pályán működött. Mikor a katonaságtól visszavonult először hűsvágógépet szerkesztett, majd írógépen törte a fejét és sok másféle életrevaló találmánya volt, de mind között a legnagyobb sikere lett a kerékpárnak, vagy amint akkor nevezték, futógépnek.

Edison, a világ leghíresebb feltalálója, viszontagságos élete során egy véletlen folytán ismerkedett meg a táviró alapelemeivel és kidolgozta annak módosított, sokkal jobb szerkezetét, melyet elvitt az igazgatósághoz. Találmányától maga sem remélt sokat és igen nagy volt meglepetése, midőn az igazgató hívatta és személyesen adta tudtára, hogy találmányáért 33 000 dollárt kaphat. Edison még akkor is azt hitte, hogy tréfálnak vele, midőn az értékes csekket a pénztár ablakánál benyújtotta.

Darwin, aki világhírűvé tett magát a természettudományban, előbb orvostanhallgató volt, majd theologus, de mindkét pályán nehezen boldogult és mindenütt megállapították, hogy nincs tehetsége. 22 éves korában

egy Dél-Amerikába induló hajóra szegődött el. Onnan való visszatértekor kezdett hozzá világhírű munkájának, »A fajok eredetének megírásához, amely művének 20 évig dolgozott. Másik világhírű műve: »Az ember származása és a nemi kiválasztás«. Neve fogalmá vált és az egész származástant a közhasználatban darvinizmus néven ismerik.

Pasteur, a bakteriológia nagy kutatója, a szérumgyógyítás nagy megteremtője, a veszettség ellen való oltás felfedezője, nem volt orvos.

Hartmann Eduárd, a híres német filozófus, gárdatiszt volt és csak akkor kezdett filozofálni, amikor a lóról leesett és vissza kellett vonulnia a katonaságtól.

Nietzsche Friedrich, a filozófia egyik legkiválóbb művelője, latin-görög nyelvész volt és csak nyugdíjba vonulása után kezd filozófiával foglalkozni. Mint muzsikuss

és költő is nagyot alkotott.

Spencer Herbert, a híres angol filozófus, aki az evolucionizmus, a fejlődésfilozófia megalapítója, foglalkozására nézve mérnök és újságíró volt.

Shopenhauer Arthur, a világhírű német filozófus, mint danzigi család sarja, maga is kereskedőnek készült és csak később kezdett filozófiával foglalkozni.

Pestalozzi, a világ legnagyobb pedagógusa, 40 éves koráig egyáltalában nem foglalkozott pedagógiával és nem is gondolt arra, hogy valamikor pedagógus lesz. Ő mutatott rá arra, hogy tanítani a szemléltetés eszközeivel kell.

Es így tovább folytathatnánk még ezt a névsort, amely bizonyítéka annak, hogy a laboratóriumokban és műtermekben dolgozó hivatásos tudósok és mérnökökön kívül az amatőr felfedezőknek mit köszönhet a tudomány.

Egy művész és egy szinigazgató keresnek egy drámát — Amerikában

Soltész Juél riportja.

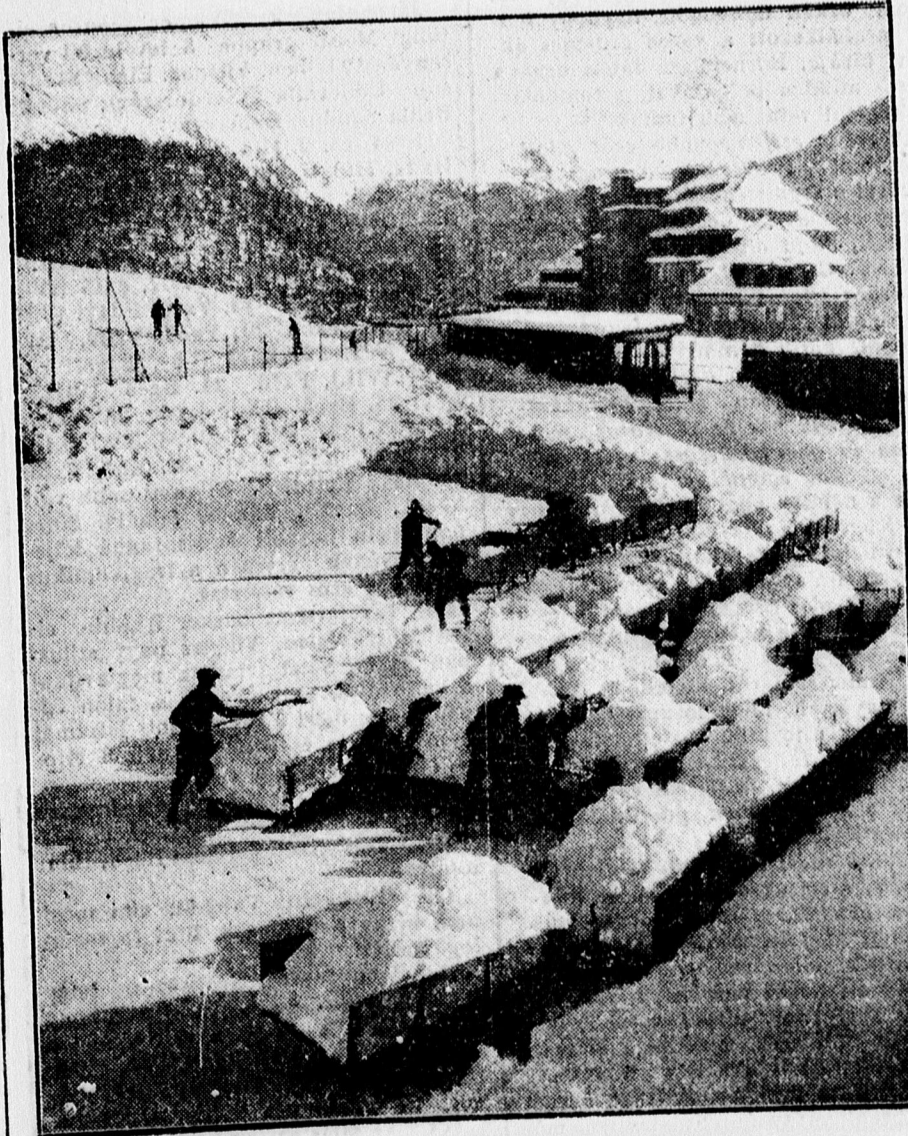
A Budapest—miskolci gyorsvonat étkezőkocsijában örömmel pillantottam meg régi ismerősömet M. H. M. Schiffer amerikai producort, aki a hegyaljai szüretre jövet, kezében egy üveg tokaji borral üdvözölt. Valószínűleg ez a nedű oldotta meg a nyelvét, mert szokása ellenére kimerítően feltegetett kérdéseimre.

Mr. Schiffer 1914—1917-ig volt a budapesti amerikai konzulátus tisztviselői karában és csak akkor távozott, amikor megszakadt a diplomáciai viszony Amerika és Ausztria-Magyarország között és a spanyol konzulátust bízták meg az amerikai ügyek vezetésével Budapesten. Mr. Schiffer akkor Washingtonba helyezték át a külügy-

minisztériumhoz, de útközben Bécsben érte a kábelértesítés, hogy kinevezték zürichi alkonzullá, ahol ilyen minőségben 1919-ig működött.

Amerikába visszatérve minden érdeklődésével a színházi és filmszakma felé fordult és azóta sok Broadway sikerre tekinthet vissza.

Évente két-három hónapot tölt Európában és mindig ellátogat Magyarországra is. Jelenleg londoni tárgyalásai hozták Európába. Egy amerikai színházi csoportot akar összehozni angliakkal, akikkel együttesen tervezi előadni Meller Rózi »Irja hadnagy«-át előbb Londonban, majd ugyanazon szereplőkkel átviszik a darabot Amerikába.

Takarítják a havat a sant-moritzzi jégpályáról.

Elmondta Schiffer, hogy október hó 31-én volt az általa elhelyezett, mai modern tárgyú »Rendezvous« c. vígjátéknak a bemutatója a »The Arts Theatre Club«-ban Londonban. Az angol fővárosnak ez egy különleges intézménye, ahol a londoni igazgatók, filmemberek, kritikusok, szakmabeli vezetők találkoznak és előtűk dől el egy film vagy színdarab sorsa. Ha kedvező a kritika, úgy beviszik a darabot Londonba és a bemutató szereplőivel vagy másokkal hozzák színre a nagyközönség számára.

A »Rendezvous«-nak sikere volt, úgyannyira, hogy a főszerepet játszó Nancy O'Neil híres angol filmszínésznő is érdeklődik a továbbiak iránt. Partnere Byran Coleman volt, aki Gilbert Miller külön engedélyével vett részt a bemutatón és valószínűleg ő fogja adni Londonban is a férfi főszerepet valamelyik Westend színházban.

A vígjáték szerzője Raoul Ernst Weiss, a Wiener Bankverein bécsi anyaintézetének főtisztviselője. Külön sikere volt Nancy O'Neil toalettlejének, amelyeket Graham Watson tervei szerint London jelenleg legdivatosabb szabónője Lillian Lawler készített.

Mr. Schiffer most Bécsbe készül, ahol több premiert akar megnézni, utána pedig igyekszik vissza Amerikába, ahol serényen folynak már a próbák »One Flight Down« drámából, amelynek karácsonykor volt a bemutatója Newyork legnagyobb Broadway színházában.

Érdekesen beszél el Mr. Schiffer, hogy Arthur Hammerstein newyorki szinigazgató és Jack Pearl, az Európában is ismert film és rádióművész, aki öt év óta nem szerepelt színpadon, — hosszabb idő óta kerestek egy Amerikának megfelelő drámát. Az amerikai közönségnek van ugyanis egy rétege, amely nemcsak a könnyű fajsúlyú, mulattató darabokat szereti, hanem inkább a mélyebb drámai művészetet.

Mr. Schiffer vagy tizenöt európai darab témáját mondta el nekik, míg végül megemlített egy régebben kezelt között lévő darabot is, amely azonban eddig nem kellett Amerikának. Bécsben játszották ezt 1932-ben »Das Glück des Jaro Swtek« címen Albert és Else Passermannal a főszerepekben. Ez a darab kapta most meg a művészt és szinigazgatót.

Mr. Schiffer kitűnően beszél franciául és németül is, az eredetiben olvasott darabokat ő maga fordítja angol nyelvre.

Amikor az elmúlt év legnagyobb amerikai filmsikerei iránt érdeklődtem, a halk Mrs. Helén Schiffer felel. Ez már az ő szakmája, amibe férje nem szól bele.

Megtudtam, hogy két magas irodalmi színvonalon álló filmnek volt legutóbb frenetikus sikere, mindkettő Warner Brothersék rendezésében.

Az egyik Pasteur életéről szól, a másik Emil Zoláról. Ebben az egész Dreifusz-ügy lefolyása is szerepel. Mindkét darab főszerepét a bécsi származású Paul Muni játszotta, aki most a legjobban fizetett amerikai filmművész. Ezt a Zola-filmet Budapesten nem engedélyezték.

Nemrég vásárolt Muni a Csendes Óceán legszebb blyén, a Santa Manica öböl fölött elhúzódó hegylánc derekán épített gyönyörű spanyol stílusú villát, ahol a pihenés idejét nagy visszavonultságban tölti feleségével és kevés bizalmas barátjával.

Szívesen hallgattam volna még tovább az amerikai referátát, de mire idáig értünk és mire az üveg tokaji aszu kifogyott, észrevétlenül Füzesabonyba jutottunk, és Mr. Schiffer Amerika jelenlegi sláger chansonjával búcsúzott tőlem:

„Auf Wiedersehen, my dear!“

MEGLEPŐ KÉRDÉS
— Láttad már az én elragadó feleségemet?
— Nem. Két feleséged van talán?

Meddig élnek az állatok?

Rendkívül különböző a legmagasabb kor, amelyet egyes állatfajok elérhetnek. Így egyes polipok 50 évig élnek, a giliszta több mint 10 évig, a pócka 27 évig, a folyami rák 20 éves kort is elérte, a pókok többnyire csak 1-2 évig élnek, bogarakat már 5 évig is tartottak fogságban. A méhkirálynő rendszeren 5 évig él, míg a dolgozó méhek többnyire csak 6 évig. Hangyákat 15 éven át figyeltek már meg fogságban. Folyami és tavi kagylók életkora 12-14 év, a pataki gyöngy-kagylóé 80-100 év. A ponty és csuka,

de valószínűleg a harcsa is, 100 évnél tovább élnek, a leveli béka csak 10 évig. A varangyos béka életkorának határa állítólag 40 év. Teknősbékából akadt már olyan, amelyik 150 évig élt a fogságban. Leginkább ismerjük a madarak életkorát. A hézilyük 15-20 évig él, az ezüstsirály 44 évig, a lúd és a dunnalúd 100 évig, a kócsag 60 évig, gólya 70 évig, sólyom 162 évig, a keselyű 118 évig, uhubagoly 68, de talán 100 évig is, rigó 18 évig, kanári 28 évig, papagáj 100 évnél is tovább. Az emlősök közül a szamár elér 106 évet, a ló 40 évet, a juh 20 évet, a kutya 28 évet, a macska 22 évet, az elefánt és a bálna 200 évet.

Emlékezés egy régi debreceni nagy égésre

Az 1640. évi nagy égés, amint azt egy kori nagytisztelű kismarjai Veszeli Pál debreceni lelkész leírta

A régi Debrecen nem szűkölködött csapásokban. Hol a török zsarolta meg, hol a német perzselt le, de az is előfordult, hogy mindkettő versenyre kell hazai bitangokkal, így aztán volt olyan keserves esztendeje nem egy, hogy kutyának való sorsnál rosszabb sorsa volt a debreceni polgárnak. Isten esodója, hogy mégis mindahányszor feleledt poraiból, mint a Phönix madár.

Viselte Istenbe vetett hittel megpróbáltatását, mint a kezes bárány, de ha derengett valamelyest a javulás hajnala, eleink mindjárt munkálkodtak, dolgoztak alkotnak, hogy valamelyik latornak újra, meg újra legyen mit porrá égetni, elrabolni, jeldülni...

Sok vádat emlegtenek némelyek a régi Debrecennel szemben, de ezek a vádolóok nem ismerik ennek a városnak tenger szenvedését.

Elmondják alkudozónak, kétkulacsosnak és vádolják azzal, hogy hol ezzel, hol azzal cimborált, csak hogy az irháját, javait mentse...

Szűk látókör, ismeret hiánya és rossz indulat vezeti azt, aki ilyen hirdet, nyájtémészetre vall, aki az ilyen híresztelést el is hiszi.

Mert ugyan bizony mit tehetett volna ez a város, ha meglepte rossz palánkjait néhány száz rabló török.

Mit tehetett ellene annak ez a város, ha falai alatt garázda németek vertek szállást és sarcolást követeltek bírójától?...

Es mire mehetett akkor, ha saját nemzetbeli latrok lepték meg és elvitték utolsóját is?...

Persze, hogy alkudozott, nyitvánvaló, hogy meggyezett a helyzettel és látszatra szövetségre lépett még az ördög földel is, hogy mentse azt, ami menthető volt, hogy átmentse nekünk, a jövődönk a mai virágos, palotás, fejlődő gazdag Debrecen...

Egygel szemben azonban tehetetlen volt a város.

Itt nem segített az alku, a csürés, esavarás, a kertesés és ravaszkodás. Ha valahol felröppent a vöröskakas egyik, vagy másik háznak nád tetejére, nem volt ott mentés, mert legett negyede, fele, vagy csaknem egész területe.

A vadul tomboló tűzvészszel szemben a legokosabb debreceni főbíró is csak kezét tördelő tehetetlen gyermeknek bizonyult.

Ilyen rettenetes tűzvész volt az, mely 1640. esztendőben tette siralom völgyévé ezt a várost. Veszeli Pál lelkész írja le ennek a tűznek gerjedését és rombolását, érdemes reá felfigyelni, meghallgatni nehéz szavait.

Mert nagy égés volt 1564-ben is, a Nagytemplom is megégett, szörnyű pusztítás képét hagyta hátra Székely Antal martalóc hadának égetése 1565. esztendőben, de az, ami 1640-ben történt, minden eddiginél súlyosabb csapással látogatta meg a várost és annak

lakóit. Ez a mostani tűz felette siralmas és igen keserves romlása szegény városunknak, melyet is maradéknak emlékeztető írásban így hagyok — írja Veszeli lelkész.

A tűz, az égés gyulladása imigyen történt, amint azt a jeles lelkész írásából megtudjuk. Az esztendő negyedik hónapjában, tehát április hó 23-ik napján, deiben félterfály egy órakor a Péterfi Jakab utcában, közel a templomhoz lámadt a tűz, mely aztán negy órán keresztül gerjedezvén, majd mind nagyobb erőt vévén,

Csapó, Czepléd, Varga, Szentanna utcákat eljolyvón, sőt a Várad utcát is, nagy sok szép épületeket, a város házáit, istállóival, a belső ispoláttal és ahhoz tartozó malokkal együtt megemesté és porrá tevé, mi több, hat embert is megöle...

Ez a nagy csapás már igen-igen próbára tette a város népét, de ezt a nagy próbát fokozta az a tűz, mely három nap mulva még szörnyűbb munkát végzett, amikor is szintén a déli órákban, április 26-án egy és két óra között Fekete István házában támadott a tűz. S a bajt fokozta, hogy nagy szél vihar, orkán dühöngött, úgyhogy hiába próbálkozott a város érdemes akkori bírójá, Bornemisza János uram a város minden polgárával, a rombolásnak gátat vetni nem tudtak.

A sebes szél nagyobb erőt adott a tűznek, Fekete István uram házáról a szomszédokéra vitte és alig egy óra alatt a Czepléd utcán pusztított, majd átterjedt a Burgondiára, Csapó utcára, Szappanos utcára Olajos utcáig egészen a jöküktig városunk kerítésével együtt porig hamuvá égette. Mely szörnyűségekben derék és zsellérszázak a piacon való boltokkal együtt 302 ház és 14 száraz malom és gyönyörűséges kertek sokak égetnek el...

Ez a néhány adat is elmondja, hogy mit jelentett a tűzvész és milyen kiszámíthatatlan károkat okozott. A tűz Veszeli feljegyzései szerint gyújtogatások okozták. Olyan páni félelem szállotta meg a kettős égés után a város népét, hogy nem mertek még templomba se járni, állandóan örködtek, vigyáztak, hogy megmentsek magukat a gyújtogatók gaztettétől. A tudós lelkész feljegyzése szerint, amint ma alig tudunk megérteni és felfogni, ennek a rombolásnak, pusztulásnak az igyesség volt az oka.

Valakik azért irigykedtek Debrecenre, mert az itteni ősi schola igen képzett, okos embereket bocsátott ki falai közül, talán azért akarták elhamvasztani a várost, hogy a további nevelést, tudós ifjak kitérését megakadályozzák.

Barta Boldizsár krónikája is megemlékezik erről a kettős tüzesetről, amikor is az első tüzgyulladás napját pont Szentgyörgy napjára teszi, a második tüzeset napját szintén három

nappal később, sőt szerinte még több napokon keresztül is tartott az égés. A tűzvészben Isten súlyos büntetését és látogatását látta Boldizsár a bűnök miatt. Innen tudjuk meg, hogy a második égés alkalmával a város tanácsháza, tehát a városháza is leégett több városi házzal. A páni félelmet mindjárt meg is magyarázza Barta, mert azt mondja, hogy az április 26-iki tűz után napokon keresztül kibeszélhetetlen félelem szállotta meg az embert, mert volt olyan nap, hogy két, három helyen újabb, meg újabb gyulladások keletkeztek, ezért állandó strázsák ügyeltek fent a házak tetején a városra, akik figyelték volna a gyújtogatókat, de érthetetlen és megmagyarázhatatlan okokból sokszor éppen olyan há-

zak is meggulladtak fényes nappal, melyen ott figyeltek a strázsák.

Valószínű, hogy a nagy tűz eset alkalmával a nád tetejében lappangott napokon át a szél által elvert zsarátok, mely aztán itt is, ott is lángot vetett.

A nagy égés által teremlődőtt csapással magyarázza Szűcs István Rákóczy György erdélyi fejedelem ama kegyét, mellyel a hűtelenség bűnébe esett szoboszlai Keczely Miklós elköbözött birtokait, udvarielkét és házáat pottom kétezer pengő forint fizetésé után Fekete István bírónak s így a város közönségének adományozta.

Ez az adományozás azonban nem gyógyította be a 302 ház, 14 száraz malom megégetése által keletkezett sebet.

Szalacsy Rác Imre.

S A K K

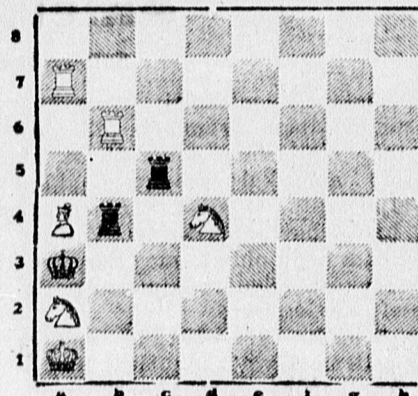
24. SZÁMÚ SAKKFELADVÁNY

Császár Imre, Debrecen.

(Eredeti.)

Dalmy Barnának ajánlja szeretettel a szerző.

Sötét: Ka3, Bb4, Bc5, Fa4 (4).

Világos: Ka1, Ba7, Bba, Ha2, Hd4 (5).

Világos indul és 4 lépésben mattot ad.

22. SZÁMÚ SAKKJÁTSZMA

Sziciliail védelem.

(Sárkány-változat.)

Játszották a „Wiener Schaschzeitung“ Meistergruppe 8. levelezési versenyén 1937-ben. Világos: Einar Svendsen Uddevalla (Svédország); Sötét: Brilla Sándor, Debrecen.

1. e4, c5. 2. Hf3, d6. 3. d4, cxd4. 4. Hxd4, Hf6. 5. Hc3, g6. 6. Fe2, Fg7. 7. Fe3, Hc6. 8. Hb3, Fe6. 9. f4, 0-0. 10. 0-0, Ha5. 11. f5, Fe4. 12. Hxa5, Fxe2. 13. Vxe2, Vxa5. 14. g4 (I.), Vb4!! (II.). 15. g5, Hd7 (III.). 16. Fd2, gx15 (IV.). 17. exf5, Vxb2! 18. Vxe7, Fd4! (V.). 19. Kh1, Vxc2. 20. Vxd7, Vxd2. 21. He4, Ve2. 22. Bae1 (VI.), Bae8!! 23. Hf6! (VII.), Fxf6. 24. Bxe8 (VIII.), Fe5! 25. Bxe5! (IX.), dxe5. 26. Vxb7, Vxa2 (X.). 27. Bc1! Vd2! 28. Bc3! (XI.), Vd1! 29. Kg2, Vg4! 30. Kh1, Vx15. 31. h4?? (XII.), Vxf8? pontosabb volt 31... Bxc8!). Világos feladta. Sötét pompásan játszott és elsőrangú teljesítményének értékén a tragikomikus befejezés sem változtat.

(I.) Igy játszott Lasker Rjumin ellen Moszkvában. Világos nagy stílusban nyert. Sötét feladata megjavítani a változatot, ami sikerül is, talán éppen azért, mert a hivalkozott játszmát nem ismerte és gatlások nélkül elfogulatlanul játszhat.

(II.) A vezér rövidet lép, de messzire tekint.

(III.) Természetesen nem Hxc4, Hd5! miatt.

(IV.) Előkészíti Vxb2-öt, ami most nem megy Bb1, Vxc2, Bf1 és vezérfogás miatt.

(V.) Igen fontos! Szükséges, hogy Vxc2 után ne jöhessen Vvd6 úgy, hogy a d2 futó védve, a d7 huszár támadva legyen. Pl. 18... Vxc2. 19. Vd6, Fxc3. 20. Fxc3, Vxc3. 21. Vxd7 és az állás remis.

(VI.) Az állás az, amire mindkét fél törekedett, — de sötét azzal a bizonyos

fejhősszal tovább számított. A helyzet meglehetősen kritikus s csak a legpontosabb analitikus munka mutatja

(VII.) Még a legjobb. Pl.: A) 23. Vxb7? Bb8 és Bb2 nyer. B) 23. Bf2? Vx12! — nem Fxf2. 24. Hf6!, Kh8. 25. Ve8 nyer — 24. Hxf2, Be1? 25. Kg2. Be2! stb. C) 23. Hd6? Fc5 minőséget nyer. D) 23. Hg3, Ve6! 24. Vxc6, bxc6 nyert végjártékkal.

(VIII.) 24. gxf6 után Bxe1! (Még ez is fontos, mert azonnali Vc6! után 25. Vxc6, bxc. 26. Bg1!, Kf8. 27. Be7 nyer, — vagy 25. Bxe1, Vc6! könnyű nyereséssel.

(IX.) A minőséget tehát máris vissza kell adni, mert 25. Bxf8?, Kxf8. 26. Vd8?, Kg7. f6!, Kg6. 28. Vg8!, Kh5. 29. Vxf7!, Kh4 rögtön nyer.

(X.) Most tűnik ki, hogy nem világos áldozta, hanem sötét nyerté azt a bizonyos gyalogost.

(XI.) A sokkal jobb 27. Bc1-re Vd4! a válasz.

(XII.) Elnézés, vagy akasztófahumor? 31. Bc1! e4! 32. Vxa7, Vf3! 33. Kg1, e3 is dönt ugyan, de ezt illet volna megjátszani.

Ambrus Sándor.

Lapunk 1937 december 25-iki számában megjelent 20. és 21. számú sakkfeladványok kulcsleépései: Hxb4 és Fb6! E héten a következők kaptak jutalmat: 1 színházjegy: Nagy László, Borz u. 20; 1 mozijegy: Simon Béla, Busi u. 5; 1 könyv: Kovács József, Homok u. 65. A színház- illetve mozijegyet kérjük hétfőn délután 3-6 óra között a kiadóhivataltban átvenni, mivel azok csakis a hétfői előadásokra érvényesek.

22. SZÁMÚ SAKKSZELVÉNY

meg a helyes utat. Rossz lett volna: 22... Vc6. 23. Vxc6, bxc. 24. Hd8 miatt, — de nem jó 22... Bad8 sem 23. Vb5! miatt. 22... Fe5-re pedig 23. Hf6!, Kh8. 4. Hg4! következne. Ezekben a variánsokban sötét a legjobb esetben is csak remist érhet el. A levelezési játszmában — sportszabály — nyeresre kell játszani s Brilla megkeresi és megtalálja az állásban rejlő egyetlen lehetőséget.

21. SZÁMÚ SAKKSZELVÉNY.

Név: _____

Pontos cím: _____

Kulcsleépés: _____

RÉSZEGEK

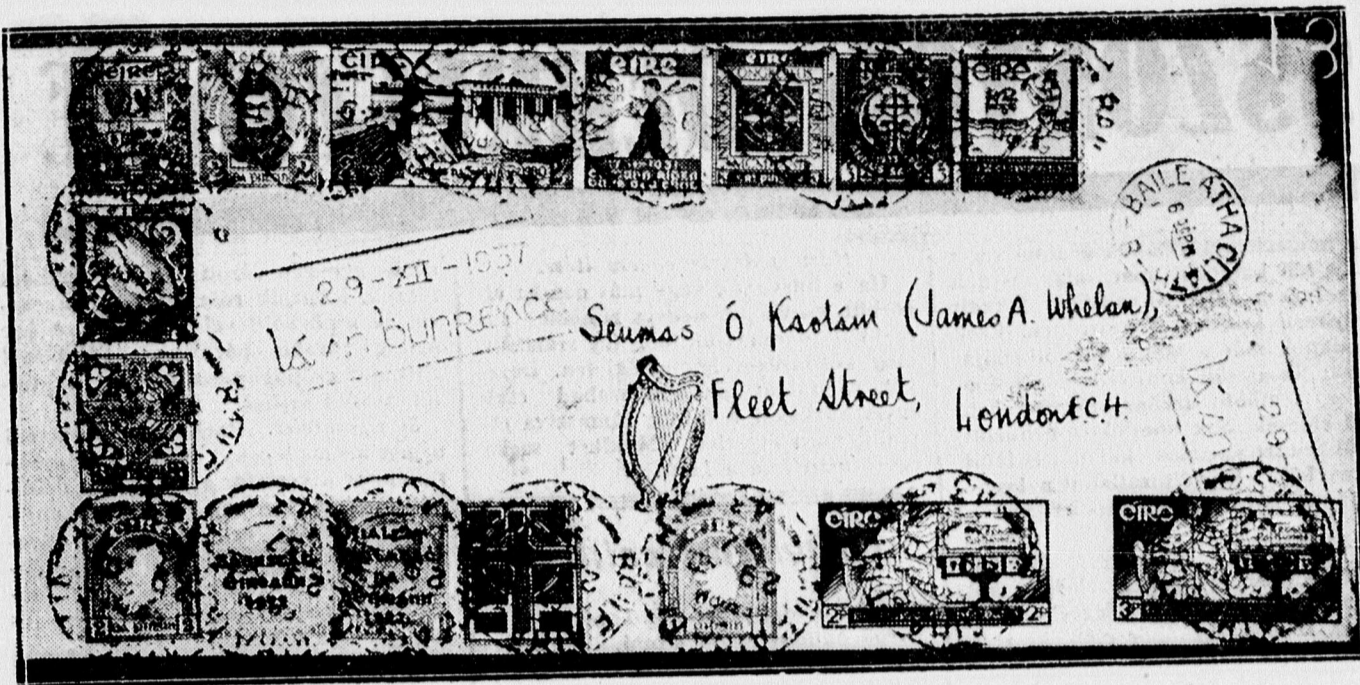
Két részeg felszáll a villamosra. Az egyik így szól a mellette álló egyenruhás alakhoz:

— Adjon két átszállót.

— Meg van maga bolondulva? — én hajóskapitány vagyok!

Mire a részeg így szól a barátjához:

— Te jó lesz leszállni. Villamos helyett véletlenül hajóra szálltunk.

Történelem levélbélyegeken. Ezen a borítékon megvan mindentéle ír bélyeg 1921-től 1937-ig, az új ír alkotmány életbelépétségéig.

A debreceni számológépművész új számtani kulcsot állított fel

A „Debrecen” hasábjain már megemlékeztünk Kárászi Istvánról, a versenyszámoló lapkézbesítőről, aki pillanatok alatt old meg legnehezebb számtani feladványokat...

Kárászi István alakja odatartozik korunk érdekességei köré. Ezt az egyszerű embert, aki végigharcolta a világháborút s azóta a lapkézbesítés robotos munkájával tartja fenn magát, egy különös képességgel áldotta meg a véletlen. Saját szisztémája szerint felállított kulcs segítségével olyan káprázatos ügyesen s rövid idő alatt oldja meg a legnehezebb számtani műveleteket, hogy mindenkit bámulatbaejt vele. Kárászi István érdekes elméletével a magyarságnak akar újabb eredményt felmutatni...

— Kérem, ahogy egyesek a magyar dicsőséget növelték sakkban, irodalomban, labdarúgásban, úszásban... minden vágy az, hogy én ugyanezt érjem el a versenyszámtolásban.

Megkérdezzük Kárászi Istvánt, hogy mikor tűnt fel először számoló tehetsége?

— Gyermekkoromban már az iskolában észrevették tanítóim... Hat elemi jártam... Aztán, mikor a haretérről hazakerültem, akkor kezdtem intenzívebben foglalkozni a dologgal. Egész sereg érdekes megoldásra jöttem rá, melyek a számtant játszói könnyedségűvé teszik. A számolásnak csak a maga legtermészetesebb formája nehéz. Viszont annyi könnyítés, annyi érdekes törvény van a számok életében, hogy aki ezt megérti, rövid idő alatt eléri azt a zsonglőri ügyességet a számtani feladatok megoldásánál, amit nálam megbámulnak.

Ezután Eröss püspök jóslatáról kezd beszélni Kárászi István, amire még ma is büszke.

— Még a világháború előtt történt... Azt hiszem 1910-ben. Csúrkai István ipariskolai igazgató felismerte különös számoló képességemet s Eröss Lajos akkori híres református püspök meghívott magához, hogy mutassam be tudományomat... Egyik kérdése az volt Eröss püspöknek, hogy hány nap telt el Krisztus születése óta?... Pillanatok alatt megmondtam ép úgy, mint az ezt követő algebrai kérdést... Akkor a híres püspök azt mondta, hogy belőlem még valamikor híres számtan tanár lesz... Itt elmosolyodik Kárászi Ist-

ván... Kicsit szomorúan, úgy mondja:

— Hát nem lettem... A világháború kitérése után nemsokára bevonultam, mint tüzér... Az orosz frontra kerültem, ahol nemsokára megsebesültem... Aztán jöttek a háború utáni idők s ezek nem kedveztek annak, hogy az ember felvergődjön. De a keservesen nehéz napok robotja közben is vigasztalást, élvezetet nyújtott a számtan. Már úgy csináltam ezt a magam kedvtelésére, nem gondolva semmi külön célra. Beletekintettem a számok titkába s a számoknak ez a különös, szabályos és mégis fantasztikus világa egyszerű dolgokat mesél... Olyan a számtan kérem, mint az élet: szeszélyes, de meg vannak a maga belső, zárt törvényei.

Előveszi vastag jegyzőkönyvét Kárászi mester és bemutatja a saját, külön kulcsrendszerét. Tagadhatatlan, hogy nagyon érdekes dolgok ezek. A számtan szinte gyerekjátékká válik általa...

— És mennyi érdekes tervem van még — mondja Kárászi István felsóhajtván. — Sajnos, ezekkel eddig csak a magam gyönyörűségére, üres óráimban foglalkozhattam.

Bárhova utazhatunk Debrecenből repülőgépen

Szenzációs lehetőségek bontakoznak ki Debrecennek a magánrepülésbe bekapcsolásával — Magyarországon csak 3 magánrepülőgép van, szemben a 707 francia, 750 angol, 220 olasz géppel. Női és férfitpilótákat képeznek ki Debrecenben

Pár nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy nagy kilátásokkal megindul Debrecenben is a sportrepülőélet. Nyomban a Debreceni Repülő Club megalakulása után megkezdődtek a tárgyalások Debrecen élénk bekapcsolásáról a nemzetközi magánrepülésbe. A munkát egyszerre több irányban indítják meg az arra hivatottak. Idegenforgalmi sport, nemzetgazdasági, ifjúságnevelési szempontból történtek fontos tanácskozások és intézkedések. Már január hónapban megkezdik azokat a sorozatos filmelőadásokat, amelyeken bemutatják a nagyhatalmak avia-

Szabad időmben összejöttem nálam azok, akiket érdekelt a dolog s magyaráztam nekik... Néha éjjelbe nyult a magyarázat s elfelejtkeztünk az időről én is, a hallgatók is. Aztán lassan kiteretett előttünk Kárászi István lapkézbesítő, névjegye szerint pedig „Magyarország versenyszámolója” életének titkos vágyát.

— Szeretném nyilvánosan is bemutatni, amit tudok. Nagy közönség előtt... En azt hiszem, hogy mindenki meg lenne lepve, milyen gyönyörű dolog a számtan és milyen egyszerű. Mert a számtan egyszerű kérem, mint minden igazán nagy és szép dolog az életben. Szeretnék engedélyt kérni, hogy nyilvánosan is bemutathassam ezeket a megfejített titkokat az embereknek...

Ezek mögött a titkok mögött egy emberi élet áll. Kárászi István élete, amely elindult a hatodik elemi padjaiból és autodidakta módon, magát továbbképezve feltornáztta magát egy külön elmélet magaslataira... Erdemes meghallgatni, mit tud onnan mondani embertársainak. Mert ebben a mi körünkben olyan sokat beszélnek és olyan kevés újat mondanak, hogy ha valaki, bárholonnan induit is el, de valami eddig nem hallott dolgot tud mondani, azt érdemes meghallgatni.

Téli örömök.

már benne van a Debreceni Repülő Club is, amely most alakult meg.

Nagyon értékes eredménye a debreceni tárgyalásoknak az a tény, hogy a légi turisztikai bizottság elkészíti a Debreceni Repülő Klub részére a külföldi repülőgépjelölés nyilvántartását és közli az összes külföldi azerklubok címét. Ezekkel aztán felveszik az összeköttetést és megindul a nemzetközi forgalom Debrecen és Hortobágy felé.

Ennek nagy jelentőségét legjobban mutatja az a körülmény, hogy Angliában 750, Franciaországban 707, Olaszországban 220, Belgiumban 42, Svájcban 36, Hollandiában 29, Ausztriában 20, Németországban 15, Lengyelországban 4 magánrepülőgép van. Erdemes összehasonlítani a repülőklubok létszámát is az egyes országokban. Franciaországban 269, Angliában 250, Olaszországban 102, Svájcban 27, Hollandiában 14 magánrepülőklub működik.

Magyarország tehát a maga három magánrepülőgépével és három klubjával nagyon elmaradt a világtól. Az első lépés mindenesetre most már megtörtént. Nemsokára megindul Debrecenben is a legelőkelőbb magánrepülő sport, amelybe belevonják elsősorban a cserkészeket, a középiskolásokat és az egyetemi hallgatókat, de magát a nagyközönséget is, mert állandó sétarepüléseket lehet majd végezni, sőt Debrecenből bárhova utazhatik, aki akar repülőgépen. A Klub gondoskodik arról is, hogy a már kiképzett sportpilótákat gyakorlatban tartsák. A legérdekesebb az lesz, hogy állandó pilótiskolát tartanak fenn, ahol női és férfitpilótákat képeznek ki, persze csak olyanokat, akik előzőleg kiállják a kötelező ellenőrző orvosi vizsgálatot.

A debreceni repülő-sportélet fel-lendülése teljesen a társadalom megértésétől és támogatásától függ. Nagyon szép klubházat is építenek a nyulási leszállóhelyen, ahol kifogástalan repülőteret képeznek ki. A klubház körül teniszpályákat, fűrdőt létesítenek, úgyhogy az ideérkező külföldi előkelő pilóták teljes európai kényelemmel találkoznak, amint a gépképből kiszálltak.

Remélhetőleg már a nyáron nagyon élénk repülőélet indul meg Debrecenben és összeköttetésben fogunk állni az egész művelt világgal.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Keveset tudok

Leányom életéről és gondolkodásáról.
— Irja, Asszonyom, ami azt jelenti, hogy bizony külön világban élnek kölcsönösen...

Hallani halljuk a szavát, de meg nem értjük.

Mert az ilyen külön életnek semmi alapja nem lehet.

Elvégre Ön mégis csak az édesanyja annak a tizenhét éves kislánynak, akinek fontosabb dolga is akadhatna az életben, mint külön utakon járni.

Csak akkor találkozhatnak közös gondolatban, mikor pénzre, vagy ruhára van szüksége a leányának...

Különböző olyan, de olyan messze vannak egymástól, mintha nem is ismernék egymást. Asszonyom, ennél szomorúbb sorsot aligha olvastunk mostanában. Ennél fájdalmasabb panasz nem igen jutott el hozzánk, de mindjárt megmondhatjuk azt is, hogy egészen bizonyos, hogy az Önök esete, Asszonyom, nem egyedülálló.

Korlátot ez.
Ennek a szomorú kornak velejárója.

És ennek a lehetetlen életnek megnyilatkozása.

Hogy hova fog vezetni az ilyen gondolkodás, az ilyen élet, arra bizony nem nehéz feleletet adni.

Az összeomlásba.

A kilátástalan végpusztulásba.

Mert az, aki azzal szemben olyan, mint az Ön lánya is, Asszonyom, aki egyedül van az életben, akit még lehet tisztelni, szeretni és becsülni, az édesanyjával szemben otromba és cudar, ott nincs semmi remény a jobb életre.

Ott már tulajdonosan a gyökerében van a hiba az életnek...

Valamit lehetne tenni.

Ez a mód azonban az Ön megítélése szerint igen erős.

Meg lehet tenni, hogy ne tudjon semmit arról a gyermekéről, aki olyan könnyen el tudja felejtetni azt, hogy mennyi hálaival és szeretettel tartozik az édesanyjával szemben. Legyen olyan, Asszonyom, mint a gyermeke. Egészen bizonyos, hogy Önnek fájni fog, keservesen fog fájni, mégis meg kell tennie.

Sokkal kegyetlenebbül, mint gondolná, mert ez még talán segíthet.

Ha ruhát kér, ne hallja meg. Ha pénzre van szüksége, ne vegye tudomásul.

Tegyen úgy, mintha nem volna. És ha kell, felelősen leány ide, felelősen leány oda, a saját jól felfontott érdekében haldoklóanul mondja meg az apjának. Ne álljen, az ilyen elkapartott gyermekek sokszor a fenti recept alkalmazása mellett még észre térhet...

Divat tanácsok

Télire legjobb a habselyem és trikó fehérnemű. Kellemes, könnyű és meleg.

Nappali szobák butorait újabban viaszkosvászonnal vonják be. Az izléses szék- és fotelhuzat kedves, üdítő és hideg.

Nagymama óraláncja ismét divatba jött. Délutánra és estére legelegánsabb az arany ékszer, amelyet vastag, zsinórszerű csavarásban viselnek a karra és a nyakra körül. Ez az ékszer kizárólag dublélból készül és még azok is hűködnek odahaza valódi ékszeri vannak, csak hamisított kiadásban viselnek.

A magastetejű kalapok uralma véget ért. A téli kalapok már alacsonyabb telővel és a kalap anyagából készült taréjszerű készítményekkel készülnek. Ezek a kalapok már a magas tető illúzióját keltik, díszítésük könnyedségénél fogva, a legtöbb archhoz előnyösebbek, mint elődeik. Sok homlokba behúzott, körül feltűrt karimás kalapot is látni. Magas hölgyek változatlanul a lapostetejű, sapkaformájú kalapokat kedvelik.

Esős időben teveszőrrel bélelt impregnált vászonkabátot a legcélszerűbb viselni. Hozzá díszítő cipő, kesztyű és táskák elengedhetetlenek.

Kereszthe csíkozott brokát anyagokból tüneményesen szép estélyi kosztümök készülnek.

Uraim, figyeljenek! Téli divatszín a sötétszürke és szürkés árnyalatú kék, vékony vörös és téglaszínű csíkozásal. Az inged színe feltűnően világosodik. Akadnak olyan merész újítások is, akik fehér, puha selyemínget viselnek.

Az ideál bálokon a hölgyek lamében, tüllben, bársonyban, az urak térdet verdeső frakkban fognak pompázni. A szmoking, különösen ha kék, teljesen passz. Elegáns férfi csak fekete szmokingot visel, fehér rávarrott gallérú selyemínggel. Halál a kemény ing mellre és kifényesített gallérokra.

Karórák aranyból, platínából, briliánsokkal díszítve, a legsodáltozottabb mérethez és formához készülnek. — A néhány milliméter nagyságú platinaórától a tenyérsíri sportóráig, mindent látni. Közös erényük, hogy mind késnek, vagy sietnek. Állítólag nagy divat a pontos óra is.

Bársony kabátok legszebb díszje a róka. Az idén a prémet nem a kabát felsőrésén, a nyak körül, hanem az alján helyezik el. Előnye az, hogy nem melegít és legalább két róka kell hozzá.

Egy nemrégiben lezajlott premieren a híres művész hat róka körül ösztöndíjjal, esztétikus szőnyeggel viselt. Fehér ruháján a sötét prém tüneményesen érvényesült.

Hasznos tanácsok

Jég eltartása

Ha nincs jégszekrényünk és beteg van a háznál, vagy a háztartásban igényünk jeget, úgy is eljárhatunk, hogy bizonyos mennyiségű jeget erős ruhába göngyölve összetörünk, azután egy tányérba állított viráceszerpente flaneldarabot kötünk úgy, hogy tölcészerűen jó mélyen belelógatjuk a cserépbe. Ebben a flanel-zsákban sokáig megmarad a jég.

Jodiformszag eltávolítása

Kezünkön a jodiform erős átható szagát úgy távolíthatjuk el, hogy szappanos kézmosás után, még ecettel is jól leöblítjük kezünket. Ha a jodiformszag valamelyik szekrénybe vette be magát, terpentines vízzel onnan is eltüntethető.

Kályhatisztító kesztyű

Régi filekalapból készítsünk kesztyűt és ezzel tisztítsuk a kályhát és általában minden durvább szennyes munkát ezzel a kezünkön végezzük.

Húsvágódeszka egyenesítése

Ha a húsvágó, vagy más deszka elgörbül, csavarjuk nedves ruhába, súlyokkal nyomassuk le és így szárítsuk meg közönséges hőmérsékleten. Deszkát, rajztáblát sohasem szabad csak egyik sarkával a falhoz támasztva eltenni, mert elgörbül. Mindkét sarka egyformán érje a falat.

Betlehemi csillag

**Belepi a földet fehér hótakaró,
Zizegő hullása szellő alatt,
Béke nyugalom van, alszik a természet
Betlehemi csillag halvány fénye reszket**

Engedd meg jó Atyám, hogy parányt fényre.

Bevilágíthasson emberek szívébe.
Legyen már e földön igazi béke, szűz, áldott szent nevedet együtt dicsérhessék.

Az ember az embert testvérként szeresse,
Egyik a másiknak kárát ne keresse.
Betlehemi Jézus küld el csillagodat;
Vigasztalni szegény, árva magyarokat.

CSER KATALIN ÉVA.

Heti étlap

HÉTFŐ. Délben: Májgombóclevés, leveshús tört burgonyával és paradicsommártással, tepertőspogácsa, Meinel-fekete. — Este: Kirántott borjúláb hollandi mártással, sajt, alma.

KEDD. Délben: Karalábékrémleves, barjómáj, angolosan tarhonyával és káposztasalátával (1), madártej, Meinel-fekete. — Este: Zöldborsós rántotta, ementáli sajt.

SZERDA. Délben: Majorannás burgonyaleves, párizsi sertésborda Meinel-féle dobozos zöldbabfőzelékkel, Meinel-féle Alföldi fehér bor, darás kocka, Meinel-fekete. — Este: Paszta sutta (2) Meinel-féle őszibarack befőtt.

CSÜTÖRTÖK. Délben: Hagymaleves párolt marhafarjószelet paradicsomos káposztával, eperszelet (3), Meinel-fekete. — Este: Kirántott karfiol metélt-hagyma-mártással, füge, dió.

PÉNTEK. Délben: Tejléves Meinel-féle kettőzajos metélt-tésztával, paraj burgonyapogácsával, Meinel-fekete. — Este: Sárgaborsópüré, tükörtőjással, almásomlett (4).

SZOMBAT. Délben: Pirított daraleves, borjústeak kelkáposztafőzelékkel, mákoscsik, Meinel-fekete. — Este: Májas-véres hurka törzburgonyával, sült alma.

VASÁRNAP. Délben: Ragout leves, saját húsváral töltött pulvka Meinel-féle vegyes befőttel és endívi salátával (5) moyorókrém torta, Meinel-féle Csopak bor, Meinel-fekete. — Este: Meinte, hideg sült, sütemény, délről gyümölcs.

1) **Borjómáj angolosan.** Egy szép darab borjómájat néhány órára tejben áztatunk. Ezután szalonnával megtűzdeljük, több helyen bevágásokat eszközölünk rajta, hogy a vér sütés közben kifolyhasson belőle. Serpenyőbe tesszük, jó kanál zsírt, vizet teszünk hozzá, saját levélvel és kevés tejfellel többzörösen locsolgatva, sütőbe megsütjük.

2) **Paszta sutta.** Egy nagy hancmát négy részre vágunk, kevés paprikával, a csőknél oldalban fél puhára pároljuk. Hozzáadjuk 4 deci paradicsom-pürét és szép sűrűn befőzzük. — 30 deka makarónit apró darabokra 16

rünk, gyengén sózott vízben puhára főzzük, leöntjük róla a vizet, összekeverjük a pörkölttel és együtt néhány percig tovább pároljuk. Tálalásnál citromot csöpögtetünk rá és behintjük reszelt sajttal.

3) **Eperszelet.** Porhanyós tésztából ujjnyi magas lepényt sütünk félig készre, ekkor kivesszük a sütőből, Meinel-féle eperszelet 4 tojás kemény habjával elkeverünk, ezt a masszát rákenjük a lepényre, sűrűn meghintjük kristálycukorral 5 deka pirított darált moGYORÓVAL. Visszatesszük a sütőbe és szép pirosra sütjük.

4) **Almásomlett.** Néhány egészséges borjú almát lehámozunk, kimagozunk és vékony szeletekre vágunk. Meinel-féle biscuit-tésztát összekeverünk az almával. Forró zsíron serpenyőben hirtelen omlettet sütünk, mikor az egyik fele megsült, átfordítjuk ügyesen a másik oldalára, mint a palacsintát. Még forró tátra rakjuk, vaníliás cukorral sűrűn meghintjük és rögtön tálaljuk.

5) **Saját húsváral töltött pulvka.** A megtisztított, megmosott és előkészített pulvkanak nyaka körül felszabdítjuk a bőrt. A mellsontja mellett végig felvágjuk a bőrt, a mellebűt kiszedjük a csontrol, finomra mezdarálljuk, tejben áztatott zsemlyehéttel, tojás sárgájával, kevés vajjal, vagdalt zöldpetrezselyemmel, kevés tejfellel elkeverjük, ezt a masszát visszatesszük a mellsontokra és a bőrt összevarrjuk. Mikor megsült, szép vékony szeletekre szeleteljük a mellét.

ORJALEVES

Tegyünk fel megfelelő nagyságú fazékban vizet, annyit, ahány személyre levest akarunk főzni. Az orjaleves elkészítéséhez legfeljebb két óra szükséges. A vízbe tegyük még a jól megmosott, megtisztított orjahúst, egész borsal és sóval és főzzük csendesen, lassú, egyenletes tűznél egy órahosszat. Közben a habját többször szedjük le a habszedő kanállal. Tegyük bele a közben megtisztított és vékonyra felvágott zöldséget, kis fej vöröshagymát, egy-két evőkanál paradicsomot és ha szeretjük, egy jól megmosott piros csöves paprikát. Ezekkel együtt főzzük tovább egyenletes tűznél egy órahosszat. Szűrjük le a többi edénybe az egészet, hogy a tésztát (vékony metélt való bele) befőzhessük. A húsról öntünk annyi forró vizet, hogy ellepje és tálalásig forró maradjon. Ezt az úgynevezett második-húslevest felhasználjuk mártások, hamis levesek készítéséhez. A forró orjahúst ecetes tormával forró tálon tálaljuk.

MALACPÖRKÖLT

A szépen megtisztított malachúst (lehet bármilyen része, eleje, hátulja, aprólékja, mája, tüdője stb.) valamivel nagyobb kockákra vágjuk, mint a tőbi húst. Közben megtisztítunk három közép nagyságú fej vöröshagymát, karikára vágjuk és egy főzőkanál zsírral megabáljuk. Két kávékanál rózsapaprikát teszünk bele és rögtön utána a felvágott húst, nehogy a paprika megfekedjen. Adjunk hozzá egy-két evőkanál paradicsomot és egy-két piros csöves paprikát. Folytonos ántözés közben puhára pároljuk, de óvatosan, mert a malachús gyöngye és hamar megpuhul. Vigyázzunk, hogy puha legyen, de ne annyira, hogy széteszen. Forró tálon tálaljuk paprikás tarhonyakörítéssel, vegyes savanyúságot adunk melléje.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Ami a másé,

az minden körülmények között a másé kell, hogy maradjon még akkor is, ha látszatra minden veszedelem nélkül a tiéd is lehetne...

Ami nem az enyém, ahhoz nekem közöm nem lehet.

És ha mégis úgy tesztek, mintha közöm volna hozzá, akkor semmi más nem tesztek, mint eltulajdonítom a más vagyonát...

Sajnos, ez nem példátlan eset. Annyira nem, hogy lépten, nyomon találunk hasonló esetekkel...

De találkozunk aztán azokkal az esetekkel is nagyon gyakran, hogy az ilyen eltulajdonítások előbb, utóbb, de minden körülmények között inkább előbb, mint utóbb kitudódnak...

Ennél pedig nagyobb szégyen aligha van.

Mennyivel egyszerűbb lett volna el se követni a bűnt.

Megheccsülni a másét és törekvéssel, kitartással, munkával ügykezve megszerezni azt, amire vágyunk, amit szeretnénk...

Soha se szabad elfelejteni, hogy volt egyszer egy rablógyilkos, aki annak idején, mikor akasztófára került, akasztása előtt megkérdezte tőle a bírós, hogy ugyan bizony hogy tudott ilyen elvetemült lenni?...

Erre a rablógyilkos azt mondta: — Annak idején, gyermekkoromban úgy kezdtem, hogy az anyámtól loptam egy tőt. Aztán mást, amirehöz hozzáfértem, végül gyilkoltam is, ha szép szerével nem sikerült megszerezni azt, amire vágytam...

Tehát egy tő vitte tulajdonképpen az akasztófára.

Hiba szánta, bánta akkor már az első tő ellopását.

Késői bánat, eb bánat...

Mert olyan eset nincs, hogy nem látják meg.

Van valaki, aki mindent tud és mindent lát.

A legtitkosabb gondolatot ugyanúgy, mint a titkon elküvetett bűnt.

Eppen azért arra gondolj, azt tartsd szem előtt...

Nem lehet józe annak, ami nem becsületesen került.

Nem lehet áldás azon, amit úgy szerzett meg tiltott úton.

Ha volt a multadban ilyen felt, vess feledést reá, de a jövőben ne legyen olyan pillanata az életnek, mely kísértésbe vihet.

Te erős vagy bátor vagy, küzdő ember vagy, aki felveszed a barcot saját kísértő éneddel szemben is...

Mert legnagyobb győzelmet akkor aratjuk, mikor önmagunkat győzzük le.

Álomvilág

írta **Aba Hídkó** gimn. IV. o. t. Svetits.

Boldog álmok, tündérmesék
Után járok én szeretszéd,
Csillagsugár a vezetőm
Igy szállok boldog-nevetőn.

Illatárban úszó vidék,
Lepke-járta tarka kis rét
Daloló pacsirtamadár
Ífju patak csacsogva jár.

Kedves álmok ne menjetek
Oly szomorú nélkületek.

Légyvédelmi gyakorlat Debreczenben

Nagyon időszerű kérdés, hogy milyen lesz a jövő háborúja és milyen szerepe lesz a városok és falvak lakosságának és hogy mik az elősegítői, mik a hátráltatói egy-egy gáztámadásnak.

November 21-én tartották meg először Debreczenben a légyvédelmi gyakorlatokat. Előtte néhány nappal folyt az előkészületek. Az egész város lakosságát izgalomba tartotta ez a nap. Az utcai gázlámpákat fekete papírral vonták be. Az igazi készülétek csak este hét órakor kezdődtek. 7 óra után az utcákon a házakban csökkentett világítás volt. En is már fél nyolcra izgatottan járkáltam az utcán, ahol az emberek ezrei már elfoglalták helyeiket. Tágra nyílt szemmel figyeltem. A csonka templom előtt álltam és látom, mindenki a torony tetejére néz, ahonnan fény szűrődött ki. Ugyanis a torony tetején volt a sziréna elhelyezve. Majd később úgy fél kilenc felé a nagy sötétben csapatok léptei hallatszott: mikor közelebb értek, akkor láttam, hogy a csapatok vezetőinek kezében egy kis tábla van, melyeken ez

áll. Mentő, tűzoltó, rendőr, munkás, cserkész lány és fiú osztagok. A mentők, tűzoltók gázmaszkokkal, a munkások csákányokkal vonultak fel. Közben az utcán az autók, kocsik, kerékpárok vilamosok lámpáit fekete papírral borították. A csapatok aztán az erdő felé manettek. Később a sziréna fülsiketítő hangja hallatszott. — Majd a levegőbe repülőgépek jelentek meg. Az utcán még mindig ezrével tolongnak az emberek. De a hideg idő mindenkre hatással van, mindenki táncol, citerázik. En két napig is elnéztem volna a gyakorlatokat. De édesapám hazavitt. A korom sötéttségben botorkáltunk haza. Még két nap múlva is mindenki erről a gyakorlatról beszélt.

Igen nagy jelentősége van a légyvédelmi gyakorlatoknak. Nem tudjuk, hogy mikor, egy év múlva, egy évtized múlva kerül rá a sor, mégis minden városnak, minden országnak fel kell készülni az egyszer úgys bekövetkező borzalmas találkozásra.

Kupfer Editt, I. b. évf.

Eredményes kutatások a vitaminok terén

Hosszú idők óta folyik már a munka annak a nélkülözhetetlen anyagnak a kutatásáért, amely nélkül nincs élet, amelynek a neve: vitamin. Mi lehet ez a különös anyag, amelyet eddig még a kiváló tudósok sem tudtak kiválasztani a tápláló anyagokból. Lehet-e látni? Megfogni? Azt ugyan tapasztalták a tudósok, hogy ezek csakis nyers és friss élelmiszerekben vannak. Sok példa mutatja, hogy betegséget okoz a vitamin nélküli táplálék. Rájött egy hajóskapitány is arra, hogy különös betegségben szenvedő matrózainak ha citromot ad, kigyógyulnak abból. De okát nem tudta, hogy miért? Mindezen hiába való munkának véget vetett Szent-Györgyi Albert tudós kémikus. Hosszú munkájának eredménye meg lett. Kiválasztotta a

zöld paprikából a C vitamint, amelynek hiánya a skorbut betegséget idézi elő. E vitamin pedig a friss zöld növényekben és gyümölcsökben található. Mivel házánkban minden ember nagyrészt a fogyasztott zöld növényt és gyümölcsöt ezért itt e betegség nem fordult elő. Az eddig megfoghatatlan dologra, amire csak következtethettek, most már meg van. Szent-Györgyi professzor a paprika mázsáit dolgozta fel, míg kristályosította a C vitamint, amelyet mint orvosságot lehet felhasználni. Az ő munkásságának eredménye még a P vitamin feltalálása is, amely szintén a zöld növényekben, gyümölcsökben van. Szent-Györgyi professzor korszakalkotó munkát végzett, mert láthatóvá tette a C vitamint.

Kerecsi Margit I. b. ker. isk. t.

Az aratás

Aranysárga már a ringó búzatábla, melyre a nap éltető sugarait küldi. Megért a búza, kezdődik az aratás. — A magyar nép egyik legszebb és legáldásosabb munkája.

Dal esengése, kasza pengése hallatszik a búzaföldön. Ifjú a naptól barnára égett bőrű férfiak, lekaszálják az érett fejú kalászosokat. Mindegyik legény után pirosarcú, babos kendővel bekötött fejú leány halad, aki a markot szedi. Így folyik a munka serényen, mindaddig, míg a kis fehér templom ezüstcsengésű harangja nem cseng, hűgja. Bim-bam, bim-bam, ebédidő van, emberek. Erre mindenki lerakja a maga kaszáját, a dal is elhallk és idővágygal nekilátnak az ebédnek. Ebéd után ismét szorgalmasan kaszálják le a szép érett fejú kalászosokat. Majd a lekaszált búzát kévekbe kötik, kereszttekbe rakják és kevés száradás után asztalra hordják.

Pár nap múlva kezdődik a cséplés. Még alig pitymálk, s még csak egy-két kakas reggelt köszöntő kutorékolása hallatszik, s már a munkások friss erővel s vidám jókedvvel munkához látnak. A hatalmas cséplőgé-

pet az asztag mellé állítják és a kéveket a dobba dobják, majd a cséplést búzát zsákokba öntve behordják. Mikor vége az aratásnak, akkor kezdődik az igazi vígasság.

Este, mikor szép csillagos már az égbolt, a szabadban vidám tréfa, tánc és mulatozás közben pihenik ki a fáradságukat az aratók. S nem feledkeznek meg vígasságuk közben sem egy hő fogászt mondani az eget Urához. Ki ismét éreztette velük atyai jószágát, hogy az ember legfontosabb táplálékát, a mindennapi kenyeret ismét biztosította számára. S belátták, hogy nem hiába foglalja az ember mindennapi imáiban, hogy »Add meg Uram a mi mindennapi kenyerünket«.

Kovács Katalin I. b. ker.

Japán-kínai háború

Ismét fellángolt a világ egyik része. Kitért Japán és Kína közt a háború, az élet-halál harc, amelyben az egyik félnek pusztulnia kell. Sokat beszélnek a kínaiak hősiességéről és a japánok nagy halásikereiről. Mindenki izgatottan lesi az eseményeket, figyeli a harc kimenetelét, mert ha Japán győz,

nem lehet megállítani törekvéseit és csakhamar az európai államokra kerül a sor Japán már évek óta készülődik erre a harcra, háborúra, ellenben Kínát készületlenül találta a nagy csata. Japán má régen pályázik erre a területre, mert a rengeteg lakosságot nem tudja eltartani az eddigi föld. Kína 435 millió elmaradt népe nem bír a modern harci gépekkel felszerelt európai kultúrájú japánokkal. Kína még a mesék világában élt, mikor Japán már megkezdte fejlődését. Ez, na ha csak 70 millió lakosa van, mégis legyőzheti nyolcszor több lakosságú ellenfelét. Kína most sajnálja, hogy eddig úgy elzárkózott a külvilágtól. Lakosai bátran, hőiesen védekeznek ugyan, de nem tudnak versenyezni a leghatalmasabb népek egyikével.

Vincze Mária I. b. ker.

Karácsony este

Pisti, Palkó, meg a Jutka tanakodnak az ágyukba. Mit fog hozni nekik máma a mennyei kis Jézuska.

Nekem labdát, képes lottót, cukrot, fűgét és mogyorót. Palkó kéri az Istenkét, Hallgassa meg a kérését.

Pistikének kard meg puska, Jutkának meg új bábruha. Mindenki mást s újat kíván. Szája egyiknek se nyugván.

Felhangzik a csengő szava, készen áll a karácsonyfa. Berohannak a szobába, s megállnak nagy álmélkodva.

Előttük nagy karácsonyfa, rajta puska meg bábruha. Narancs, füge, cukor, dió, Minden ami szem, szájánk jó.

A kis család oly boldog, hogy szemükben könny csillog. Felhangzik e szép örömdal, az, hogy »Mennyből az angyal«.

Trianoni karácsony

Szerbia kis falujában élt egy jó magyar. Vagyon semmi sem volt, csak két izmos kar.

Ugy dolgozott mint más ember. Mindent csinált, amit tudott, de munkához azért így is alig jutott.

Igy fogadták mindenütt, munkát, ha kell, kapsz. Csak hagyd el a hitet, S legyél szerb paraszt.

A jó ember nem tagadta meg a magyar hitet. Inkább sokszor heteken át egész nap éhezett.

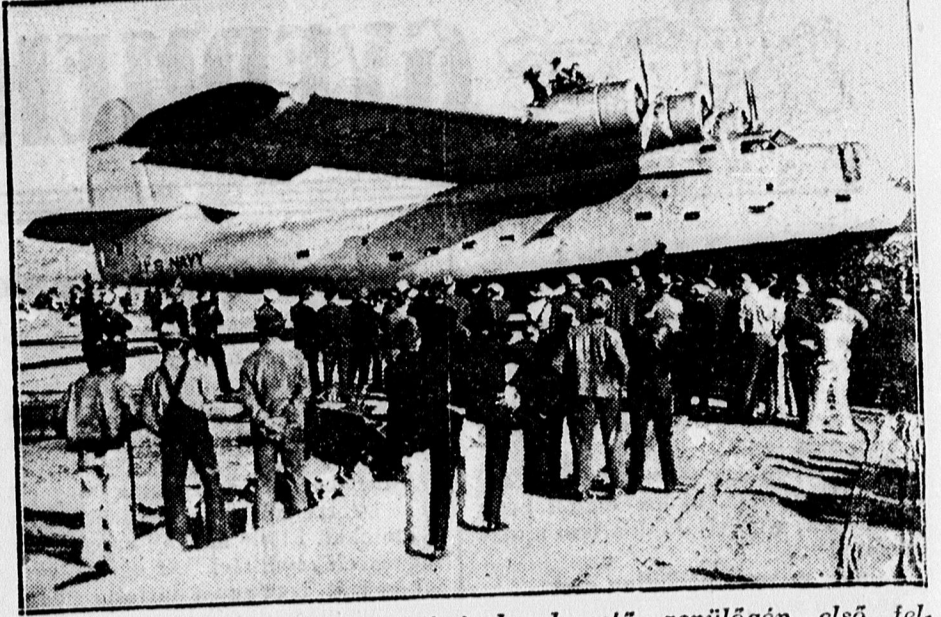
Most is e szent ünnepen fájdalom lett volna nézni, Hogy akar egy jó magyar Szent karácsonyt ünnepelni.

Hideg szobában éhesen, betegesen énekelte ezt a dalt: Mely nekünk az Imánk: Isten áldd meg a magyart.

Szász János.

Reventlow grófné, Barbara Htton St. Moritzban szórakozik.

A legújabb négymotoros amerikai bombavető repülőgép első fel-
szállása.

Ólomöntés

Szilveszter estén újra egybegyűltünk,
Hogy néhányan ólmot öntsünk.
Mindnyájan kíváncsiak voltunk
Mit mutat az öntött ólmunk?

A kályha körül sűrűgtünk forogtunk,
Később egy edénybe hideg vizet
hoztunk.
Aztán az ólmot egy kanálba tettük,
Hogy majd a tűzön felmelegítjük.

A forró ólmot a vízbe öntöttük,
A vízzel telt edényt aztán körülültük.
A megfagyott ólmot a vízből kivettük,
Az ólomképeket néztük, nézegettük.

Láttuk mi a képen hazánk nagy
határát,
Csíki havasokat, Kárpátoknak ormát.
Dunát, Tiszát, Drávát, Marost és a
Szávát,
A tengernek partján Fiume városát.

Örültünk, hogy láttuk egész
országunkat,
Szent ima hagyta el reszkető ajkunkat.
Istenem segítsd meg a magyar
nemzetet,
Hogy vissza szerezzé az elveszetteket.
Tóth Gizella IV. b. gimn. Dóczy

Egy megtérett kista

Mese. Irta: Lujzi néni.

Egyszer az út mentén
Ahogy mentem, mentem
Sirva panaszkodott
Egy kicsi fa nekem.

Panaszolta buját,
Baját, nagy panaszát,
Hogy egy vásott gyerek
Leverte a galyát.

Letépte az ágát,
Levelét, a lombját,
Gyenge kicsi fába
Fájó sebeket vájt.

Szomorú a kis fa,
Se lombja, se ága.
Ugy áll az út szélén
Mint egy szegény árva.

Vigasztaltam, szóltam:
Ne busulj kis fácska
Jó az Isten híddi el
Gondol az árvákra.

Jó az Isten, küld még
Szép ragyogó tavaszt,
Tavaszt, mely a fákon
Zöld levelet fakaszt.

Lesz még neked lombod,
Virágod az ágon.
Meglátod kiszöldelsz,
Majd a jövő nyáron.

De ha azt a vásott
Gyereket meglátom
Azt hiszem egy kicsit
Bizony meg is hányom.

Meghuzom a fülét,
Lekapom a körmét,
Hogy a kicsi fákát
Ne kínozza többé.

Mert, ha a fa megnő
Nagyon meg hálálja,
Sok utszéli vándor
Huzódhat alája.

Forró napsütésben
Hűvös árnyat ad
Esőben nem ázik
Ki lombja alatt áll.

Azért ne bántátok,
Ne hogy kínozzátok,
Inkább ápoljátok
Az utszéli fákát.

• Mutatvány a szerző nyomtatás alatt
lévő „Versben virág, bogár-regék, gyö-
nyörű szép gyerek-mesék” című köny-
véből.

Magyar nóta

A szép magyar nóta
zokogott a csendbe,
Áhítatos szárnyalása
Belesírt szívembe

A régi szép idők
Oly dicső varázsa
Régnek minden kedve
Síró szárnyalása
Jött ünnepet ülni
A komor fák alatt
Régi nótát dudorászva
Vig szellő szaladt.

Kovács Tibor
ref. gimn. III. á.

Szent-Györgyi Albert és a Nobel-díj

Nobel Alfréd a világhírű svéd, aki
mintegy 4-5 évtizede, hogy meghalt,
két nagy jelentőségű cselekedetével
ajándékozta meg a világot. Az egyik a
dinamit jórésben rombol, de egyúttal
épít és ha figyelembe vesszük a bányá-
szatban elért alkalmazhatóságát, építő
munkát is végez.

Még inkább végez azonban építő, il-
letve alkotó munkát azon végrendelete,
mely szerint a kiváló tudósokat, illetve
azok munkáit, a róla elnevezett díj-
alapítvány kamataiból jutalmazza és
további munkára serkenti.

Becsülendő megiszteltetés érte ha-
zánk nagy fiát, dr. Szent-Györgyi Al-
bert szegedi egyetemi tanárt, amikor a

svéd királyi egyetemi neki ítélte oda az
1937. évi Nobel-díjat.

Nekünk felette nagy büszkeséget je-
lent ez, évek óta kiosztják a Nobel-
díjat és most először érte szeretett ha-
zánkat az a szerencse, hogy a Nobel-
díjasok ékes koszorújába Magyaror-
szág is befűzhetette egy gyönyörű virág-
szálát.

Nekünk is álljon ez serkentő pél-
dával, de nem a Nobel-díj elérése, ha-
nem szeretett csonka hazánk boldogu-
lásáért és újra építéséért, hogy meg-
mutassuk és valóra válthassuk Szé-
chenyi, a legnagyobb magyar monda-
sát: „Magyarország nem volt, hanem
lesz”. Ugy legyen!

Svéd Anna I. B.

A falusi ember lelkivilága

A nagyvárosi élet forgatagában élők
a falusiakról úgy vélekednek mintha
azok mindneféle kérdésben tájékozat-
lanok lennének. Ezen téves felfogásuk-
nak az az oka, hogy nem ismerik a fal-
usi ember lelkivilágát, amely nagyon
sok esetben éppen ellentéte a városi-
nak.

Amíg a városiakat jellemzi az örö-
kös rohanás az élet minden terén, ad-
díg a falusiak élnek a maguk nyugodt,
legtöbbször zavartalan életüket. Ki-
csik az igényeik, nem vágnak moziba,
színházba, legtöbbször kielégíti őket
az, ha meg van a mindennapi kenyere-
rük. Azonban, ha beszélünk velük, be-
látjuk, hogy nekik is meg van úgy
politikai, mint egyéb tekintetben a sa-
ját véleményük. Nagyon is meggon-
dolják, hogy melyik politikai párthoz
csatlakozzanak és mivel nem ülnek fel
a pártpolitikai szónokok hitegetésének
és ezért nehéz felfogásuknak tartják
őket. Nagyon nehéz őket nézelni meg-
változtatására bírni, szinte makacsul
ragaszkodnak sokszor maradi, de elég
gyakran helyes felfogásukhoz.

Nagyon szép tulajdonsága a falusi
magyar embernek egyenes lelke. In-
kább az életét adja, mint a becsületét.
Tasnádi Ella.

Kötelességterjesztés és hazotiség

Horthy Miklós Kormányzó a
legelső magyar ember mondta eze-
ket a szavakat a műegyetemi ün-
nepségen »Szolgálja mindenki hű-
séggel a hazát azon a helyen,
ahova a sors állította». A Kor-
mányzó Ur szerint a hazát csak
szolgálni lehet, nem pedig élni be-
löle és követelőzni. Erre a legjobb
példát ő maga adta akkor, amikor
ennek az elesett nemzetnek az út-
ját irányította, trespedségéből ki-

emelte és hitet öntött a nemzetbe.
Ez volt a legnagyobb és legértéke-
sebb szolgálat, amit a hazának
tenni lehetett. Mindenkinek ott
kell szolgálni a hazát ahova a sors
állította, vagis a legkisebb nap-
számos és a legnagyobb állásban
lévő tisztviselő munkája is értékes
a nemzet életében. A haza szolgálá-
lata tehát abban áll, hogy becsüle-
tesen teljesítsük kötelességünket,
ami osztályrésztől jutott.
Erre figyelmeztet bennünket a
Kormányzó Ur szózata. Ha min-
denki híven fogja teljesíteni köte-
lességét, akkor a nemzet jövője és
jöléte fel fog virágozni.

Gyulay Irén

női felső kereskedelmi is-
kola I. B. évfolyam.

Télen

Irta: Keresztes Jenő V. o. elemi.

Köd borong a síkon völgyön,
Hideg szél fúj az Alföldön.
Az öreg tölgy rázza ágát,
Levelét bíborfárgák...

Istennek szép takarója
A nagy tájakat bevonja;
Fehér a föld árkon, berken,
Szalad a szán az útfelen.

Csillog a tó, be van fagyva,
Siklik rajta a kocsolya...
Ti gazdagok míg élveztek
A szegények dideregnek!

Ne feledkeztek róla:
Lökjétek pénzt kalapjokba,
Hogy már ők se éhezzenek,
Fázzanak, dideregjenek.

Kit nem várnak tárt karokkal,
Öleléssel és sok csókkal:
Árvát se hagyj, segítsd meg,
Okozz neki örömeiket!

Imre bácsi postája

Kedves Imre bácsi!

Nagyon szépen köszönöm a jutalom-
könyvet. Most is küldök egy kis ver-
set és ha jó, tessék szíves lenni közölni.
Boldog újévét kíván kis munka-
társam

Keresztesy László V. o. t. elemi.

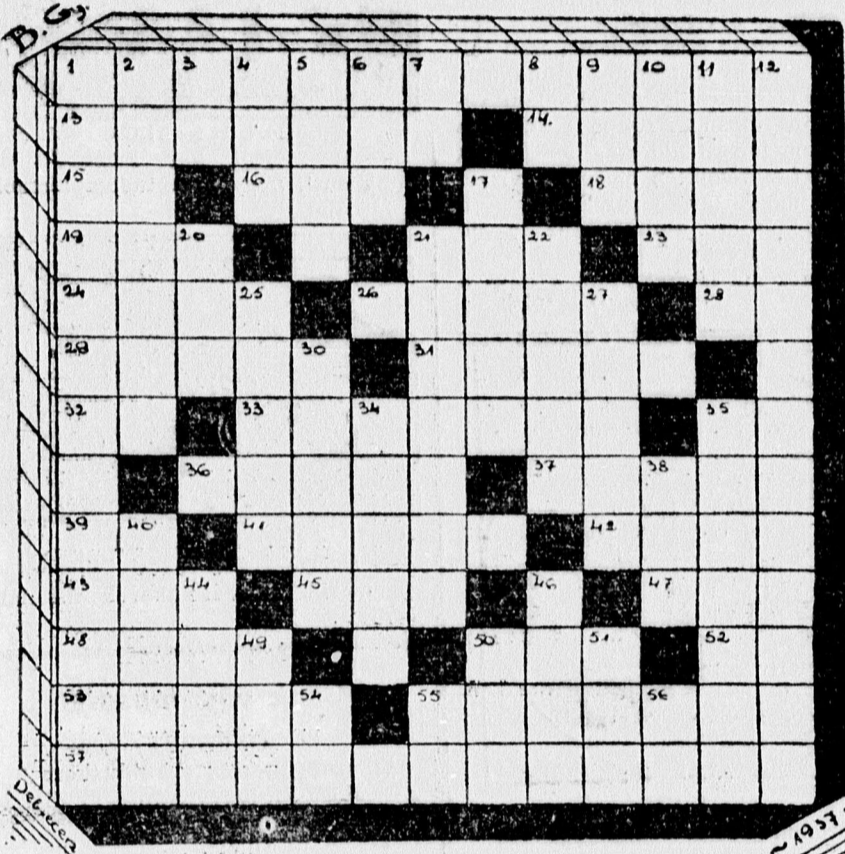
E heti könyvjutalmat Robicsék Mag-
da, Kovács Mária Dóczy polg., Haberler
Márta kapták. Jutalomkönyvüket szer-
dán délután átvehetik lapunk kiadó-
hivatalában.

REJTVÉNYEK FEJTŐRÖK

Rovatvezető: Boross György

Két keresztrejtvény keres egy fejtőt

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.
MEGHATÁROZÁSOK:

VIZSZINTES SOROK.

1. Torzképrajzoló.
13. Felesége gyermekkel ajándékozta meg!!!??
14. Szigetcsoport Ázsia és Amerika között. USA és Japán birtok.
15. Nőgatoszócska.
16. Após.
18. A francia királyok megszólítása volt.
19. Magyar építész volt.
21. Angol férfinév.
23. Angol Tamás.
24. Sok — németül
26. Világrész.
28. Somogyi Pál.
29. Női becenév.
31. Női név.
32. Francia részvénytársaság.
33. Keresztút.
35. ...rova.
36. Júlia kedvese.
37. Vissza: a láva mellett ez is ömlik a tűzhányók kráteréből.
39. Visszaköszön.
41. Flott angolul (Smart)
42. Község.
43. ...bach.
45. E. D. U.
47. Földbe vetik.
48. Folytatása a másik keresztrejtvény 53. vízszintes sora.
50. Adoma. vicé.
52. Személyes névmás.
53. Ilyen jog is van, — az első betűre felesleges ékezet került.
55. Bosszúálló szellem Aischilos drámáiban, ki minden bűnt megtorol.
57. Correggio festménye.

FÜGGŐLEGES SOROK.

1. Magyar király volt.
2. Allah akbar, Allah kérím!
3. ...vid — kúrta.
4. Imre beceneve ez is!
5. Kerti szárszám.

6. Szülő.

7. Tantal — vegyjele.
8. Egyiptomi Napisten.
9. Francia személyes névmás.
10. Mig — németül.
11. Ilyen béles is van!
12. Fodor László vígjátéka
17. A vaseres is ez!!!??
20. ...muel Gulliver.
21. Komoly, haragos.
22. Időhatározószó.
25. Erdélyi város.
27. Ázsia egyik államába való.
30. Francia folyó.
34. Ilyen állomás is van!
35. Bor.
38. G. N. M.
40. Pál — olaszul.
44. Viszi az irháját.
46. Kihalt török-tatár nép.
49. Vonatközönmás.
50. Vissza: a folyadék.
51. Centiméter, secundum, gramm.
54. Mutatószócska.
55. De — latinul.
56. = 52. vízszintes.

Betűrejtvények

(Petőfi költeménycímek betűrejtvényekben.)

1.

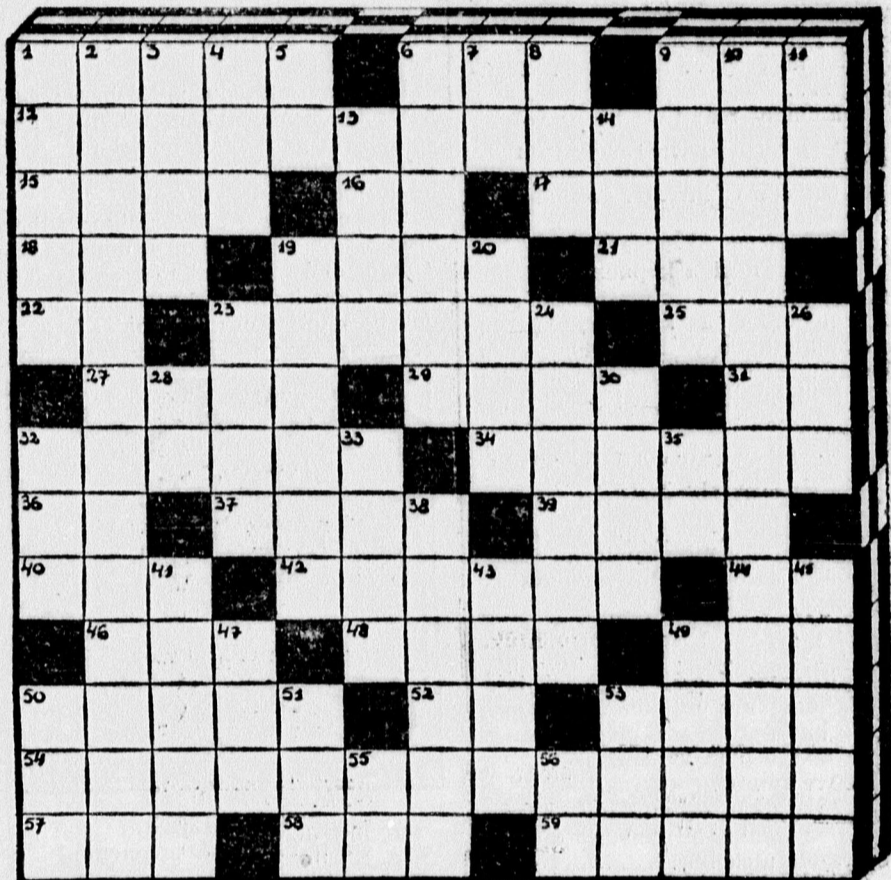
A foglár most szabadult ki a börtönből.

2.

A l m

3.

emberVII

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.
MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Fejsze.
6. A szellemi elvakultság megszemélyesítője Homerosznál.
9. ...dék, — leszármazott, utód.
12. Latin mondás (A lustaság a bűn szülőanyja).
15. Kutya — németül.
16. Vissza: foglár.
17. Chateaubriand remekműve.
18. Helyhatározószó.
19. Gyarmataru.
21. Nem is ül!
22. Betű — kiejtve.
23. Orvosi műszer.
25. Régi holland folyadékmérték.
27. Európai folyó, 246 km. hosszú.
29. Női becenév.
31. Most van ez a nap!
32. Nincs betevő falatjuk.
34. Kínos — népiesen.
36. Tantal vegyjele.
37. Vissza: ének, dal.
39. Növény része.
40. Ily — latinul.
42. Ékszer.
44. Vörösmarty Mihály.
46. Szárny — latinul.
48. Vissza: az első gyilkos.
49. Egészen friss.
50. Női becenév.
52. Sir.
53. Eleje az első keresztrejtvény 48. vízszintes sora.
54. Descartes filozófiájának alaptétele: (Gondolkodom, tehát vagyok).
57. Mutatószócska.
58. Idegen számnév.
59. Délamerikai emlős.

Függőleges sorok:

1. Léhák.
2. Francis Bacon mondása. (Scientia potestas est.)

3. Női becenév.

4. Vissza: dativus rövidítése.
5. A jószívű igéje.
6. „A” leánytestvér.
7. Azonos mássalhangzók.
8. Az első nő.
9. Olasz autómárka.
10. Közlekedési eszköz.
11. Azonos magánhangzók.
13. Kihalt kisázsiai nyelv és nép.
14. = 40. vízsz. csak az utolsó betűre ékezet került.
19. Tér Pest szívében.
20. A búzakalász teszt!!!??
23. Hon.
24. Kedves, szelid vadállatok
26. Rossz — franciául.
28. Latin kettős magánhangzó.
30. Francia gyarmat.
32. Ilyen csiga is van.
33. Az első emberpár fia volt.
35. Tisztelt Cim.
38. Kuantung fővárosa, 396.000 lakos.
41. Balatoni fürdőhely.
43. Nedzsd fővárosa; — vissza.
45. Az amerikai milliommások fürdővárosa
47. Vonatközönmás.
49. Férfi becenév.
50. Női becenév.
51. A „Zalán futása” egyik hőse.
53. Matematikai rövidítés.
55. Juh — románul.
56. Gallium vegyjele.

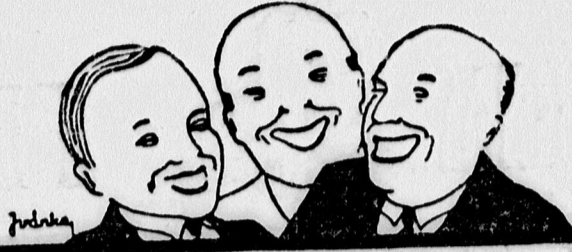
2. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY

Név: _____

Foglalkozás: _____

Pontos cím: _____

LUDAS

MATYI

Tolvajfogás

Októbertől őszi estén, úgy féltiz tájban, éppen a hálóingbebuja nemesen egyszerű, de köznapi muveltetél voltam elfoglalva, amikor jámbor lellem tesli mivoltának hangrogószereit veőkigható, kétségbeesett sikoltozás hangja rázkódta meg.

— Segítséééééé... Tolvaj... Segítséééééé!

A hálóingbe már félig benne voltam amikor ez az idegtépő sikoltozás pont az én utcai ablakom alatti fehangzott. A segíteni akarás hirtelen izgalmában ingemet lerántva földhözvágtam s egy ugrással hirtelen az udvaron természetem s uccu neki a kapunak. A kapu azonban zárva volt és így vissza kellett rohannom a kucsért, közben eszembe jutott, hogy így neglizsében mégsem lehet az utcára kimenni és újból felkaptam az imént ledobott inget s miközben magamra rántottam, — ami biztos, az biztos, — jelszóval magamhoz vettem az éjjeliszekrényben lévő revolveremet is. Így felkészülve, mint a bőszi bika rohantam ki a kapun éppen a még mindig torka szakadtából kiálló természetes asszonyságnak ugorva.

— Mi az, mi történt? — kérdeztem tőle.

— Jajistenem, fogják meg! jaj, jaj, jaj, ellopta a retikülömet a gazember, kirántotta a kezemből, — mondta levegő után kapkodva.

— Merre futott?
— Erre szaladt, — mutatott kifutadva és az izgalomtól remegve a vak-sötét Tolvajfa utca felé.

Nekem sem kellett több. Vad iramban száguldva vettem magamat a menekülő után s miközben balkézszel állandóan lecsúszni akaró nadrágomat rángattam, teletorokkal kezdem bömbölni: Megállj, vagy lövök!... Hogy őszinte legyek, egy árva lelket sem láttam a sötét utcában, de arra gondoltam, hogy így a menekülő tolvaj talán megremül s megállva bevar engem. Hogy fenyegető ordításomnak némi súlyt adjak, egy pár riasztólövést adtam le a levegőbe. Már vagy a fél utcát éppen beszáguldtam, amikor az üldözés és lövöldözés izgalmában közben elengedett nadrágom hirtelen lecsúszott és én belegabalyodva vagy három bukfenec után terültem el az anyaföld hús kebelén. Bár arccal lefelé fordulva estem le, mégis amikor az ábrázatomról kiálló szaglószerzem hevesebb érintkezésbe került az anyafölddel, egyszerre láttam a nagyég valamennyi csillagát... Sebaj, katonado-log, vigasztaltam magamat és felugorva megtörve hár, de fogyva nem tovább rohantam. Az utca végére érve azonban szomorúan konstatáltam, hogy a tolvaj nem várt be engemet, hanem alaposan kihasználva előnyét, mint a kámför úgy eltűnt. Visszafelé bandukoltam hát vérző orromat tapogatva s közben csodálkozva vettem észre, hogy a nagy ordításra és lövöldözésre a házakból előtörők amikor engem megláttak, rémülten ugrotak be a kapun és gyorsan bezárták azt. Na jól nézek ki, — gondoltam magamban, — még engem néznek tolvajnak és tölem félnek. Már éppen odaértem, ahol az imént hevesebb érintkezésbe kerültem a földdel, amikor egy férfi lépett elém a sötétből és résztvevő hangon érdekeltődött, hogy nem-e ütöttem meg nagyon magamat. Ő mint mondta, az egyik házból jött ki és még egy sötét sarokba is benézett, hogy nem-e bújta oda tolvaj. Vigasztalt, mert nem sikerült elfogni és a lel-

kemre kötötte, hogy csak jól mossam ki az orromat hidegvízzel, akkor eláll a vérzés. Tovább mentem visszafelé, még mindig erősen csodálkozva, hogy rajtam és azon a jóemberen kívül senki sem jött a tolvaj üldözésére. — Visszaérve megnyugtattam a síránkozó néni, hogy meg lesz a retikülje, csak menjen fel a rendőrségre és jelentse be az esetet.

És nem is tévedtem. Másnap reggel a járókelők megtalálták a néni üres retiküljét, pont ott, ahol előtte való este én felbukfenceztem és ahol azzal a »jóemberrel« beszélt.

Már az üldözés után, amikor otthon vizes borogatást raktam krumplira dagadt orromra, már akkor rossz sejtéseim támadtak. Vajjon nem-e húzódtott be a tolvaj egy sarokba és hagyta,

hogy én rohanjak a vaksötétségbe, sőt kárörvendve néztem bukfenecésemet s amíg én tovább száguldottam, ő nyugodtan kiürítette a retikül tartalmát s a sarokba dobta azt. Sejtelmem nem csalt. Másnap, mikor meghallottam, hogy hol találták meg az üres retikült, már tudtam, hogy a tolvajjal beszéltem és hogy ő vigasztalt engemet. Rádásul az egész utca engem nézett tolvajnak, ahogy a lebegő hálóingben, ordítva és lövöldözve rohantam végig a sötét utcán és így még aki ki is jött volna tolvajt üldözni, a lövések zajára az is rémülten menekült vissza a kapu mögé. Így végződött az én tolvaj-fogásom, amire ha az a jó öreg retikültolvaj visszagondol, bizonyára még ma is megfájdul a hasa a nevetéstől.

— *ali ben Rasi.*

TOLVAJFOGÁS

— Ma megint úgy megkötözték a delikvenst, hogy nem tudom kiemelni a tárcáját...

EZ AMERIKA!

— Gyermekrabló bácsi! Vigyen el engem is! Én sem akarok iskolába járni...

Csak egy mosolyt

ÖNERZET

Az úrnő így szól a koldushoz:
— Micsoda, magának nem kell a kenyér? Hát mit akar?
— Néhány fillért.
— Mire?
— Hogy egy kis kenveret vehessek rajta.

EZ AZ IGAZI AKASZTÓFAHUMOR
A halálraftélt az akasztófa alatt odaszól a hóhérnak.

— Vájon le nekem egy kis darabot a kötélből.
— Minek az magának?
— Azt mondják, a hóhér kötele szerencsét hoz.

HAZUDIK

A tanító végigkérdi az elsőosztályos tanulókat, hogy ki mikor született.

A kis Laci a tanító kérdésére kijelenti, hogy március 1-én van a születésnapja.

Mire a kis Arisztid, aki ugyanabba az osztályba jár, felugrik:
— Tanító bácsi kérem, a Laci hazudik. Én születtem március elsején!

A LEGUJABB ARISZTOKRATA VICC

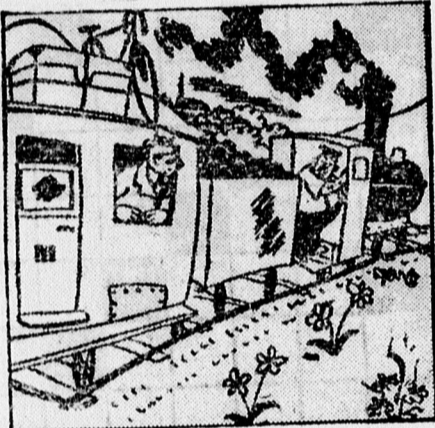
Tivi gróf ujságolja Miki grófnak:
— Épp most jövök a bankból, kivettem egymillió pengőt.
— Egymillió pengőt? Minek neked egymillió?

— Megveszem a hullámfürdőt, a fedett uszodát és a csillaghegyi strandot is.
— Hogy jutottál erre a gondolatra?
— Az orvosom azt mondta, hogy vegegyek fürdöket.

PALIKA BETEG

Palika beteg. Az édesanyja fagytja:

— A fejeckéd fáj?
— Nem.
— A torkod?
— Nem.
— A gyomrocskád?
— Nem.
— Hát mi fáj tulajdonképpen?
— Az egész gyerek! — bögi el magát Palika.

VICINÁLISON

— Nem tud gyorsabban menni?
— En tudnék, de sajnos, nem hagyhatom el a posztomat a mozdonyon...

SKÓT VICC

— Mondd, Péter, tudnál egy barátodnak egy pengőt kölcsönözni?
— Nagyon szívesen, de sajnos, nincs egyetlen ember sem, akit barátomnak mondhatnék.

KIKI A MAGA MÓDJÁN

Komornyik: Múltórágos asszony, a bűvész úr megérkezett...

ROSSZ ÜZLET

— Ha önök azt mondják, hogy minden második sorsjegy nyer, akkor hogyan mer nekem páratlan számú sorsjegyet eladni?

PESTI GYEREK

Az öt éves kis Palika idegesen hallgatja pályában levő kis testvére sírását. Már a mama is megsokalja a bömbölést és így szól:

— Igazán nem tudom, mit csináljak ezzel a gyerekekkel, hogy ne sírjon.
— Hogyan — kérdezi Palika, — hát nem tetszett hozzá használati utasítást kapni?

KIVÁNCSI FŐNÖK

A főnök megkérdezi a pénzbeszedőjétől:

— Volt Kovácsnál?
— Igen.
— Mit mondott?
— Nem tudtam vele beszélni.
— De hiszen megmondtam, hogy okvetlen beszéljen velem.
— Igen kérem, lehetetlen volt. Először is Kovács tegnap meghalt...
— És másodszor?

ESTÉLY UTÁN

Csutoráéknál estély volt. Amikor a vendégek távoznak, az egyik megkérdi a háziasszonyt:

— És mondja nagyságos asszonyom, nem találja fárasztónak az ilyen vendégfogadást? Bizonyára akad a sok közt néhány kellemetlen ember is, akit csak kényszerből hívtam meg.

Mire Csutoráné:

— Oh, én minden vendégnek kivétel nélkül duplán örülök. Először, amikor jönnek és másodszor, amikor elmennek.

CSALÁDI ENYELGÉS

Feleség: Már megint milyen nyakendőt vettél? Semmi izlésed nincs a választásnál.

Férj: Gondold meg, hogy téged is én választottalak.

A Debreczen rádióműsora

1938 január 9-től január 15-ig

VASÁRNAP, JANUÁR 9.

GUDAPEST I. 9.30: Hírek.

10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi Szentkatalin templomból. A szentbeszédet mise közben Lepold Antal dr. esztergomi kanonok mondja. Énekel a templom énekkara Harmat Artur vezényletével. Orgonát Kereszty Jenő. Eladársra kerül: a) Halmos László: Nap-mise; b) Gregorián korális; c) Offertorium: V. Goller. Tulerunt Jesum; d) Communio: Gregorián korális.

11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Kapi Béla püspök. Énekel a Dunántúli Énekeskönyvből: 14., 334., a himnusz és a 290. Orgonát Várkonyi Endre. Énekel a budai egyházi énekkar, Mikus-Csák István vezényletével.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Az Operaház tagjából alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Weber: A bűvös vadász — nyitány. 2. Guiraud: Második szvit. 3. Sibelius: Finlandia — szimfónikus költemény. 4. Országh Tivadar: Második magyar szvit. 5. Moszkovskij: Spanyol táncok. 6. Glinka: Komarin-szkája — ábránd két orosz témára.

Szünetben kb. 13.10: „Világhíradó.” Máthás Elek dr. előadása.

14: Hanglemezek.

15: „A kőszobor pincéje.” Várkonyi Antal m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)

15.45: Stanzel János zongorázik, Dömötör Tibor hegedül zongorakísérettel. 1. Bacsa-Busoni: Orgonapreludium és fuga (Stanzel). 2. Rachmaninov: Elégia (Dömötör). 3. Brahms: a) fűz-moll capriccio; b) h-moll capriccio (Stanzel). 4. Zsolt Nándor: Őszi levelek (Dömötör). 5. Brahms: B-dur intermezzo (Stanzel). 6. a) Kreisler: Bécsi capriccio; b) Novacek: Perpetuum mobile (Dömötör).

16.30: „Vagyonok sorsa.” Wellmann Imre dr. előadása. (Közművelődési előadássorozat).

17: Kertész Miklós jazzzenekara játszik a Spolarich-kávéházból.

17.45: „A fehér Ausztrália első évszázada.” Bulla Béla dr. egyetemi m. tanár előadása.

18.5: „Magyar nőtaest” közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagytelemből. Rendezi Uray Margit. Közreműködik Ákom Lajos (orgona), Matolcsay Margit, Szántó Gyula, Szigeti Sándor, Varga Imre, Utry Anna, Orbán Sándor, Nagy Izabella, Cselényi József (ének), Uray Margit, Kárpát Zoltán és Thegze-Gerber Miklós (zongora). A dalokat kíséri Vidák József és cigányzenekara.

18.20: „Kivilágított fapalac.” Tamási Áron elbeszélése.

19.50: Sporteredmények.

20: „Mercedet.” Vigjáték 3 felvonásban. Irta Balzac. Fordította Nagy Panyl. Rádiószínpadra alkalmazta és rendezte Csanády György. Személyek: Mercedet — Csontos Gyula; Mercedetné — Simonyi Mária; Julie Horváth Magda; Minard — Somló István; Veddélín — Vándory Gusztáv; Mericourt — Turányi Alajos; De la Brive — Ungváry László; Goulard — Somlár Zsigmond; Pierquin — Bedonyi Béla; Violette — Gabányi László; Therese — Gárdonyi Vilma; Virginie — Lakatos Ilonka; Justin — Benkő Bálint.

Utána kb. 21.30: Hírek, sporteredmények.

21.50: Beszékert-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Erkel: Hunyadi László — nyitány. 2. Bednár: Emlékezés régi bécsi dalokra — egyveleg. 3. Széll Kálmán: Tábori táncok. 4.

Waldteufel: Álmodozás — keringő.

23: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál a Pannónia-szállóból.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11.20: Szalonötös.

15: Hanglemezek.

17.50: Kertész Miklós jazzzenekara játszik a Spolarich-kávéházból.

18.20: „A nők életretörése a világirodalomban.” Schöpfung Aladár előadása.

18.55: „Szilády Áron emlékezete.” Irta Futó András dr. (Felolvasás.)

20: Hírek, ügétversenyeredmények.

20.25: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

21.35: Waldbauer—Kerpely vonósnygyes.

RŐVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAS 3 hívójeles adón, 19.52 méteres hullámhosszon, 15.370 kilocikluson 15—16 óráig; a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson pedig 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: 19.15: Stuttgart Muszorgszkij: Godunov Boris, opera. Lahti 19.40: Opera. Szófia 20: Tosca, opera. Frankfurt 20: Operett. Svájc 21.35: Milhaud zongorázik. Kalundborg 21: Hoffmann meséi.

TÁNCZENE: Riga 21.15, Praha 22.35, Berlin 22.30, Hamburg 22.40, Kalundborg 23.10, Luxemburg 24.

HÉTFŐ, JANUÁR 10.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. a) Kicsi még a mi lányunk; b) Zöld a kukorica; c) Elment a rózsám Amerikába — csárdások (Hj. Berkes Béla és cigányzenekara). 2. Demarot: Bib és Bob — intermezzo (Leo Eysoldt és zenekara). 3. Strauss József: Asszonyosívek — polkamazurka (Berlini városi opera zenekara). 4. Erichsen: Tenzerész-kerítés (Odeon-negyves). 5. Nyvölt: Örmesterinduló (Katonazenekar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Magyar élet a szabadságharc után.” (Felolvasás.)

10.45: „Történelmi adomák.” Irta Baros Zoltán (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Székely Arnold zongorázik.

12.30: Salgó Sándor hegedül zongorakísérettel.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Rendőrzenekar. Vezényel Szőlőssy Ferenc. 1. Flotow: Alessandro Stradella — nyitány. 2. Fricsay Richárd: Magyar zenei eréklyék — ábránd. 3. Fetrás: Operettrevue. 4. Waldteufel: Szérenvarázs. 5. Zieher: Egyveleg a „Három kívánság” című operettből.

14.40: Hírek.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: Diákfelőra: „Az északi madárhegyek.” Irta Bánki Sándor. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Az ikrek.” Oszlay Verona elbeszélése.

17.25: Buray Rezső és cigányzenekara muzsikál.

18.25: „Hogyan kaphat a munkás házelítésre kölcsönt.” Krizta Pál iparügyi min. főmérnök előadása.

18.45: Kalmár Tibor jazzzenekara.

19.30: „Egy szemtanú Franco Spanyolországában.” Megyeri Ella előadása.

20: A Filharmóniai Társaság hangversenyének ismertetése.

20.10: A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. Vezényel Issay Dobrowen.

1. Cherubini: Anakreon — nyitány.

2. Haydn: Katona-szimfónia. 3. De Falla: A bűvös szerelem. 4. Dohnányi: fűz-moll szvit.

Szünetben kb. 20.55: Hírek.

Utána kb. 22: Időjárásjelentés.

Majd: Hanglemezek.

23: Hírek német nyelven.

23.05: Székely Dezső és jazzzenekara játszik. Szántó Gyula énekel a Szeifert-kávéházból.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18: Német nyelvoktatás.

19: „A korai öregedés ellen.” Dobák Ferenc dr. előadása.

19.35: Hanglemezek.

20.45: Hírek.

21.10: Balázs Gyula dr. magyar nőtkat zongorázik.

21.40: Időjárásjelentés.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bécs 19.25: Hovancsina, opera. Szófia 19.45: Denevér, operett. Lipse 20: Szimfónikus hangverseny. Deutschlandsender: Filharmónikusok.

TÁNCZENE: Lipse 22.35, Kalundborg 23.15, Luxemburg 23.50.

KEDD, JANUÁR 11.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Kertész Zsigmond: a) Szép a rózsám; b) Halldó Zsuzsika — csárdások (Magyar Imre és cigányzenekara). 2. Dreyer: Kínai tündérmesék (Marek Weber és zenekara). 4. Grothe: Szép lenne kedvesem — havági keringő (Dajos Béla és zenekara). 5. Osterloch: Repülőhősök — induló (Fűvöszenekar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Fitzherbert Mary Anne és György walesi herceg.” Irta Csillay Kálmán. (Felolvasás.)

10.45: „Bluz és pulloverdivat.” (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. időjárásjelentés.

12.05: Toll Jancsi és cigányzenekara muzsikál.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: A rádió szalonzenekara. — 1. Adam: Pünkösdi királynő — nyitány. 2. Chaminade: Kis szvit. 3. Godard: Canzonetta. 4. Mailáth József gróf: Házizene a kastélyban. 5. Dowel: Bölcsődal. 6. Sztára Sándor: Két toborzó. 7. Kálmán Imre: Részletek a „Csárdáskirálynő” c. operettből.

14.40: Hírek.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.10: „Asszonyok tanácsadója.” (Arányi Mária előadása.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Budapesti Polgári Dalkör. Vezényel Zsaskovszky József. Zongorán kísér Timkó Margit. 1. Farkas Nándor: Magyar harangszó. 2. a) Demény Dezső: Ellopják szívemet; b) Lányi Ernő: Grand Caféban. 3. Huber Károly: Edes lánykám. 4. Ziehy Géza gróf: Szerenád. 5. Balázs Árpád: Marika (Demény Dezső átírata). 6. Strauss János: Kék Duna-keringő (zongorakísérettel). 7. Vincze Zsigmond: Szép vagy gyönyörű vagy Magyarország (Kullinyi szövege).

17.50: „Elkerülhető gyári balesetek.” Szathmáry Sándor előadása.

18.20: Hanglemezek.

Közben kb. 18.50: Erdélyi József verseiből szaval Szilassy Gyula.

19.40: „A fekete tulipán.” Hangjáték három részben. Dumas Sándor „La tulipe noir” c. regényéből írta Szil-

ágyi Ödön. Rendező Barsi Ödön.

Személyek: Orániai Vilmos herceg — Petheő Attila; De Witt János — Ditrői Mór; Van Baerle Cornelius — Fáy Béla; Boxtel Izák — Gál Gyula; Van System, a haarlemli kertészeti társaság elnöke — Lengyel Vilmos; Gerille, Van Baerle szolgálja — Pataki József; Van Decken, a herceg adjutánsa — Forgács Antal; Gryphus börtönőr — Szathmáry Lajos; Róza, a leánya — Szelezky Zita; Graeke, Witt János szolgálja — Homonnay Rezső; Hírnök — Lontay István; Spennin — Vértes Lajos; Hóhér — Bodnár Jenő; Esels Jakab; Boxtel szolgálja — Tompa Béla.

Utána kb. 21: Hírek.

21.20: Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál a Gellért-szállóból.

Közben kb. 21.50: Időjárásjelentés.

22.15: Herz Lili zongorázik.

23: Mikulay Gusztáv jazzzenekara játszik a Newyork-kávéházból.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17.10: „Egy magyar gononkaművésznő.” (Matkocovitsné Szűk Róza). Irta: Koch Lajos dr. (Felolvasás.)

18.20: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

19.10: Francia nyelvoktatás.

19.40: Hanglemezek. — Balettzene.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Köln 19.45: Rádióoperett. Varsó 20: Kamienski: Nyomor a boldogságban, opera. Bécs 21.10: Molnár-egyfelvonásos.

TÁNCZENE: Kalundborg 23.15, Berlin 23.30.

SZERDA, JANUÁR 12.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Striczi: Kerületi honvéd induló (2. honvédegylezred zenekara). 2. Eilenberg: A fülemüle és a Béka (Paul Godwin és zenekara). 3. Borders—Schaltze: Vidám tengeri utazás — polka (Kettős Isa Vermehren és Ervin Hartung). 4. Vollstädt: Vidám bajtársak — keringő (Columbia koncert-zenekar). 5. Parot: Afrikai vadászok indulója (Francia köztársasági gárda zenekara).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Hogyan fokozhatja forgalmát a kiskereskedő.” Irta Simon Blanka. (Felolvasás.)

10.45: „A háztartás racionalizálása: A helyes táplálkozás és egyszerű élelmezés.” Irta Dömel Erzsébet dr. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: A „Jézset nádor” 2. honvédegylezred zenekara. Vezényel Seregi Ariur. 1. Pécsi József: Petőfi — nyitány. 2. Egyveleg Révffy Géza dalából. 3. Luschner: Vinceller-örömök — keringő. 4. Morena: Bécsi egyveleg. 5. Seregi Artur: József nádor induló.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Hanglemezek. — Verdi-művek.

14.40: Hírek.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákfelőrája: Péterfy Jenő. Irta Rátonyi József. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Az eucharisztikus kongresszus szociális jelentősége.” P. Csávossy Elemér S. J. előadása.

17.20: Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.

18.10: „Szegény rokonok.” (A szibériai

rokkonépekről) Illyés Gyula előadása.

18.40: Jacques Thibaud hegedű, zongorán kíséri Poigár Tibor.

19.15: Zagon István vidám negyed-órása.

19.40: A rádió szalonzenekara. 1. Rossés: Habanera. 2. Delmas: Bajadérkánca. 3. Szűcs István: Szivárványkernigő. 4. Szántó Jenő: Spanyol szerenád. 5. Schwab Miklós: Csak egy kis keringő. 6. Perényi Géza: Kis történet — gavott. 7. Bloch Leo: Gyermekdalok.

20.20: Hírek.

20.40: A németalföldi rádióállomás Európa-hangversenyének ismertetése.

20.55: A németalföldi rádióállomás Európa-hangversenyének közvetítése.

22.40: Időjárásjelentés.

22.45: Farkas Béla és cigányzenekara muzsikál. Sebő Miklós énekel.

Közben 23: Hírek francia és olasz nyelven.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.15: Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.

18.45: Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura.)

19.30: „Mit keres egy filmen az író?” Lajta Andor előadása.

20: „A kínai diktátorpár.” Dedinszky Gizella dr. előadása.

20.25: A rádió szalonzenekara.

20.55: Hanglemezek.

22.05: Időjárásjelentés.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívőjeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bécs 19.35: A szimfónikus hangversenye. Stuttgart 20: Hangverseny Perras, Manowarda és Roswaenge közreműködésével. Praha 20.05: Filharmonikusok hangversenye.

TÁNCZENE: Oslo 22.45, Berlin 22.30, Luxemburg 24.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 13.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. a) De szeretnék rómás csizmas viselni; b) A faluban nincs több kislány (Magyar lüre és cigányzenekara). 2. Eilenberg: Kis koboldok (Odeonzenekar). 3. Münckeberg: Havasi fény — bajor ländler-egyveleg (harmonika zenekari kísérettel). 4. Heuberger: Keringő az „Operabál” című operettből (Bécsi Bohém zenekar). 5. Planquette: Sambre et Meuse — induló (Katonazenekar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: Török paradicsom olasz szigeten. Irta és felolvassa Kreilissheim György dr.

10.45: „Híres nyugatmagyarországi várak” Irta Fényes Ernő. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-téplomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Láng-László Edit zongorázik. 1. Fauré: Hatodik nocturne. 2. Debussy: A lenhajú leány. 3. Schmitt: Pán meséje. 4. Ravel: Szonatina.

12.30: Hírek.

12.45: Gere Lela az Operaház tagja énekel zongorakísérettel. — 1. a) Beethoven: Vágyódás; b) Gounod: Bölcsődal; c) Massenet: Elégia. 2. a) Tarnay Alajos: I. Első sírkő (Falu Tamás verse); II. Add a kezed (Szép Ernő verse); b) Kern Aurél: Boborula, már elmula. 3. a) Kacsóh: Nem tudom feledni; b) Hlatky Endre: Az én falumban; c) Laurisín Miklós: Látod-e habám.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál.

14.40: Hírek.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, felmérésárak.

16.15: „Az okos liba.” Batori Irén meséje.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „A tejjazdasági tanfolyam II. része.” (Tej a termelőnél) Pazár Géza dr. m. kir. gazdasági felügyelő előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.)

17.30: A rádió szalonzenekara. — 1. Adam: Ha én király volnék — nyitány. 2. Amadei: A forrás dala. 3. Garami Béla: Trópusi álom. 4. Jacobi: Leányvásár — keringő. 5. Kondor Leó: A lélek hangja — dal. 6. Olsen: Kis skandináviai szvit. 7. Popy: Andaluza — syanyol keringő.

18.30: „Burmái zene.” Supka Ferenc előadása (hanglemezekkel). Felolvassa Klárik Klára.

19: Pértis Pali és cigányzenekara muzsikál.

20.05: A rádió külügyi negyed-órása.

20.20: Szabados Piroška és Nagy Adorján ballada-estje.

21: Hírek.

21.25: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. Új magyar zeneművek. 1. Sierácki Artur Dór-nyitány. 2. Benedek Ernő: Szvit. (A magyar rádió jubileumi pályázatán nyertes mű.) 3. Darvas Gábor: Őszi pasztorál. 4. Vándor Sándor: Magyar szerenád. 5. Fuchs Emil: Keleti-tengeren — szvit. 6. Albrecht Sándor: Thobias Wunderlich — szimfónikus költemény.

Szünetben kb. 22: Időjárásjelentés.

22.45: „Womenwork in the Hungarian national art.” Erica Boehm előadása. (Viaszfelvitel).

23: Táncclemezek.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17: „Budapest üzemi politikája.” Harter Ferenc dr. ny. alpolgármester előadása.

19: Angol nyelvoktatás.

19.30: „Belső fogyasztás és kiviteli felesleg.” Kecő István dr. előadása.

20.05: Hanglemezek.

21: Ücsetversenyeredmények.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Riza 19.15: Mosoly ország, operett. Bukarest 20.15: Filharmonikusok hangversenye. Svájci olasz kb. 21: Mistinguet-intervjú.

TÁNCZENE: Kalundborg 23.05, Luxemburg 24.

PÉNTEK, JANUÁR 14.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Kubányi György: a) Most kezdődik a tánc; b) Tulipános csárdás (Magyar Imre és cigányzenekara). 2. Petras: Póljáték (Komor Géza és zenekar). 3. Baltimore: Tánccoló harmonika — polka (Alex Joe és Jungherr Hans). 4. Lincke: Viszonytalan szerelem — keringő. 5. Rathke: Acélból és vasból — induló (Fuhsel zenekar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10.20: „A magyar táncok virágnyleve.” Irta és felolvassa Pap Miklós.

10.45: „Miert görnyed a gyermek a könyvei fölött?” Irta Csapodnyé Mócsy Márta dr. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-téplomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Ákom Lajos énekegyüttese. — Tagjai Weninger Károly, Kormos László, Szirmai Reginald, Wiesmüller Mihály és Bodor Imre. 1. Domizetti: Gondolások dala. 2. Liszt: Katonaének (Goethe Faust-jából). 3. Kodály: Kit kéne elvenni? 4. a) Hal-lod-e Masunka (Dal a „Két fogoly” c. filmből); b) Piros rózsát adtam (Kunéry szövege); c) Vége már a dár-idónak (Marcali szövege); 5. Vaszy Viktor: Sírátó ének (Ady Endre szövege); 6. Molnár Antal: a) 49-es nótá; b) Huszár-nóta.

12.45: Hírek.

13: Állóstanul Zenészek Szimfónikus zenekara. 1. Bellini: Norma — nyitány. 2. Puccini: Tosca — ábránd. 3. Ziehrer: Bécsi lányok — keringő.

4. Konrádi: Utazás Európán át — egyveleg. 5. Pécsi József — romána. 6. Lehár: Szép a világ — rumba. 7. Ketelbey: Cockney szvit. 8. Brahms: Magyar táncok. (V. és VI. szám.)

Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

14.40: Hírek.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, felmérésárak.

16.15: Diákfőlöra: „Házirabszolgák Afrikában.” Irta dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.)

Utána: Hírsági közlemények. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Son Harry gondolkázik zongorakísérettel.

17.35: Sportközlemények.

17.45: Táncclemezek.

18.50: „Magyar táj magyar szemmel.” (Erdély a XVII. században.) Tolnai Gábor dr. előadása.

19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.

19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Bohémélet.” Dalmi 4 képben. Szövegét írta Giacosa és Illica. Fordította Radó Antal. Zenéjét szerezte Puccini. Vezényelte Dobrowen Issay. Rendezte Nádasdy Kálmán. Személyek: Rodolphe, a költő Pataky Kálmán; Schaunard, zenész — Lendvai Andor; Marcel, festő — Losonezy György; Colline, filozófus — Székely Mihály; Musette — Os-váth Julia; Mimí — Dobay Lívia; Alcindor — Vitéz Tibor; Benoit, háztulajdonos — Fekete Pál; Parpignol — Sárdy János; Financé őrmester — Mally Győző; Egy finácé — Vermes Jenő; Gyümölcsár — Gaál József.

I. felv. után kb. 20.20: Hírek.

II. felv. után kb. 20.55: Időjárásjelentés.

Előadás után kb. 22.30: Vörös Elek és cigányzenekara muzsikál.

23: Hírek angol nyelven.

23.05: A rádió szalonzenekara. — 1. Kálmán: Hej cigány és csárdás a „Marica grófnő” c. operettből. 2. Mya Tamás: Tánccintermezzo. 3. Mil-löcker: Részletek a „Koldusdiák” c. operettből. 4. Richardt: Kasztanyettkeringő. 5. Stephanidesz Károly: Szerelmi kettős. 6. Niemann: Modern táncszvit.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.40: Gyorsírótanfolyam.

19.30: „Péter a városba megy.” Os-váth Tibor elbeszélése.

20: Hírek.

20.30: Egressy Sándor és Dénes József cigányzenekara muzsikál.

21.35: Virány László és jazzzenekara játszik. Gáthy László énekel a Metropól-szallóból.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Deutschlandsender 18: Dullien Klára hegedűl. Hamburg 19.10: Don Carlos, opera. Bukarest 19.35: Opera Varsó 20: Filharmonikusok hangversenye.

TÁNCZENE: Luxemburg 24, Kalundborg 23.

SZOMBAT, JANUÁR 15.

BUDAPEST II. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Lehár: Losonci-induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Fricsay Richárd). 2. Jessel: Ólomkatonák díszmenete (Szalonzenekar). 3. Strauss János: Tik-tak — polka. 4. Paese-Veo-Nelson: Kedvesem — keringő (Castlewood Marimba zenekar). 5. Seigert: Karintiai dalok — induló (Katonazenekar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Pak sts József elbeszéléseiből.” (Felolvasás.)

10.45: „Mit nézzünk meg?” A központi városházát ismerteti Mesterházy Jenő.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-téplomból, időjárásjelentés.

12.35: Farnadi Edit zongorázik. — D. Pálly Mária énekel zongorakísérettel.

Közben kb. 12.30: Hírek

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Hanglemezek.

16.15: „A tej.” Irta Darvas Rózsa dr. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „A világ legnagyobb meteoritja.” Monoki Mária előadása.

17.30: Rácz Zsiga és cigányzenekara muzsikál.

18.35: „A legrégibb magyar pénzintézet.” Oberding József dr. előadása.

19: „Víg özvegy.” Operett három felvonásban. Írták Leon Viktor és Stein Leó. Fordította Mérei Adolf. Zenéjét szerezte Lehár Ferenc. Rendező Gyarmathy Sándor. Karagy Marthon Géza. (Az 1937. évi december 26-i adás ink megismétlése visszavételről.) Személyek: Glavari Hanna, víg özvegy — Halász Gitta; Zéta Mirkó báró montenegrói párisi követ — Maleczky Oszkár; Valencienne, a felesége — Orosz Julia; Danilovics Daniló gróf, követségi titkár — Laurisín Lajos; Camille de Rossillon — Szedő Miklós dr.; Vicomte de Cascade — Hamory Imre; Raoul de St. Briche — vitéz Szende Ferenc; Kromow, követségi tanácsos — D'Arrigo Kornél; Olga, a felesége — Hegedűs Mária; Bogdanovics, montenegrói konzul — Kompóthy Gyula; Sylvanie, a felesége és Fru-fru — Viola Margit; Priscis őrnagy — Dalnok Viktor dr.; Praskovia, a felesége — Balogh Böske; Nyegus, írónok a követéségen — Gózon Gyula; Clo-Clo — Szilágyi Klári; Margót — Révész Zsuzsa; Inas — Győző Lajos.

Utána kb. 21.30: Hírek, időjárásjelentés.

21.55: Közvetítés a Belvárosi-kávéház-ból. Szabó Kálmán jazzhármása játszik.

22.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenkar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Rimszkij-Korszakov: Nagy orosz husvét — nyitány. 2. Massenet: Festői képek — szvit. 3. Szabados Károly: Részletek a „Viora” c. balett-ből. 4. Csajkovszkij: Olasz capriccio.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági tét-órása.

18.40: Szeremi Gusztáv brácsázik, zongorán kíséri Szeremi Magda. — 1. Saint-Saens: a-moll versenymű, 33. mű. 2. Dominik: a) Az álom — ballada; b) Hullámok — impromptu.

19.15: A Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara. Vezényel Fiedev Sándor. 1. Wagner: Rienzi — induló. 2. Spontini: A Veszta-szűz — nyitány. 3. Waldteufel: Siesta — keringő. 4. Borsay Samu: Tavaszhangok — szvit. 5. Dezsöfi: Magyar hangulatképek — egyveleg. 6. Elgar: Szerelmi üdvözlés. 7. Ketelbey: Zenei meglepetések — egyveleg.

20.35: Hírek.

21.05: A rádió szalonzenekara. — 1. Hrubý: Részletek bécsi operettek-ből. 2. Offenbach: Intermezzo és barkarolla a „Hoffmann meséi” című operettből. 3. Rózsavölgyi Márk: Első magyar körtánc. 4. Kálmán: Farsang tündére — egyveleg. 5. Lehár: Arany és ezüst — keringő. 6. Grieg: Trolldaugeni nász.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívőjeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 24—1 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Stockholm 17.05: Schwab Miklós zongorázik. Bécs 19.30: Operett. Zágráb 20: Opera. Königsberg: Tosca, opera.

TÁNCZENE: Varsó 21, Riga 21.15, Kalundborg 22, Stockholm 22, Berlin 22.30, Lípse 22.30, Luxemburg 24.

A nagy bűncselekmények esztendeje volt az 1937-es év

Gyilkosság, kasszafurások sorozata, revolveres nccai harc a debreceni bűnügyi krónikában. — Növekedett az öngyilkosságok száma.

A rendőrség munkájának tükrében sok rejtett sebére és problémájára rá lehet tapintani a társadalomnak. A statisztika a maga könyörtelenül rideg számadataival mindennél tökéletesebben mutat rá az eleven élet visszasságára. A bűn alagutjain át egy különös kor útvesszőibe lehet elérkezni, ahol számtalan titka bomlik ki a mai időknek.

Több volt a nagyobb bűncselekmény — de szinte valamennyinek tettesét kiderítették a nyomozó hatóságok.

Az 1937-es esztendő általában több nagy bűncselekményt hozott, mint az előzők. A Gerébi telepi gyilkosság a maga példátlan arányával a bűnözők számát tekintve, már szinte az év elején bekezdte a bűnügyi krónikába. Az esztendő vége pedig, bár nem ilyen véres, de szintén nagyarányú bűncselekményt hozott a kasszafuró banditák tömeges betöréseiben, majd revolveres utcai harcokban.

A kisebb bűncselekmények terén általában nincsen emelkedés. Sőt a gazdasági helyzetnek bármilyen esekély arányú javulása is, mégis észrevehető nyomot hagyott itt, jelölve annak, hogy szociális intézkedések sok esetben elejét veszik a bűnnek.

A bűncselekményeknek viszont érvendően nagy százalékában a nyomozó hatóságok kinyomozták a kézrekerítették a tetteseket. Az 1937-es év aránylag igen kevés számú kiderítetlen bűncselekményt mutat fel s ezek sem a nagyobb bűncselekmények sorából kerülnek ki.

A SZOROZATOS RAZZIÁK MEGTISZTÍTOTTÁK A VÁROST A GYANUS ELEMÉKTŐL

A rendőrség bűnügyi osztálya Szabó Gyula kapitánnyal élén

rendszeresítette a mult esztendőben a razziákat. Ezek a sorozatos razziák főleg a város nyugati részében folytak le, ahol általában a gyanus elemek meghúzódtak, de sorra vették a város különböző pontjait s teljesen felgöngyölítették a külsőségeket.

A razziák szinte minden esetben nagy eredménnyel jártak. Egész sereg titkos prostituált, lezülött, kétes existencián, kitiltott egyéneket kívül nem egy esetben nagyobb bűncselekmények elkövetőit is kézrekerítették ilyen alkalmakkor a rendőrség. Emellett biztonságosabbá tette a városnak nem egy részét, melyen azelőtt valóságos diühöngött a kétes elemek terrorja.

SOK AZ ÖNGYILKOSSÁG

Nem esőkkent ellenben az öngyilkosságok száma. Az elmúlt évben ugyan kevesebb életuntságnak volt közvetlen oka a nyomor, viszont olyan variánsa vonult fel az okoknak, melyek miatt az emberek el akarták dobni életüket, hogy egyik-másik szinte fantasztikusnak tűnhet fel.

Az öngyilkosok serege eléggé változatos úton igyekezett bálába menetelni. Méreg, köté, revolver, emeletről leugrás kifogyhatatlan változatban követte egymást. Diákrtragédiák mellett 84 éves férfi öngyilkossági kísérlete gondolkoztatta el az embereket egy olyan kor felől, amikor lányarcú 14 éves diákok és 84 éves agastyánok egyaránt türhetetlennek találják az életet. Egy bomlott kor epidémiájaként tombolt az öngyilkosság, különös, szomorúan regényes eseteket sorakoztat fel a rendőrség jegyzőkönyvekben.

HUMOR A BÜNÖK KÖZÖTT

Azért néha a szomorú szenzá-

ciók aktatömege közé is belopózik a humor, hogy pár percre a mosoly sugarával aranyozza be a mindennapi tragédiák színhelyét. Különösen olyankor fordul elő, ha cigányasszonyt, vagy férfit állítanak elő a nyomozó hatóságok.

Érdekes eset volt, mikor egy notórius nőt állítottak elő a detektív szobában Fáraó ivadékából. Sárly István detektívnek kellett kihallgatnia a nőt, aki éppen egy nagyobb bűnügy nyomozati jelentésén dolgozott. Míg a jelentést befejezte, a barna nő, aki egy besurranó lopás miatt lett bekísérve, türelmesen várakozott. Csak néha sandított Sárly detektív felé, aki a rendőrségen közismert, szép, kalligrafikus írásával róttá egyik sort a másik után.

Az egyik tréfáskedvű detektív észre vette a cigányasszony gyanakodó pillantásait és azt mondta: rámutatva a Sárly István előtt tornyosuló, közel százoldalas jelentéstömegré:

— Látod, ezt a naceságos detektív úr mind a te bűneidről írja. Ennyire már talán fel is akasztanak...

A csokoládébarna hölgy szemmeláthatólag megszeppent s ismét elkecseregetten kezdte mérgetni a detektív előtt levő aktahalmazt, melyet még mindig rendületlenül nyugalommal gyártott tovább Sárly Pista bátyánk, közben bodor füstfelhőket eregetve szemlockholmesi fapapájából. Szemmeláthatólag rengetegnek találta s lemondó sóhajjal, kétségbeesetten legyintett:

— Irja, írja... csak hadd írja... Nekem már ugvis mindegy...

MIKOR A DETEKTIVET LOPJÁK MEG

Mert ilyen is van. A detektívet

sokszor olyankor lopják meg, mikor éppen a mások vagyónbiztonságáért dolgozik. Mialatt nyomoz egy tolvajt, azalatt a másik őt fosztja ki.

A rendőrség központi ügyeletén történt. A debreceni detektívkar két kiváló, régi tagja: Lakatos István és Sárly István voltak az ügyeletes detektívek. Egyszerre csak nyílik az ajtó az unalmas esendben s belép egy öles, tagbaszakadt rendőr, maga előtt tuszkolva egy sunyi kinézésű alakot, akinek arcára volt írva, hogy nem tartja tulságosan tiszteletben a hatodik parancsolatot.

— Detektív úrnak alázatosan jelentem, bekísértem ezt az embert — zengte a rendőr. — Gyanusnak találtam... A hátán egy batyuban különböző holmik vannak...

Lekerült a batyu az atyafi hátról és Sárly István bontogatni kezdte. Előkerült két pompás, vízhatlan eszima... — aztán egy borlópo és más borászati felszerelések...

Lakatos István is nézegetni kezdte a bűnjeleket. Aztán egyszerre csak meghökken. Kezébe veszi a eszimat, emelgeti, tapogatja. Aztán a lopót szedi elő és a többi tárgyakat. A végén felkiáltott:

— Hát nem engem lopott meg ez a kötőznivaló!

Kiderült, hogy a eszima, a lopó és a többi tárgyak Lakatos Pista bácsinak a szőlőjéből kerültek elő, a borházat törte fel az előállított s onnan lopta el.

A közelmúltban számoltunk be róla, hogy egyik megidézett tolvaj a lopott szállal nyakán ment el a rendőrségre s a sálat Jánossy Mihály detektívtől vitte el, akihez éppen idezve is volt. Természetes, hogy nyomban meleg fogadtatásra talált.

A detektívekből tehát megtörténik, hogy károsultak lesznek s míg a másoknál elkövetett lopásokat nyomozzák, őket lopják meg.

x Betegnek gyógyulást, egészségnek üdülést ad a nagyerdői fedett uszoda.

"A Szent István év" küszöbén

(UJ ÉVI KÖSZÖNTŐ)

A ny. Máv. főtisztviselők 1938. év január hó 3-án megtartott baráti összejövetelén elmondotta: ZIVUSKA ANDOR.

Uj év!... Szenvedés és jövőbe tekintés napja!... Törtérmények, vágyak, elgondolások, álmok összemolnásának a megállapítása!... Keserű, fájó érzések feljajdulása; lélekbe markolása és a soha meg nem semmisíthető, soha el nem temethető, — mindig újra és újra ébredő remények elindulása... Uj év!... Valami forró lebírhataltan erővel csap a lélekbe a vágy: keresni, megtalálni egy mindent átkarolni tudó eszmét, mely mint a fekete fákllya lángja gyuljon ki ebben a rettenetes éjszakában, amelyben élünk, amelyben járunk;... melynek fénye előnkbe hulljon — és vezessen, vezessen: a megvirradhatatlannak érzett éjszakába. — el nem húnó bíttel!...

Egy álom jár előttem!... Apró mese váza; törékeny, mint a pillanogó szárnya, — de talán az örök napfény mosolyából: a »szent igazság« sugarából van valami rajta!... Elmondom a mesét!...

Sűrű, ködbe borult erdő... Halvány nyalak jön... Görögösen vállára vetett bíbor köpeny omlik le rajta... Arany pánt fekete haján... Fáradt kimerültség az areon; ingadozó a lépés... A bíbor köpenyen

uti por és tüske... Szürke remete alak, —szürke szakálú; esuklyás, —szürke eser-ágra támaszkodó öreg ember közeledik a nőhöz; jön szembe a nővel.

Megpillantja az öregot a nő. Örömmel kiált reá.

— Apó! Olyan biztosan járod az erdőt: a ködbe borult rengeteg erdőt. Eltévedtem, nem találok a kivezető utat. Te biztosan tudod, mond: merre menjek, merre induljak, hogy kitaláljak!...

Fölveti a fejét az öreg.

— Az utat?... A kivezető utat?

— Kacag rekedten.

— Ennek az erdőnek ninesen kivezető útja!...

— Ez az erdő nem erdő: bírodalom, —közöny bírodalma!... Aki egyszer ide tévedt: itt kell pusztulnia!... Ennek az erdőnek ninesen kivezető útja!...

Rémülten néz a nő... Tovább bíceg az öreg. Rekedt kacaja arcába vág a nőnek. Megrázkódik. Kiegyenesedik, fölsszegi dacosan fejét és utána kiált:

— Hazudsz!... Én kitalálok!

Indul... Egyre sűrűbb az erdő: omlóbb a köd... Meg-megínog a lába és egyszerre egy kidöntött fatörzsre hanyatlik!... Kimerülten, ereje-vesztetten reménytelenül me reng magaelé a ködbe. Egyszerre a köd puha fátyolan átesíllan valami. Egy halom: egy kis halom!...

Virág!... Virág: halmozottan. — mintha sírhantot takarna!...

— Rózsa!... Rózsa, — s mind milyeu hervadt, mind milyen sápadt!... Alatta: nő!... Nő, hó fé-

hér palásttal; szöke haját ezüst pánt szorítja... Halvány!... Halott?!... Nem, — léleklzik: — él!!

Föléje hajlik, nézi...

Az megmozdul, megrázkódik, föl néz... mosolyog...

— Aludtam, — mondja. Eltévedtem a rengeteg erdőn. Az egybe fonódott ágak között nem tör be a napfény!... Köd, köd ölel mindent és esend, esend, éringató esend!... Madár se bíllen az ágra; ném esendül madárdal; nem mosolyog kék ég; elálmosodtam, leültem és elfogott az álom!...

»Áldozatkészég« a nevem!

De ki vagy te: Aki jössz és felébrsztesz engem?...

— Egy tépett, szomorú, — gyáván és hitványul legázolt, összetört és bilincsbe vert Nemzetnek a lelke a megalkuvást nem ismerő »Hazaszeretet!« Utat vetettem én is a rengeteg erdőn!... Világot keresek; világot: hol kevesebb a könny több a mosoly; ragyogóbb a napfény, zengőbb a madárdal, megértőbb, érzőbb és boldogabb az ember!...

— Csodásan zeng szavad; gyöngyként hullt szívemre; vágy gyuladt szívemben: forró, bízó, magával ragadó!... Add a kezéd!... Induljunk együtt: keressük a kivezető utat együtt!

Ebben a pillanatban láng csap fel a földből; ezüstbe öltözött Ifjú áll előttük; kezében fákllya: messze fénylő fákllya!...

— Induljatok!... — mondja. — Veletek megyek; hozzátok szegődöm... Elétek világítok!... A fak-

lyám fényt aranypallót ver Nektek a ködön... Arra léptek mindig —és elhagyjátok az erdőt!...

... És mentek... és a fákllya-fény aranypallót vert a ködön: arra léptek mindig és ritkulni kezdett az erdő; omlani a köd. Itt, ott bemosolygott a kék ég; esendült egy, egy széthullott madár ének... Aztán mind nagyobb lett az atmoszférikó kék ég... és egyszerre elmaradt minden!... Mosolygó napfény, kék ég karolt mindent!... Virág, virág mellett: buján, tarkán, esattogó madárdal!... És megszólalt az Ifjú:

— Ime az ország, — amit kerestetek: ahol kevesebb a könny, gazdagabb a mosoly, ragyogóbb a napfény, zengőbb a madárdal, megértőbb, érzőbb és boldogabb az ember!...

— És ki vagy Te?! Aki jössz, hozzánk szegődöl és a rengetegből kivezettél, ide vezettél minket!

— Akit idéztetek! —

— Mi?!...

— Ti!... Abban a pillanatban, mikor a kezetek egymásba simult, hogy együtt induljatok!...

— Ki vagy hát?...

— A leverhetetlen, összezúzhatatlan erő!... A minden akadályt, gáttat leküzdő, a semmi hatalommal meg nem vehető, — soha el nem méríthető; mindig a hullám hegyre kerülő erő: az egymásra lelt és egybe fonódott eszme és áldozatkészég — mindenem felülemelkedő, — mindent legyőző diadal!...

... Véget ért a mesém!...

»Hazaszeretet!... áldozatkész-

Egy debreceni származásu magyar nő érdekes pályafutása

Magyar nő, mint cseh iskolásznői elnök.

Bizonyára sokan emlékeznek még a régi híres női divatárkereskedésre, amely a városháza épületében volt, tulajdonosa pedig Molnár Ferenc nagykereskedő vala. Ennek az üzletnek volt tisztviselője az 1910-es években Kronovszki Mária, ki iskoláinak elvégzése után üres óráiban szorgalmasan tanulgatta az angol, francia és német nyelveket, mintha előre érezte volna, hogy valamikor még nagy hasznát veszi az idegen nyelveknek.

A sors útjai kiszámíthatatlanok. Ezt mutatja a néhai debreceni iparos mester: Kronovszki Ferenc és neje: Szegedi Juliánna gyermekének élete is. A világháború rettenő forgószél felkapta szárnyaira az özvegy édesanyjával csendes jólétben és szorgalmas munkában élő leányt és 100 meg 100 kilométernyire letette egy idegen országban, mint már feleségét egy rendkívül művelt, nemes gondolkodású, igen régi nemesi származású és gazdag cseh kapitánynak, Ludwik Józsefnek, Königrázt közlemben. A háború alatt Debrecenben állomásozó cseh katonaság e századosa megismerkedett a feltűnő szépségű úrléánnyal s amint a háborúnak vége lett, 1918-ban feleségül vette s haza vitte ősi birtokaira. A boldog házasságból egy szintén igen szép, ma már 17 éves, magyarul tökéletesen tudó leánygyermekük született.

Három évvel ezelőtt özvegyen maradt Kronovszki Mária. Azóta maga vezeti férje testvérelével együtt a több, mint 500 holdas nagy uradalmat, intézi a gyárakat, halastavakat stb. sok munkát adó ügyeit.

Nagyszámú cselédsége és a község népe nagy szeretettel és tisztelettel veszi körül a magyar asszonyt, aki természetesen a maga nagy jószágával nyerte meg ezt a ritka szeretetet. Az, hogy mint nagybirtokos, tagja a községi képviselőtestületnek, — egészen természetes. De, hogy a cseh képviselőtestületet őt, a magyar származású asszonyt választotta meg a községi iskolásznői elnöknek, az már mindenestre a debreceni származású magyar

ség... és siker!...

Hazaszeretet!... Megalkuvást nem ismerő, mindent átölelő »Haza szeretet!...« »Áldozatkészség»; mélyen élő, lélekbeli szálló, — nem a dús lakomák morzsáját nyújtó, kényszerből adó: a lélek mélyen élő, soha el nem fogyó, mindig teljesebbé, gazdagabbá váló, — ha kell: sebet vinni tudó, ha kell: megboesajítani tudó: a »krisztusi lélek« örök fényén járó, — mindent egy egységbe fogó, testvérről ölelő — harmónia és mélység!...

Nagy Konstantin császár jelet látott az égen: fénybe gyúlt kereszt telt, — ezzel az irással:

»E jében fogsz győzni!...«

Ha a kereszt, amit viszünk, amit roskadozva hordunk: fénybe gyul, ha egyszer átkarolja azt a megíngathatatlan hazaszeretetet és a magyart magyarhoz fűző áldozat-készség — mindent átsugárzó fénye, akkor hiába minden: gyász... könny... szenvedés... megpróbáltatás!... A »megváltás« útján járunk — és a dicsőséges »magyar föltámadás« reggeléhez érünk!...

Ezzel a gondolattal köszöntök én a »Szent István év« küszöbén minden magyar testvért, — hazug háttaron innen és túl, — közelebből ezt a »baráti kört«: Titeket és kívánom a magyar lélek minden melegével, hogy mindeneket kormányzó Isten kegyelme adjon egy szebb, egy jobb, egy boldogabb — egy a »nagy magyar hajnal fényébe tekintő« új-estendő, jobb jövőndöt Nektek!

úrnő kiváló szellemi és lelki kvalitásainak ékes bizonyossága, sőt a maga nemében világvizonylatban is szinte páratlanul álló jelenség. A csehek sohasem tűntették ki valami nagy rokonszenvükkel a magyarokat, annál meglepőbb, hogy egy csek köznevelésügyi intézmény élére magyar nőt állítottak.

Az iskolásznői elnökön egészen sajtóságos és szintén egyedül álló módon szokta az iskola sürgős ügyeit elintézni. Beül magavezette autójába, bero-

hog az aktával Königráztba, vagy ha kell, Prágába a minisztériumba és mondani sem kell, hogy az ügy soron kívül és azonnal rendbe jön. Négy idegen nyelvet beszél ez a kiváló magyar asszony, aki becsületet szerzett a magyar névnek messze idegenben.

Édesanyja 17 évig szintén ott lakott a leányával, azonban a múlt évben annyira erőt vett rajta a honvágy, hogy haza kellett hozni őt Debrecenbe. Mivel már 85 éves, úgy gondolta, hogy ott haljon meg és ott nyugodjon, ahol született és életét leélte. Néhai férjének egyik derék kollegájánál lakik. Leánya havonta szép tartásdíjat és zsebpénzt küld haza neki.

A magyar tehetség és életrevalóság mindenütt megállja a helyét.

— n. n. —

A Mandsz Reviziós Leánycsoport nagyértékű, szociális munkája

Alig fél esztendőre visszatekintő intézmény, illetve egyesület. És már is olyan eredményeket tud felmutatni, amivel ha nem is dicsekedni akar, erre a dicsőre méltán rászolgál.

Az egyesület azzal a céllal alakult, hogy a magyar gyermek megmentésében nyújtson hathatós támogatást mindazoknak, akik ezen a téren munkálkodnak.

Ez a cél és ezt a célt tökéletes igyekezettel meg is oldja a kör.

Megoldja úgy, hogy a közel kétszáz tag minden igyekezetével arra törekszik, hogy szabad idejében minél több jót tegyen éppen a legszegényebb nép-réteg gyermekeinek megsegítésében.

A magyar gyermek sorsa ma sokkal több áldozatot követel, mint valaha. És a magyar jövőndöt az építő igazán, aki ennek a kötelezettségnek és védelemnek szívvel, lélekkel meg is felel.

Nem könnyű feladat ma az amugy is száz és ezer oldalról agyonterhelt társadalommal jólékonykodni. És hogy mégis siker kísér a szociális munkát, az annak tudható be, hogy a társadalom minden rétegében akadnak olyanok, akik időt és fáradságot nem kímélnek, ha arról van szó, hogy segítséget nyújthatnak. Ebben a segítő munkában előjár a leánycsoport is.

A szociális leánycsoport díszelnöke Fáy Istvánné, aki nagy szeretettel és a szép cél érdekében minden tekintetben dicsőreteretességgel látja el ennek a körnek munkálkodó vezetőségét és tagjait. A védnöki, vezetői, irányítói munkásság mellett hathatós támogatásban, segítségben is részesíti ezt az egyesületet, amire példa a közelebbi lezajlott karácsonyi fényes sikerű ajándékozási kezdeményezés és munka is.

Fehértői Dánielné pedig végrehajtja mint a kör elnöknője a szebbnél szebb terveket lelkes gárdájával, ügybuzgó tagjaival az egyesületnek.

A társadalmi mozgalom minden terén ott vannak.

És ott nyújtanak első sorban segítséget, ahol erre legnagyobb szükség van. Azt akarják elérni, hogy ne legyen szűkölködő, ruhátlan gyermek ebben a városban.

És a további, messzebbmenő cél az, hogy a pusztulásra, rossz útra könnyen eltéríthető ifjúságot visszavezessék a munkának és tisztelcletnek útjára. Nem könnyű feladat, de ma hathatósabb módon kell megoldani éppen ezeket a feladatokat!

Üres kézzel nem lehet ma segíteni.

A kör agilis elnöksége tehát minden tisztes módot és alkalmat megragad, hogy kézzel fogható segítséget nyújtson. A leányok összefogataik maguk is varrnak, dolgoznak. Még a szórakozási összefogataik is ennek a célnak szolgálatában állanak, mert a mulatságok tiszta jövedelméből is sze-

gény gyerekek ruhája, élleme telik ki. A karácsonyi nagy szeretetvendégség és ajándékozási mutatta meg, hogy ügybuzgósággal, jó szándékkal mi mindent elérhet egy lelkes gárda megfelelő irányítás és vezetés mellett.

Az alig fél év előtt husz taggal alakuló egyesület ma 75 taggal dolgozik Fehértői Dánielné és Müller Edit ve-

A hajdunánási hősök ligete

Alföldünkön megszokott kép az, hogy a városokat és községeket egészben vagy részben vízállásos vályog-gödörök és az ezek közt elterülő libalegelők veszik körül. Nem vitatható, hogy Alföldünk építkezési viszonyai közt a vályog nélkülözhetetlen. Ez ellen nem lehet észrevételt tenni. Azonban ahhoz, hogy ezek a legértékesebb közterületek hogyan használatnak fel: szó fér. Ugyanis a minden rendszer nélkül össze-vissza lyukgátott területek a hasznos termelés szempontjából nemcsak hogy megsemmisülnek emberöltőkre, hanem üregeik veszélyesek emberre és állatra. Másrészt az ezekben összegyűlő csapadék a nyár melegében megposhad, megbűzösödik és fészékvé válik a járványos betegségeknek, a levegőt pedig bűzösé teszi.

Hajdunánás követésre méltó mintaszerű példáját adta annak, hogy az ilyen területeket hogyan lehet kellemessé és hasznos hozóvá tenni. A város nagyműveltségű és széles látókörű két föltisztviselője, dr. Pénzes Mihály polgármester és dr. Nagy Imre főjegyző, az elhanyagolt 13 holdas vályogvető gödörök és személtlerakódó helyen nemcsak Hajdúvármegye, hanem Magyarország egyik legszebb hősök ligetét hívták létre. Finom ízléssel párosult erős akaratuk planirozta és eltüntette évszázadok szemétdombjait, bűzhödt pocolyait és veszélyes gödreit. Ma ezek helyén planirozott köröndök, ligetek, utak, zöld gyepék és 15—20 éves fák lombjai borulnak egymásra.

A körönd szélein, az ebből sugárszerűen kiinduló utak mindkét oldalán, katonás sorrendben faragott tölgy oszlopok sorakoznak. Minden ilyen oszlopon vaslemezen fehér emailban szép és jól olvasható nagybetűkkel egy név, egy ezred, egy születési és egy halál-évszám. Százán és százán sorakoznak minden csapatnemből, ami szintén megvan rögzítve. Mind hajdunánásiak, mind a világháborúban estek el. Porladnak jeltelen sírokban, de emailba véssve szenny és rozsdá nélkül itt állanak és emlékeztetnek, hogy mi a férfikötelesség!

És minden ilyen emlékoszlop mögött ott áll egy Populus tremula, vagy egy Acer, vagy egy Platánus. Zöld koronájuk ráborul a hősök emlékére. És az élő rokkant hős, a park felügyelője Muzer János féltő gondjával vigyáz a rendre és a tisztaságra. A hősök útjait borító zöld gyepen még hullott faleve-

zetésével. Felkeresik az elhagyott, szegény családot, vagy egyenesen az erre a célra szervezett egyesületnek, a Stefánjának adják át azt, amit a csecsemő és gyermeknevelés, ápolás megkíván.

Külön csoportban a legszegényebb népréteg gyermekeinek adnak kora ősztől, késő tavaszig uzsonnát, tejet.

Most újabb meglepetésen dolgozik az egyesület, mert szaktanfolyamot rendeznek a város területén háztartási tudnivalók és tanulnivalók elsajátítására.

És felsorolhatnánk szebbnél szebb eredményeit a fél éve nagyszerűen dolgozó egyesületnek. De beszélnek felsorolás nélkül is az eddig elért eredmények. Az eddigi szép és megnyugtató munkák.

A Reviziós Leánycsoport ott van, ha kultúrális, szociális, vagy reviziós megmozdulásról van szó Debrecen életében. Ott van és dolgozik, segít, éppen akkor, amikor arra a legnagyobb szükség van.

Fáy Istvánné védnöksége, Fehértői Dánielné irányító tevékenysége sok, sok jobb sorsra érdemes gyermeknek, csecsemőnek nyújt segítséget a leánycsoport tagjainak minden dicsőreteret megérdemlő buzgóságán keresztül és most látszik meg a munka után, hogyha nem volna meg ez az egyesület, akkor meg kellene alakítani, mert valóban hézagpótló.

let sem tűr. Az emlékezésnek ebben a festői szépségű nyugalmában katonás rend, fegyelem és tisztaság honol.

Ez a park magánviseli fent megnevezett létrehozóinak finom ízlését, nemes egyszerűségét, a hősök megbecsülését, a jövő nemzedékének szóló útmutatást és a közületek egész sorozatának szóló példaadást. Ha az élet mindennapi gondjaitól terhelten lép is be az ember ebbe a remekbe szabott parkba, onnan megnyugodva tér vissza az újabb küzdelmek közé.

Hajdunánás kiváló vezetői nemcsak a szepet tudták létrehozni, hanem más helyeken a szepet a hasznossal párosították sikeresen. Nevezetesen a városi szeszűző 6 holdas területén, a szeszűzőház mellett 4 holdon, a legfinomabb és a legértékesebb gyümölcsöt létesítették, a kórház uccai 3 és fél holdas területen pedig erdei faiskolát telepítettek, amelyekhez járul még az elsősorban vezetett nagy gyümölcsfa iskolájuk.

A gyümölcsstermő területeiken a fák egyrésze már terem. A termelt gyümölcsök legjobb zálogai annak, hogy egy hold termése nagyobb bevételt hoz a városnak, mint a telepítés előtti 10 hold területnek összes bevétele. Az erdőtelepítésük most van folyamatban. Erről alkalmilag fogunk beszámolni.

Ugy a hősök a város északi és északnyugati oldalán húzódnak el. Nálunk az uralkodó szelek a nyugatiak és az északiak. Tehát ezzel az egyszerű telepítéssel együtt jár az, hogy a város megszabadul a korhadó szemétdombok és a vályog-gödörök poshadó víztől megromlott levegőtől, ezek helyett oxigénben gazdagabb levegő áramlik a városra.

cs. P. J.

KIK KAPTAK ÉPÍTÉSI ENGEDÉLYT A MULT HÓNAPBAN

Az elmúlt december hónapban a következők kaptak a város illetékes ügyosztályától építési engedélyt:

Jóna István, Domokos Lajos u. 8. told. szoba. — Tóth Gyula, Székely u. 16. a) told. szoba. — Hermann János, Sámsoni út 19. 9 szoba, konyha, kamut 10 2 szoba, előszoba, konyha kamra (Ábel Lajos). — Dr. Maly Sándor, Viola utca 19. 3 szoba, konyha kamra, fűrdőszoba, veranda, mosókonyha — (Veress Lajos). — Tóth Gábor, Ág u. 12. szoba, konyha, kamra (Biczó Gyula épm.).

Debrecen leg-türelmesebb embere

Bebizonyította Retezár Dezső cipész, hogy ő Debrecenben a legtürelmesebb ember. Megjelent a szerkesztőségünkben és elhozta azt a hegedűt, melyet négy hónapon át csinált. A hegedű körülbelül 10.000 darab faszegből van össze enyvezve. A legapróbb faszegét használta fel a türelmes cipész, melyet szakmájában használnak. Pontosan egy más mellé rakta őket, a hegyével egyirányba valamennyit és így csinálta meg a hegedűt. A faszegből készült hegedűt úgyszólván kétszer kellett megcsinálnia, mert kétszeres a faszeg. A hegedű formája tökéletes és a húrok is jó hangot adnak.

Retezár Dezső remekelt a hegedű jével, mert arra is gondja volt, hogy díszes is legyen a hangszer szám. A magyar színek pompáznak rajta és a hátlapján Petőfi képe. A kulesokat úgy faragta ki, hogy azok a magyar címert ábrázolják. Legnagyobb büszkesége azonban a türelmes cipésznek a hegedű nyaka, melyre sikerült kifaraggni a kormányzó fejét.

Panaszkodott is a türelmes cipész, hogy az volt a legnehezebb. 2 hétig dolgozott, míg a fából úgy ki tudta faragni a fejét, hogy megismerhető, hogy kit ábrázol. Retezár Dezső az elmúlt évben csinált már egy hegedűt, ugyancsak faszegekből, de az nem volt ilyen cifra és nem volt rajta faragás, mely becsületére válna akármelyik faszobrásznak is.

A legtürelmesebb ember azért Retezár Dezső, mert az első hegedű elkészítése után volt még annyi türelme, hogy másodikikat is elkészítsen a Bőszörményi út 4. szám alatti műhelyében.

Mi jut eszembe?

Írja: Simon István.
MÉSZKÁLYHA

A mostani nagy hidegekről jut eszembe, hogy én valamikor régen, mésszel fűtöttem be egy lakatlan szobát. Úgy végeztem a fűtést, hogy egy nagy fürdőkádát vittem be a szobába. Félig töltöttem vízzel, aztán a kád tetejére egy olyan ócska ajtót tettem, amelyen két kerek nyílás volt. Ezek egyikét kályhasó számára fűrészeltem ki, másikat pedig abból a célból, hogy azon át dobáljam a vízbe a darabos, oltatlan meszet. Az ajtó jól fedte a kád tetejét. En tehát, miután a kályhasó egyik végét az ajtó kerek nyílásába, másikat a kéménybe vezető lyukba jó szorosan elhelyeztem, a fedőlap másik nyílásán keresztül elkezdtem a kád vízbe dobálni az oltatlan meszdarabokat. Nemsokára deszkával befedtem ezt a nyílást.

Csakhamar ezután már olyan meleg lett a fürdőkád oldala, hogy nem állhatta el a kezem. Ezzel be is volt fűtve a szoba.

Nem állítom, hogy ez így, a maga kezdetleges formájában gazdaságos és célszerű fűtési mód lenne, de ha ezen az elgondoláson alapulólág készített, könnyen kezelhető, könnyen kiüríthető és kis koesihoz hasonlóan be- és ki-gördíthető mésszkályhával történnék a fűtés, talán még divatba is jöhetne ott, ahol olesó a méssz és ahol könnyen el lehetne (pincékbe vagy vermekbe) raktározni a kályhában megaludt meszet, amelyet azután tavasszal esetleg el is lehetne adni akár magánfogyasztóknak akár az építelő vállalkozóknak. Az állott méssz különben is jobb, mint a frissen oltott.

x Felrisszül, megerősödik, munkaképessége fokozódik a nagyerdői gyógyvizű fürdőtől

Egy magyar művész Lenck A. Béla portréfestő bécsi sikerei

Lenck A. Béla neve ismert a magyar portréfestők között. Legutóbb az ősz folyamán bejárta a dunántúli magyar városokat és szebbnél szebb sikeres portrékat festett az illető városok előkelőiről.

November dereka óta Bécsben dolgozik a jeles művész, ahol számos előkelő, Bécsben lakó magyarnak és bécsi előkelőségeknek festette meg a portréját. Szinte szakadatlanul dolgozik azóta is, amint levelében írja, sőt annyi a megrendelés, hogy küszöbön álló olaszországi útját is el kellett halasztani.

A bécsi életről különben — amint levelében írja — sok jót most nem lehet mondani, mert a drágaság bizony erősen érezteti

hatását. Különösen az élmezőny terén vannak egyre jelentősebb emelkedések. Kenyér, hús, de drágák a szállók, autótaxik, általában az élet. Körülbelül háromszorosra a magyarországi áraknak.

Mint Lenck A. Béla írja, bécsi vállalt munkái után Olaszországba megy, ahol hosszabb időt fog tölteni Milánóban, amikor is szintén portréfestéssel fog nevet szerezni a magyar művészetnek.

Két miniatűr képének másolatát itt mutatjuk be olvasóinknak, ezek a portrék is megérdemelt sikert arattak és művészi körökben is elismerést szereztek a neves művésznek. Az egyik kép a művész feleségéről készült, a másik Lenck A. Béla önarékepe.

Telefonos banditák garázdálkodnak Debrecenben

A névtelen vádaskodás hullámai átesapnak Debrecenre is, de itt nem levelekkel, hanem telefonon üzik üzelmekait a tettesek.

Csak a köznapokban történt, hogy a névtelen levelek szennyes hulláma elöntötte Szegedet. Tiszteletreméltó közéleti emberek, fedhetetlen polgárok házaiba bombája, nem egyszer nyugodt családi élete ket bontva meg. Később már a hivatali tisztviselőkben is megpróbálták kikezdeni egyeseket, ezek a mérgezett levelek városi tisztviselőket vádoltak meg feletteseik előtt azzal, hogy a közhivatalukban visszaélnék a beléjük helyezett bizalommal.

A napokban ugylátszik a névtelen vádaskodás szennyes árszaját Debrecenre is. Itt azonban bizonyos technikai fokozásokkal üzik ezt az ismeretlen tettesek és nem elégednek meg az anonim sorok méregbémártott gyanúsításával. Debrecenben a névtelen üzeneteket telefonon közvetítik...

FÉRJENEK A HIVATALBAN BARÁTNŐJE VAN!!!

A telefonos bandita körülbelül 2 hete tünt fel. December közepén kezdte meg, éppen a karácsonyi ünnepek előtt garázdálkodásait. Uriasszonyokat szemelt ki áldozatul akikről sejtette, hogy hiszékenységükben hitelt fognak adni minden alapot nélkülöző vádjainak...

December 19-én a déli órákban jelentkezett először a telefonos bandita. Egyik vállalat tisztviselőjének feleségét, közismert úriasszonyt hívott fel lakásán, mielőtt a férje a hivatalban volt.

A telefon csegett s az úriasszony felvette a kagylót.

— Halló, itt egy jóakarója be-

szél — hallatszott. — Ne vegye rossz néven, hogy figyelmeztetem, tudom, az ilyen kelletlenül érzés megtudni, de már nem hallgathattam tovább... Szerencsétlen nő, nyissa ki a szemét, hiszen már az egész város arról beszél, hogy férje és X. Y. kisasszony, aki hivatali alárendeltje, feltűnően gyöngéd viszonyban vannak. Tudja az egész hivatal, tudja mindenki s nevetnek magán... Asszonyom, férjének a hivatalban barátnője van...

— Mi... mit beszél? — próbált kérdezősködni az úriasszony olyan érzések között, mint akit fejbe ütöttek. De a tulsó oldalon már letették a kagylót s nem volt kívül beszélni. Csak a gyanu elhíntett tövise kezdett szürkálni lelkében... Apróságok jutottak eszébe, amiket észre sem vett máskor, de most tápot adtak, szitották a feléledt féltékenységét. Tényleg, pár hónap óta a férje hamarabb megy a hivatalba és sokszor visszamegy délután is. Azt mondja, hogy ilyenkor év vége felé sok a dolog... Hátha valóban valaki miatt siet vissza, alig hogy lenyelte a falatot...

Két óraker a hazatérő férj könynyek között, kisírt szemmel találta feleségét, aki zokogva jelentette ki hogyha így áll a dolog, nem bánja, ha elválnak is... A férj esküdzött magyarázkodott, végül dühbe gurult és elrohant. Maig nem váltak el, de a gyanút belopták életükbe s azóta ott rág minden napjaik fonálán... Aztán egy nap lehet, hogy egy boldog házasságnak teljesen végetvet az a párperces telefonbeszélgetés...

A másik úriasszony családjában

véletlenül úgy történt, hogy a férjnek hivatali ügyekben az utóbbi időben sürűn kellett Budapestre utaznia... Történetesen karácsony előtt is pár nappal s úgy volt, hogy nem jött vissza, csak karácsonyszombatján az esti féltizes gyorsvonattal...

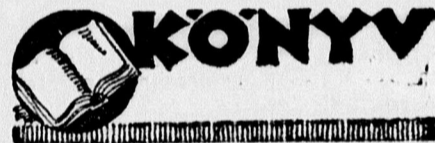
Délután valaki betelefonált s a nagyságos asszonyt kérte a kagylóhoz... Aztán egy férfi hang a következő pár mondatot dörögte a telefonba:

— Egy jóismerőse akar egy kis felvilágosítást adni a nagyságos asszonynak... Nem ártana, ha kissé jobban utána nézne, hogy mi van férje budapesti utazásai mögött... Néhányan tudjuk, hogy nem üzleti ügyek, hanem egy bájos kis démon vonzza oda, akinek lakást tart fenn s most éppen azért rándult fel hozzá, hogy a karácsonyi ajándékokat megvegye...

Ezekután a telefonosbandita, mint aki jól végezte dolgát, lecsapta a kagylót s a szegény nő ott maradt töprengéseivel, hogy elhiggye, vagy ne higgye el? Természetesen elhítte s ezekután gondolható milyen meleg karácsonyeste várt a hazaérkező férjre.

Ez csak két kiragadott eset a névtelen rágalomhadjáratból, mely egyre nagyobb méreteket ölt. Egyre többen panaszkodnak s rettegnek a személytelenség kódéba burkolózó rágalmozóktól akik valószínűleg utcai automata-telefonokon hívják fel áldozataikat s valami szadista kéjjel üzik pokoli tréfáikat...

Azonban nem sokáig... Vannak eszközök, melyek által sikerül megállapítani a telefonbandita kiletét s megakadályozni további förtelmes működését.

Hans Habe:

HÁRMAN A HATÁRON ÁT

»Hárman a határon át« a címe Hans Habe regényének, amely igen rövid idő alatt hatalmas sikert ért el. Három ember három különböző autómekénül a német határon át, ahol soruk összefonódik. Már ez a menekülés az átérzések oly erejével van megírva, hogy önkéntelenül is a regényes menekülések nagy mestere, Dickens jut eszünkbe. Ami azután a három menekülttel a határon túl történik, reichenbergi mozikban, prágai szállodákban, bécsi kávéházakban, párizsi klubokban, londoni kórházakban, svájci hegyi kastélyokban — a nemcsak korunk történetének egy darabja, hanem olyan véres élettel teli, olyan mélyen megragadó regény, amely pártját ritkítja. A regény számtalan figurája hamar személyes ismerősünkké válik és minden ügyük személyes ügyünkké; visszafajtott lélekzettel lessük sorsuk alakulását. Az előadás varázsa egy percre sem török meg. A regény középpontjában egy gazdag lány áll, Nóra egy nagyon modern és nagyon szomorú, ezzel ellenmondásban is vonzó emberpéldány, aki a regény végén megtalálja, ha nem is boldogságát, de talán a boldogság ígértét. Az ő útját keresztelik: egy telivér angol fiú, akihez férjhez megy, hogy angol útlevelet kapjon; egy német gyáros, aki vagyonát papírokba és aranyrudakba mentette át a határon és csak Londonban tudja meg, hogy milyen koldús lett — és egy hatalmas, szőke német fiú, az egyetlen, aki egy eszmének él és aki nem fél a veszedelemtől. — Megjelent a Nova nagysikerű 3.60-as újdonságai között.

x A félnek is van öröme! Menjünk korcsolyázni a Nagyerdőre.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A minőségi buza értékesítése

Minden valószínűsége meg van annak, hogy a folyó 1938-as év a buza értékesítésében meghozza azt a változást, amelyet oly rég óta kíván a magyar gazda. Az O. M. G. E. közgazdasági szakosztálya megtárgyalta a buza minőségi értékesítésének problémáját és bizottságot küldött ki, melynek feladata lesz a buza minőségi értékesítésének végleges rendezése, illetve annak irányítása. Erre kényszeríti Magyarországot az a körülmény, hogy mindazok az államok, amelyek nagyobb mennyiségű búzát adnak el, már mind rátértek a minőség szerinti értékesítésre. A világ legnagyobb búzatermő államai, Kanada és Argentína, búzájukat minőség szerint osztályozva adják el. A malmok szívesen veszik az ilyen búzát, mert így nagy tömegben egy minőségi lisztet képesek előállítani.

A szakemberek becslése szerint Magyarország évente legalább 15 millió pengőt veszít azon azon, hogy nem osztályozott, nem egységes minőségi búzát ad el. Nálunk ezt az egységes minősítést a minta pótolja. Ahány a búzaszállítvány, annyiféle a minőség. Ebből következik, hogy a külföldi ma-

lom, — amely hozzá van szokva az állandó és egyféle minőséghez, — előnyben részesíti azokat az országokat, amelyek egységes minőségi búzát szállítanak.

Magyarországon az egységes minőségi buza értékesítése nem ütközik nagyobb akadályokba. Ugyanis a búzával bevett területeink 75 százaléka már minőségi búzát terem. Tehát a további 25 százalék, más szóval egy negyed rész területen kell a minőségi termelést fogatosítani. Ennek a keresztülvételét nagyon is megkönnyíti a nemesített vetőmagvak kölesönzése.

A minősítéssel foglalkozó, fent említett bizottság, állandóan napirenden tartja ezt a kérdést és már is dolgozik azon a tervezeten, amely szerint az egységes búzatermelés megvalósítható lesz. A nagy és közepgazdaságok már mind minőségi búzát termelnek. — A kisgazdaságokban is már nagyon elterjedt a minőségi buza termelése. Ezt legfőnyesebben igazolja a két év előtt Debreczenben bemutatott búzakiallítás, amelyen a sok száz buza között az első díjat törpebirtokos minőségi búzája nyerte el.

A penészes kukorica használása

A helytelenül kezelt kukorica ha megpenészedik, használhatatlanná válik és igen nehezen lehet ismét értékesíteni. Lehet a penészes kukoricával a baromfiakat táplálni, de úgy, hogy a kukoricáról a penészt eltávolítjuk, mert különben a baromfiak betegek lesznek.

A penészes kukoricát úgy kell kezelni, hogy minél gyakrabban átlapátoljuk, hogy levegővel keveredjen és megakadályozódjon ezáltal a további romlása, penészesedése. A baromfiak táplálására úgy lehet fordítani a penészes kukoricát, hogy azt a mennyiséget, melyet legalább két napi eleségnek mérünk ki, forró sósvízzel áztatjuk, hogy a sósvíz a penészt levigye a kukoricáról. Az így megtisztított kukoricát, ha egy óráig ázott már és közben kevertük falapáttal, hideg vízzel öblítsük le és utána szárítsuk meg. A baromfi így már megeheti anélkül, hogy baja lenne az eleségtől.

Arra vigyázni kell, hogy két napnál tovább ne maradjon az ilyen kukorica, mert ismét dohosodni és penészedni kezd.

A téli araszolók elleni védekezés módjai

A gyümölcsösök veszedelmei a téli araszolók nevűket késői rajzásuktól kapták, hiszen gyakran még december közepén is rajzanak. Nevük második része onnan ered, hogy mivel hasukon nincs lábuk, hát araszolva járnak. Különösen a téli kis araszoló okoz nagy károkat. A kis araszoló nősténye araszolva mászik fel a fák törzsére és petéit a rügyek mellé rakja le. A zöld színű petékből kelnek ki a kis hernyócskák. A duzzadt rügyekben és felső lombzatban okoznak nagy pusztítást. A hernyó összefont levélben tanúzik és ha zavarják, azonnal sietve hátrál, vagy fonálon a földre ereszkedik. Különösen a cseresznyefát kedveli, de minden fán megtalálható. Bábzóskor a fák tövéhez vonul a földre és ott nyugszik a rajzás idejéig. — A téli araszolók elleni védekezés módjai:

Embermell magasságban a fa törzsére, körül keményebb papírt kötünk s ezt két-három ujjnyi széléségekben bekenjük hernyóenyeggel, hogy a fa törzsén petézni elfogjuk. A papiros-övek szorosan kell a fához tapadnia, az esetleges hézagokat agyaggal tá-

passzuk ki. Ne feledjük el, ha a fa karóva van, a karót is éppen úgy övvel kell ellátni, mint a fa törzsét. A hernyóenyves öveket január elejéig hagyjuk a fákra. Lombhullás alkalmával az övre ragadt leveleket szedjük le, mert ezek sokszor hidat képeznek az enyvezett részen át. Időközönként győződjünk meg az enyv ragadás képességéről és új kenéssel frissítsük fel. — A gyantás hernyóenyvek jók. Ezek nehezen száradnak ki és jól tapadnak.

Az említett hernyóenyves gyűrűkkel lassuk el gyümölcsfáinkat, ez kevés befektetéssel és kis fáradsággal jár és így megakadályozhatjuk a hernyók kora tavaszi, sokszor érzékeny károkat okozó pusztító munkáját. Ezt az őszi védekezést ne mulasszuk el, mert az arzenes tavaszi permetezés sokszor már elkészt.

Ha a hernyóenyves gyűrűk dacára valami rejtejt úton felkerült volna néhány araszoló pille a fára, ott a tojásait sikerült elhelyezni, a kikelt hernyók ellen 1 százalékos arzénoldattal való permetezéssel védekezhetünk. — A permetezést közvetlenül rügyfakadás után végezzük el, az arzenpermetezésre előírt módon.

Védekezés a gypjaspille ellen

Ez évben nagy tömegben rajzott a gypjas pille és sok helyen kopaszra rágták a gyümölcsfákat, lombos fákat. A sok pille lepétezt és a fák törzse tele van tojásokkal, melyek nagy veszedelmet jelentenek jövőre.

A gypjas pille augusztusban rajzott nagyobb tömegben. A him pille nagyon különbözik a nősténytől. A him kisebb, előső szárnyai sötétbarnák vagy barnásszürkék, a hátsók világosabb színűek. Az előső szárnyon sötétebb rajzolat van. A nőstény nagyobb, vaskosabb, lombháb, alig mozog. Az előső szárnya világos, sárgásbarna vagy fehérsárga, sötét rajzolatú. A hátsó szárnya egyszínű fehér, csak a szegélyen van egy sor fekete vagy feketebarna pontsor.

Hernyója szőrös, ezek a szőrök könnyen letörnek és ha a bőre fuzódnak, viszketéssel kapcsolatos zuzmóladást idézhetnek elő. A hátán a test elején kékes, hátul pedig pirosas szemölcszerű dudorok vannak. Majdnem kisujnyi nagyságúra is megnő.

A tojásait csomóban helyez el és a nőstény potrohának végén levő szőrös csomóval takarja le, hogy az ellenségeitől és az idő viszontagságaitól a petéket védje. Az ilyen szőrrel letakart petecsomók sárgás, taplószzerű dudor alakjában találhatók az ágak vastagabb részein, törzsön, a fák mellett levő karók oldalán, ha kerítés van a fák mellett, akkor ezen is, sőt a gyümölcsösben levő nagyobb köveken is. Több ízben találtam a gyümölcsösben elhelyezett madárodokban is nagyobb tömegben. Ezen utóbbi helyet a hernyók háborzódás céljaira is igen szívesen veszik igénybe, tehát a gypjas pillének és petéinek irtása alkalmával ezeket is át kell vizsgálni. A peték mindig védett helyen vannak, azért legtöbbször találnak a fa törzsén, ágain, kerítésen a délnek néző oldalon, kevesebbet a délkeleti és délnyugati részen, míg északi oldalon nincsen petecsomó.

A gypjas pille tojásainak irtása a téli kéregtisztogatással kapcsolatosan történhet leggazdaságosabban.

A kéreg lekaparása alkalmával, lekaparhatjuk ezeket a tojásomókat is, de arra kell vigyázni, hogy a lekapart tojásokat valami edénybe összegyűjtjük, mert ha azok a fa alatt elszóródnának, akkor tavasszal csak kikelnének a kis hernyók, felmászának a fára, mintha le sem szedtük volna a petéket. Az összegyűjtött petéket el kell égetni, de egyszerre sokat ne tegyünk a tűzre, mert a felmelegedett, majd gőzzel vált tojástartalom szétveti a peteburkot és az alsó sztróbbant tojások szerteszórják a felettük levőket és így hiába gyűjtöttük azokat össze.

Egyszerre tehát keveset szabad a tűzre tenni belőlük. A peték elégetését lehetőleg ne a gyümölcsösben végezzük el, hanem zárt tűzhelyben.

Tavasszal a kikelt apró hernyók az ágak hónaljában gyűlnek össze, tehát itt valamely bőrméreggel való permetezéssel elpusztíthatók, ha azokat a permetelésben jól megáztattuk.

Ha a hernyók már elszédtek a lombkoronában, akkor legbiztosabban 1 százalékos arzéntartalmú permetezőszerrrel irtathatjuk ki őket.

A tetves malacok és ólax tisztítása

Ha a malacokat nagyon ellepte a tetű és a kócati is megámadták, akkor szükséges, hogy radikálisan védekezzünk. Zárt, meleg helyiségben kell lemosni meleg vízzel és szappannal az állatokat. A víz ne legyen forró. Lemosás után az állatok maradjanak zárt, meleg helyen, hogy megszáradjanak. Az ólat és környékét alaposan takarítsuk ki, a farészeket forró lúggal kell leönteni és bőségesen tisztát almot kell tenni az állatok alá. A megamosott állatokat a teljes száradás után higanykenőccsel kell bekenni a tetvektől megtámadott helyeken. A kendős egy darabig marad az állatok bőrén, azután a langyos szappanos vízzel lemoszuk. Ilyen módon tökéletesen kiríthatjuk a férgeket és féregmentes lesz az ól és a disznó.

A tej romlásának okai

A tehén tejének megromlása bekövetkezhet, ha romlott takarmányt, répát adnak neki. Ahol tehát panasz van, hogy a tej íze nem jó, ott elsősorban azt kell megvizsgálni, hogy a takarmány megfelelő-e. A takarmányozásra vigyázni kell, szükséges az állatnak a változatos takarmány, mert a mindig egyforma takarmányt megundja, nem lesz jó étvágya és ennek következtében kevesebb is lesz a teje. — A tejelő állatoknál szükséges a takarmányváltogatás. Vigyázni kell arra, hogy a tejesedények mindig tiszták legyenek, gondosan forró vízzel kell őket kimosni és utána hideg vízzel öblíteni. A csak hideg vízzel való mosása az edénynek nem elegendő, mert az edény nem tisztul ki és okozója lehet annak, hogy kellemetlen íze lesz a tejnek.

50—1938. — HIRDETÉNY. Az ebtartási szabályrendelet 6. paragrafusára utalással felhívja a városi adóhivatal az ebtulajdonosokat, illetve az ebbirtokosokat, hogy a tulajdonukban, illetve birtokukban levő ebeket 1938. évi január hó 31-ig bejelenteni, az ebbérelt kiváltani és az ebadót befizetni, el ne mulasszák. Figyelmezteti a városi adóhivatal az ebtulajdonosokat,

illetve ebbirtokosokat arra, hogy a bejelentés és az ebbárca kiváltásának elmulasztása kihágást képez, az ebadó be nem fizetése pedig végrehajtási eljárás folyamatba tételét vonja maga után. A bejelentést naponta a hivatalos órák alatt, délelőtt 8—12 óráig a könyvviteli osztály veszi tudomásul 11., 12., 14., 18., 19., 21. és 32. számú szobáiban és az alkalommal a fizetendő ebadóról nyugtát is állít ki. Olyan esetekben, amikor a bejelentés, vagy adófizetés alkalmával kétség merül fel az eb fajtajá és rendeltetésére vonatkozólag s e miatt nem állapítható meg az ebadó díjtétele, az eb birtokosa hatósági állatorvosi bizonyítvánnyal tartozik igazolni az eb fajtaját és rendeltetését. Állatok őrzésére tartott ebek tulajdonosait figyelmezteti a városi adóhivatal, hogy ezen ebeket február havában vesztettség ellen kötelesek beoltani. Ha az eb birtokosa a bejelentést ne személyesen, hanem megbízottja által eszközöli, meghízottjának minden esetben meghatalmazást tartozik adni. Debrecen, 1938. január hó 4-én. Városvédelmi osztály.

x Szabadnapos? Jöjjön a nagy-erdei fedett uszodába! Pompás!
x Télen is uszálhat a nagyerdei fedett fürdőben.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY. A város tulajdonát képező Külsőohati D. II. jelű parcella, mely áll 13 khold 618 négyszögöl rétből, 215 khold 458 négyszögöl legelőből, 270 négyszögöl ház és udvarból, tehát összesen 328 khold 1346 négyszögöl területű, — 1937. év október hó 1-től 1938. szeptember hó 30-ig terjedő egy évre árverésen fog bérbeadni. A bérbeadó árverés 1938. január hó 20-án d. e. 9 órákor a városháza tanácstermében lesz megtartva. Árverési szándékozók a kiküldött ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt a házpenztárnál letétbe tartoznak helyezni s az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (városháza, lételelet 16. sz.) megtekinthetők, ugyanott nyerhető mindenféle felvilágosítás is. Debrecen, 1938. január hó 7. *Polgármester.*

58728/1937. V. HIRDETMÉNY A kötelező gazdasági gépmunkás biztosításról. A géptulajdonos bárminő (szántó, vető, arató, eséplő, szecskavágó, daráló, permetező stb.) gazdasági gép berendezése mellett alkalmazott és az üzembentartáshoz szükséges munkakörben dolgozó munkásokat (beleértve a fűtőt, a robbanómotor kezelőt, eséplőt és családot is az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél (Budapest, V. Akadémia u. 3. szám)) baleset esetére biztosítani köteles, akár a saját gazdaságában, akár pedig mint vállalkozó, másnak gazdaságában végzett géppel munkát. A gépjármű kezelő vizsgázott gépészt, ha a géptulajdonosnak éves (havi) szegedményes alkalmazottja a gazdasági események módjára, ellenkező esetben az Országos Társadalombiztosító Intézetnél kell biztosítani. A biztosítási kötelezettség még akkor is a géptulajdonost terheli, ha a gép berendezését bérbeadja, használatra átengedi, vagy a munkásokat más állítja a gép mellé. Amidőn az érdekeltek figyelmét erre a rendkívül fontos szociális kötelező teljesítésére felhívom, figyelmeztetem arra is, hogy aki a gépmunkásainak kötelező hal-

eset biztosítását elmulasztja, 600 pengőig terjedhető büntetéssel sújtandó kihágást követ el, amely eljárásnál a biztosítási díjat utólag is köteles befizetni, illetőleg nem fizetés esetén az tőle közzadók módjára történő végrehajtás útján be fog hajtatni s ha baleset történik, annak összes költségeit is viselni tartozik. A gépmunka megkezdése előtt történő baleset biztosítás bejelentésére szolgáló nyomtatvány űrlapokat a géptulajdonosok címükre küldve meg fogják kapni, aki azonban ilyen nyomtatvány űrlapot bárminő oknál fogva nem kapna, forduljon a város elsőfokú közigazgatási hatóság mezőrendészeti osztályához (Kossuth u. 20. sz. földszint 46. sz. szoba), ahol a szükséges felvilágosítást és a nyomtatvány űrlapokat is meg fogja kapni. *Polgármester.*

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város hivatalos tüzoltóságánál folyó évi január hó 15-ével megüresedett hat hónapig tartó szigorló mentőorvosi állásra pályázatot hirdetnek, melynek tartama indokolt esetben hat hónappal meghosszabbítható. A pályázók kötelesek igazolni, hogy az egyetem orvostudományi karán abszolutóriumot nyertek (előnyben részesítendőek azok, akik szülészetből, belgyógyászatból, sebészetből már szigorlatot tettek), hogy a mentőtanfolyamot elvégezték, továbbá a mentőszolgálatban legalább egy hónapi gyakorlatuk van és erkölcsi tekintetben fedhetetlen előéletűek. A szigorló mentőorvos díjazása havonta 48 P. A köles-nős felmondási idő két hét. A pályázókat felhívom, hogy a pályázati hirdetésben foglalt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmeiket továbbá életleírásukat (curriculum vitae) és letett szigorlatokról szóló bizonyítványukat, vagy azok másolatát Debrecen sz. kir. város hivatalos tüzoltóparancsnokságához — azonban hozzáam címzeve — folyó évi január hó 12-én déli 12 óráig adják be. Elkésetten beadott kérelmek figyelembe nem vétetnek. *Polgármester.*

58.254—1937. II. HIRDETMÉNY. Az utóbbi időben egyre gyakrabban előfordult, hogy ismeretlen tettesek az uccára kiültetett, szegély fákat rongálják, kitérdelik, ellopják. Tekintettel arra, hogy az uccai sorták létesítése és fenntartása úgy közegészségügyi, mint légvédelmi és tűzrendészeti szempontból elsőrendű fontossággal bír, felhívom a város lakóit, különösképpen pedig a háztulajdonosokat, hogy a közterületre kiültetett fák rongálásától tartózkodjanak és a fák meg rongálását saját érdekükben akadályozzák meg. A köz- és sétatereken, közterekben, uccákon, a városon belül és kívül levő utakon ültetett fák és ezek mellé vert karóknak, burkolatoknak, továbbá kerítéseknek, padoknak, figyelmeztető és tilalom tábláknak, stb. megrongálása, vagy eltulajdonítása a 157—1888. Bkgy. sz. szabályrendelet 12 §-a értelmében kihágást képez és amennyiben a cselekmény nem az 1879. évi XL. tc. 80. illetve 127. §-a esetleg a büntető törvénykönyv 121. §-a alapján büntetendő. — 2 pengőtől 50 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetében megfelelő elzárással büntetetik s ezen felül a tettesek az okozott kár megtérítésére is köteleztetnek. — Debrecen, 1938. január 8. *Dr. Kölessey Sándor sk., polgármester.*

58.710/1937. VI. sz. HIRDETMÉNY. A m. kir. Belügyminiszter úr 150.802/1937. VI. a. számú rendelete értelmében az 1920. évben született, mindkét nembeli magyar állampolgárok 19-ik életévükbe való belépésüket folyó évi január hó 31-ig — külön bejelentő lapon, melyet a rendőrségi bejelentő hivatal díjtalanul boesát rendelkezésükre, — bejelenteni kötelesek, tekintet nélkül arra, hogy másik bejelentő lapon: azaz szülei, vagy hozzátartozók bejelentő lapján már eddig is be voltak jelentve. A bejelentést a m. kir. Államrendőrség debreceni kapitány-sága bejelentő hivatalánál (Kossuth utca 20. szám, 2. lépcső, I. emelet, 57. számú szoba) az erre szolgáló bejelen-

tő lapon kell megtenni. A bejelentőlapokon az összes adatokat, pontosan és a valóságnak megfelelően kell feltüntetni. A bejelentett adatok valódiságáért a bejelentésre kötelezett, a bejelentés megtörténtéért a bejelentésre kötelezettel együtt a szülő, gyám, gondozó, munkaadó, szállásadó (családfő) is felelős. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy aki a bejelentést elmulasztja, kihágást követ el és azt a 122.700—1935. B. M. számú rendelet 10. §-a értelmében büntetni. Debrecen, 1938. január hó 7-én. *Polgármester.*

58769/1937. VI. HIRDETMÉNY. A tél folyamán lehulló hó az úttesteken, újszintén a házak udvaraiban fogalmi akadályt képez, miért is annak kihordása szükséges. Az összegyűlt és kihordásra kerülő hótömegek lerakóhelyéül az alant részletesen felsorolt helyeket jelölöm ki: 1. A Monostor-pályi úton a régi szemétkerakóhelyet. 2. A Hadházi úton a köztemető mellett levő legelőterületet. 3. A Kishegyesi úton a régi szemétkerakóhelynek művelés alatt nem álló részét. 4. Böszörményi úton a városi kertészet telepe mellett levő legelőterületet. 5. A Fű-facsőszházi legelőterületet. 6. A Dió-szegi út régi sertésvásártérnek a mazzaház mögötti részét. Figyelmeztetem a hótömegek kihordóit, hogy a megjelölt helyeken kívül hó lerakása tilos és az ezen tilalom ellen vétők ellen a kihágási eljárást folyamatba fogom tenni. *Polgármester.*

HIRDETMÉNY. Debrecen város törzsméneséből létszámfeletti kancák és csikók 1938. évi január hó 16-án vasárnap reggel 9 órákor a debreceni Baromvásártérén tartandó vásáron nyilvános árverésen eladásra kerülnek. Ugyancsak eladásra kerülnek január 17-én hétfőn reggel 9 órákor ugyanott a város törzsgulyájából tenyészbírák, bikaborjak, úszók és hízlalt tarka bikák. Debrecen, 1938. január hó 8. *Polgármester.*

SZABADI ÁDÁM

REGÉNY

IRTA: SZALACSY RÁCZ IMRE

50

— De főtisztelendő...
— Tudom, most azt akarod mondani, hogy mi közöd nekem mindehhez. Van közöd, mert a szemédből sirt a botránkozás, az areodon ott tüzelt a megvetés. Nem akartad, hogy az anyádnak írjak, én, aki itt a hitet kellene, hogy hintsem, aki az elmenőknek, örökre elmenőknek vigaszt kellene, hogy adjak...
— Nem jól látja, főtisztelendő...
— Fiam, én a lelkekkel dolgozom még most is, szennyesen, piszkosan, korhadtan és elnyűtten. En meglátom azt, ami mellett más elmegy... Te művelt, okos fiú vagy, Mostanában érettségizhettél, hiszen itt a táblán az évszámod. Magyar is vagy, kitűnő iskoláitok vannak, jól nevelnek ott nálatok, mi se különben... De látod, egyet sehol se tanítanak, sehol a világon: az életet nem tanítják. En is jeles diák voltam mindig, de az élettantárgyból elbuktam, haj, de nagyon elbuktam...
— Nem értem, főtisztelendő...
— Persze, nem érted, hogy miért mondom el éppen neked. Tudod, hogy én nem gyóntam két éve, fiam. En, aki mindennap sokszor hintem a vigasztalást és a bűnök feloldozását. Hát most választottam egy tiszta embert és gyónni akarok...
Szabadi Ádám rémülten nézett a papra, mert azt hitte, hogy örülltet került össze.
— Nem, fiam, örült, nem vagyok, ne gondolj ilyenre. En józan eszű férfi vagyok, ma még tiszta elmével, de fertelmes lélekkel, te váltottad ki ösztönös irtózatoddal belőlem ezt a vallomást. Négy éve hordom ezt a ruhát lá-

— Gyónás volt ez, Szabó, nagy gyónás, — mondta elbúsultán és elmélyülő gondolkodással Szabadi Ádám, aki úgy érezte, hogy a pap most is ott ül az ágyánál. Szánta, sajnálta, fájlalta az előbb elhangzott szavakból kilépő embert Szabadi Ádám. Azt az embert, aki megtartotta kezét, lábát, egész testét, esonkítatlanul, de mégis a legnagyobb csapás érte, mert elvesztette a szerenésietlen pap a legdrágább kincsét: a lelkét a háborúban.
A fejsebe volt a legkomolyabb.
Egyelőre szó se lehetett arról, hogy tovasszállítsák. Számítalan alkalommal kérdezte meg a cseh főorvost Szabadi Ádám:
— Mikor küld engem már haza, főorvos úr?...
— Egyelőre még nem lehet szó róla, — mondta a cseh megértéssel.
Egyetlen vigasztalása volt, hogy két hét múlva mindkét karját vígan tudta mozgatni és nem volt nap, hogy anyjának és Tass Lenkének levelet ne írt volna. Minden nap két levelet írt és minden nap két levelet kapott. Ha megkérdezte volna valaki, hogy melyik levélnek örül jobban, nem tudott volna választani, mert mindkettő a szívét melengette, lelkét édesítette és fájdalmát enyhítette.
Minden napját szebbé tette a két levél.
Igy közelgett el az olaszországi ősz, ez a szépségeken gazdag esoda. Ezt a esodát azonban nagyon drágán kellett nap, nap után megfizetni, mert az egyre gyakoribb légitámadások bizony a kórházak vöröskeresztjét se nagyon kimélték. Mert míg a járó betegek, ápolók, mindenből visonóg hangulatot teremtő ápolónők legalább menekülhettek a pincebe, addig a fekvő betegek ott vergődtek a lehetetlenség keserű bizonytalanságában mindaddig, míg fent zúgtak, beregték a Caproni gépek. Szabóval vergődtek át a repülő támadásokat és jól tudták, hogy a fentről jövő bombáknak szeme ninesen és amit megmen-tettek a pokolból, azt egy esetleges véletlen elsepri pillanatok alatt. Elvégre a Caproni-nak mindegy volt, hogy raktárra, kórházra, vagy templomra esik a bombazápor.

A történelmi jóslásokkal

Érdekes volna átnézni a nagy frók és politikusok jóslásait, hogy az utókor mennyiben igazolta azokat. Bizonyára lelnék benne olyanokat, melyek beváltak s olyanokat, melyeknek pont az ellenkezője következett be. — Politikai jóslásokkal foglalkozni minden embernek többé-kevésbé kedvenc időtöltése. A legkisebb kocsmasztal mellett, hatalmas politikai kritikák, jóslások és jóvendőlések fognak helyet. Utóbb aztán mindenki ellenőrizheti, hogy saját jóslásai mennyiben voltak helytállóak, de a nagy férfiak, a vezetők jóslásai és azoknak ellenőrzése az idők folyamán már mindenkit érdeklő dolog s így ez megérdemli, hogy egy kis nyilvánosságot kapjon.

Az erre vonatkozó ideát két könyvnek az elolvasása adta meg. Az Egyik Thomas Guérin Canadai politikai frónak 1929-ben kiadott könyve *»Európa fejei és koronái«* a másik az Albatros könyvkiadó vállalatnak 1936-ban közölt munkája *Dzsingisz Khánról*, írja Ralph Fox, történésszer. Mindkét munka angolnyelvű. A kanadai fró csak Európával foglalkozik. Beszél az európai államfőkkel és vezérlő politikusokkal s leírja azok véleményét, végül konkluziók alatt a saját kritikáját adja. Németországról, annak demokráciájáról dieshimnuszokat zeng, hogy a nagy német nemzet milyen igaz demokráta lett, hogy egyik bázisává vált az európai demokráciának. Hitleréről egy árva szó említést sem tesz. Németország demokráciájának megtestesítését Stresemann látja, akiről így ír: Stresemann kétségkívül a legerősebb ember Európában. Megtestesítője az erőnek és a rettenthetetlenségnek. Mint minden hasonló kaliberű embernek, neki is vannak ellenségei úgy külföldön, mint belföldön. Mindezekkel ő szívósan küzd. Fizikailag és szellemileg erős s bátor, mint egy orosz. Az ő porosz ereje erős pillére az új Republikának, ő az a vaskapu, amelyen keresztül a Monarchia sohasem fog tudni áthatolni. Széles látókörre hatalmas tényező a külföldi hatalmakkal való kapcsolatban és biztosíték Germánia jövőjére. *A kanadai jóslás itt csúnyán megbukott.*

Nézzük most a Dzsingisz Khán fróját. Leírja, hogy keletről sok berohanást élt meg Európa. A hunok, szitytyák, mongolok betöréseit ismerjük, de csak mint tény. Azt azonban, hogy kik voltak ezek, hogyan szerveződtek, kik voltak a megfogható vezetők, a történelmes alig-alig tudja. Jöttek s mentek, s ezzel le is tüntek a történelem színpadáról. A legszorgosabb történetírás sem tud sokat feljegyezni, lerögzíteni rólunk. A felkutatható és rendelkezésre álló adatok alapján próbálja lerögzíteni és megírni Dzsingisz Khán történelmét s ebben a következőket jóslja: ...mert mongol népek ismét életre keltek, hogy döntő szerepet vegyenek a történelemben. Az egyetlen ázsiai ország, melyet Dzsingisz gyermekeinek nem sikerült leigézni, Japán törekszik, hogy helyreállítsa az a pánázsiai birodalmat, amely felett egykor a mongolok uralkodtak. Ebben a kísérletben vértől mégis csak a mongol népek fogják játszani a kulcs szerepet. Mr Owen Lattimore, aki igen alaposan ismeri Mongóliát, helyesen figyelmeztet bennünket: nem lehet megmondani, mikor és hogyan vagy melk határon egy törzsi háború fog elindulni Mongóliában. Még kevésbé lehet előrelátni milyen messzire fog ez a háború kiterjedni. A világhatalmai tervezhetőek a hőkét, de Mandzukuo már háborúcsillag alatt született és ez a csillag most már tovább fénylik Mongóliá felé. A vezérek mégis csak irányítói lesznek az embereknek, akikkel fel-

építették a birodalmat s a vezér, hogy ha már felidézte a nagy rendeltetést, nem teheti, hogy ne kövesse a felidézett szellemet. Amennyire a jelenben bírálatot tudunk mondani, meg kell állapítanunk, hogy Dzsingisz Khán frójának jóslásai kezdenek bekövetkezni.

SPORT

Sport híradó

Ma vasárnap lesz Lisszabonban a magyar—portugál válogatott labdarugómérkőzés. A magyar csapat így áll fel: Szabó, Miklósi, Bíró, Gyarmathy Turay, Dudás, Sass, Vincez, Kállai, Zsengeller, Titkos Nem a legjobb magyar csapat, nem a legjobb formában levő együttes és így bizonytalan a mérkőzés sorsa, több jel szól a vereség mint a győzelem mellett. Eddigi eredmények: 3:3 döntetlen és 1:0 arányban Portugália győzött.

Gyulai István, a Bocskai játékos a közelmúltban újra Franciaországba utazott Rennesbe, ahol már volt és játszott is Markossal együtt, később visszajött, s utána visszahúzta a szíve egy francia hölgy személyében, míg most aztán újra futbalozni is kíván. A Bocskai-val közös megegyezéssel szerződést bontott és a francia szövetség már ki is kérte az MLSZ-től.

A Hungária hazajött túrájáról es most derül ki, nem ment ott minden a legnagyobb rendben. Szabó kapus és Schaffer edző között heves szóváltás is volt a 3:1-es vereség után és Schaffer edző le is kapta a kapust, aminek az eredménye másnap 6:2-re kapott ki a Hungária. Mire Szabót leküdték a pályáról és Ujvári védett, de ez már nem segített, maradt a hat kapott gól. — Ennek az incidensnek még folytatása is lesz idehaza.

Önök a magyar munkanélküli futballisták? — kérdezték Algírban a Déli amatőrválogatottól. Ugyanis egy párisi és pesti magyar — aki nem részesült a túralekötésben — bosszúból ilyen irányban informálta a rendezőket, hogy ezek munkanélküli futballisták és nem is tudnak játszani. De mikor látták a játékokat — jól játszottak a déliek — jöttek rá a turpisságra a rendező franciák és rögtön másképpen is beszéltek a déli válogatottal, elküldték a bécsi Florisdoorf csapatát s helyette a délieket tartották ott, tejbenvajban fűrésztölték őket, amit azok jó játékkal honoráltak s veretlenül tértek haza, két győzelem, két döntetlen eredménnyel. Az elmaradt jutalék miatt dühös portvalekötő így pörül járt, s hiába fúrta, faragta a délieket, sőt újabb túrára is meghívták őket, akik nem is munkanélküli futballisták és tudnak is játszani.

A Tiszántúli Teniszkerület 1938 évi január hó 23-án, vasárnap délelőtt fel 11 órakor helyiségében, Ferenc József út 41. I. emelet 8. tartja évi rendes közgyűlést. Tárgysorozat: Elnöki megnyitót, kerületi előadó jelentése, s zárszámadás, 1938 évi költségelőirányzat, pénztáros, ellenőr jelentése, választások, javaslato, nyolc nappal előbb adandók be. Határozatképtelenség esetén a közgyűlés január 30-án lesz Báró Vay Miklós elnök. Tamássy László kerületi előadó.

Rongyot tisztát vesz lapunk nyomdája

Kiseb lesz az adó és sokkal olcsóbbak lesznek a biztosítási díjak, ha nálunk is államosítják a biztosítást

— mondja Zsitvay Tibor v. Igazságügyminiszter.

Az elmúlt években annyi csapás és csalódás érte a biztosítóintézetek részéről a magyar közönséget, hogy ennek már a biztosítási eszme is kárát látja. Nem akadt még üzletág Magyarországon, amely annyira népszerűtlen volna, mint a biztosító szakma. Nemcsoda tehát, ha a publikum bizalmatlanul fordul el attól az önző és rövidlátó üzletpolitikától, amely a biztosítóintézetek mai irányítását teljesen áthatja.

Feltűnő, de teljesen érthető, hogy a magyar politikai élet vezető tényezői gyors egymásután vállalnak színt a biztosítási államosításának gondolatát mellett.

A legkitűnőbb nevű politikusok pártkülönbség nélkül sűrű sorokban állnak abba a táborba, amely a biztosítási államosítást követeli, mert **tűrhetetlennek, közérdekellesnek tartják, hogy néhány mohó étvágyú biztosítási mammoth-vállalat profitéhes gesztioi miatt pusztulásra ítélessék ebben az országban maga a biztosítási eszme is**, amelynek sikerei pedig feltétlenül kívánatosak lennének nemzetgazdasági szempontból.

Országos figyelemre tarthat számot Zsitvay Tibor v. igazságügyminiszternek, a kormánypárt egyik legtekinté-

lyesebb vezető tagjának kecskeméti választókerületében tartott legutóbbi beszámolója, amelynek során többek közt rámutatott arra, hogy

a biztosítási államosítása Olaszországban ma már egyik leghatalmasabb bevételi forrása az államnak.

Az államosítás folytán óriási összegek jutnak az államkincstárba. Ha meggondoljuk, hogy például egy-egy falu leégése kapcsán milyen hatalmas összegeket kell kifizetni az államnak a bajbajutottak részére segély címén, akkor ugyanazt is tudnunk kell, hogy e segélyek végeredményben az adózó polgárokat terhelik. Alapos érvek szólnak amellett, hogy feltétlenül az állami biztosítás mellett döntünk. Ha mindenki köteles lesz biztosítani tűz és egyéb elemi károk ellen, úgy

a biztosítási díj csak filléres terheket ró majd a közönségre,

viszont a kormány új bevételként olyan összegeket szerezhet a maga számára, hogy bátran hozzányulhat a jelenlegi adórendszer lebontásának és arányosításának kérdéséhez. Ugy vélem, — mondta végül Zsitvay Tibor — hogy a pénzügyminiszter úr a legközelebbi jövőben foglalkozik majd ezzel a nagyfontosságú kérdéssel.

TERMÉNYTÖZSDE.

A búza 10—15 fillérral javult.

A készrúpiacra mintegy nyolcvan vagon búza cserélt gazdát, 10—15 fillérral a tegnapi zárlat fölött. A zab 5 fillérral megdrágult. A tengeri pedig 20 fillérral emelkedett. A többi terményárak változatlanok.

Búza tiszavidéki 77 kg 21.15—21.50
78 kg 21.45—21.80, 79 kg 21.70—22.00
80 kilós 21.85—22.10. — Felsőtisza
77 kg 21.15—21.50, 78 kg 21.45—21.80
79 kg 21.70—22.00, 80 kg 21.85—22.10,
rozs 19.00—19.10, takarmányárpa első
rendű 16.50—17.00, középmínőségű
15.40—15.75, sórárpa kiváló 21.00—23
prima 19.50—20.50, sórárpa 18.50—
19.00, zab elsőrendű 16.80—17.00, köz-
zépminőségű 16.70—16.80, tengeri ú-
szántúli 13.45—13.65, más 13.25—
13.50, korpá 12.75—13.00, 8-as liszt
14.70—15.20 pengő mázsánként.

HIRDETMEY.

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság közhírré teszi, hogy 1937 évi december hó 31-én, egy darab fehér kakas, három darab sárga jéce és két darab kanpulyka gazdátlanul találtatott.

Az állatok a város istállójában, — (Bethlen uca 39. szám) vannak gondozás alatt és amennyiben azok igazolt tulajdonosa a közhírré tetteltől számított három napon belül az állatok átvétele céljából nem jelentkezik az 1894. XII. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 48.000/1894 F. M. számú rendelet 107 paragrafusában foglalt rendelkezés alapján folyó évi január hó 10-én, a heti baromfiacra nyilvános árverésen fognak értékesíteni.
Debrecen, 1938 január hó 3.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

HIRDETMEY

Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottságának gazdasági albizottsága közhírré teszi, hogy az 1935. évi IV. t.-c. 30. §-a alapján elrendelte 2292—1936. kv. sz. alatt,

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra 74 darab sertést hajtottak fel, az előző napi maradvány 373 darab volt. A vásár irányzata változatlan. Árak: Uradalmi zsírsertés páronként 310 kilón alul 107—109 fillér, szedett I. 104—105 fillér, II. 102—102.5 fillér, III. 93—98 fillér, angol tőkesertés 102, exportzsír márkázott 162 fillér kg-ként

DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza mázsája 19.60—20.20 pengő, rozs 17.50—18.00 pengő, árpa 15.50—16.00 pengő, ótengeri 12.00—12.50 P. újtengeri 12.00—12.20, lucerna 6.50—9.00 pengő, széna 3.80—6.50 pengő, here 7.50—8.00 pengő, szalma 2.00—2.50 pengő, cukorrépa 2.60—2.80 P. takarmányrépa 1.90—2.00 pengő, tökmag 23.00—23.50 pengő, napraforgó 17.50—18.00 pengő.

miszerint Debrecen sz. kir. város területén az erdei termékek eladása és vétele csak oly feltétel alatt eszközölhető, ha az eladó az eladni szándékolt erdei termékek jogos szerződését a termelőnek, illetve az eladó erdőbirtokosnak a polgármester, illetve a községi előlírtóság által láttamozott bizonyítványával igazolja. A bizonyítványban feltüntetendő az eladni szándékolt erdőtermékek neve, minősége, nagysága, száma és mértéke. E határozatban előírt igazolványkényszer az importált és a vasúton érkezett faanyagokra nem terjed ki. E rendelkezés joghatálya 1938. évi április hó 30-ig tart. *Fáy István* s. k. főispán, elnök.

— Magas vérnyomásnál és vérkeringési zavaroknál reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes *Ferenc József* keserűvíz nagyon jól tesz, mert a beleket minden megerősítés nélkül kiüríti, az emésztést előmozdítja, az anyagcserét felfrissíti és igen kellemes közérzetet teremt. — Kérdezze meg orvosát.

APROHÍRDETESEK

Házasság
 Önálló hentes, 37 éves, feleségül venne bozzáillo nőt, „Unalmas” egyedül jelígeére a kiadóba. 516

Levelzés
 Fiatal partnert keres korrektek, intelligens 30-as fiú, szerény szórakozáshoz „Igazi pajtás” jelígeére. 559

Alkalmazást nyer férfi
 Kocsist nőtlent, bentkosztolt keresek azonnali belépésre, éves gazdasági cselelőnek vidéki homoki gazdaságba. Cim a kiadóhivatal pénztárában. vv 129

Strauss-gazdaság
 Tiszacsege felvesz perlekt gyümölcskertészt, akinek felesége főzne. 399

Trafikomba
 üzleti megbízottat keresek, ezer pengő kaucióval. Jelentkezés délelőtt 11-1 óráig, Széchenyi uca 28. szám. 391

Gépeszkovács,
 aki nagyobb uradalomban már működött és traktorkelzéshez is ért felvétetik Széchenyi u. 21. sz. délután. 420

Toina
 Világlapja néhány kimondottan jólöltözött urat (hölgyet) felvesz felek látogatására. Napi 5-8 pengő kereset biztosítva. Jelentkezés Morvai hírlapirodában, Werbőczy u. 2. délelőtt 10-12 között. 433

Ügyes
 kifutó azonnal felvétetik. Nyerges fűszeres, Nyil u. 37. 472

Egy
 fiu tanulónak felvétetik Varjas könyvkötészt, Kálvin tér 3. 481

Kifutó fiu
 felvétetik fűszerüzletbe. Ersekert uca 11.

Komencióos kocsist
 és tehenést egy családból felveszek, Lorántffy uca 20. szám. 507

Tiszességes
 családból gyereket, szabó tanulónak felveszek Weisz, Beresényi uca 37. szám. 505

Négy középsikolát
 végzett fiút, kifutónak felvesz a Schwartznyomda, Hatvan uca 4. szám. 530

Majorost,
 nőt, családost keres, Pécsi, Batthyány uca 16. szám. 535

Kifutó,
 vagy tanuló felvétetik, Vágó László fűszerkereskedésbe, Teleki uca 71. szám. 547

Ügyes,
 értelmes fiatal kifutófiút felveszek, Grünman Sándor, Piac uca 53.

Alkalmazást keres férfi
 Középkorú családos kerékgyártó márciusra Debrecen környékén állást keres. Péterfia 61. 1992

Alkalmazást nyer nő
 Vendéglőbe, csinos kiszolgálóleányt felveszek, Böszörményi út 7. szám. 386

Jó alaku
 modellt keres festőművész. Címmelett ellátott ajánlatot „Jó kereset” jelígeére a kiadóba. 464

Bejáró
 nőmet leányt, délutánra alkalmazok, Maróthy György uca 18.

Perlekt
 szakácsnét keresek vidéki tanyára, azonnali belépésre. Jelentkezni a kiadóhivatal pénztárában. 1234 vv.

Fűszerüzletbe
 kifizetőleányt, azonnala felveszek, Goldmann, Külsővásár tér 13. sz.

Gyakorlott
 ügyes kiszolgálóleány fűszerüzletbe felvétetik, Árpád tér 10. 540

Szépírású,
 jól számoló hölgyet, mérlegképes könyvelőnek kiképezek „Munkalelenében” jelígeére. 557

Alkalmazást keres nő
 Szoptatós dadánaák ajánlkozom. Nyilastelep Halasi uca 12. 430

Klinikai
 gyakorlattal bíró leány, vidéki kórházba, vagy orvoshoz műtöslőnynek 15-ére elmenne. Cim a kiadóban. 503

Egy intelligensebb
 leány vidékre, vagy Pestre szobaleánynak, vagy gyermek mellé 15-ére elmenne, csakis kimondottan úriházhhoz. Cim a kiadóban. 503

Egy intelligens
 leány, házvezetőnek, vagy szobaleánynak is ajánlkozok, csakis jobb úriházhhoz. Wesselényi uca 93. szám. 503

Házilartási alkalmazott
 Feltétlenül egyedülálló, jó s hosszú szolgálatú bejárónőt, s esteleg bentlakásra min denest keresek. Ajánlatokat „Görög” jelígeére a kiadóba. 371

Tyukászno,
 ki aprómarha tenyésztéshez ért, komencióra felvétetik. Széchenyi uca 21. délután. 374

Szobaleányt
 hosszabb bizonyítvánnyal felveszek. Magoss György tér 30. 443

Bejárónő
 takarításra azonnal felvétetik. Jókai u. 5. 445

Allandó
 megbízható bejárónőt reggel 6-10-ig azonnal felveszek. Lehel uca 12. Ujkert. Jelentkezni reggel fél 10-ig ugyanott. 448

Gyermekszertelő
 leány vagy idősebb aszszonyt keres családtagnak. Busi u. 14. 450

Fiatal
 bejárónő 12 pengő havi fizetéssel félnapra felvétetik. Arany János u. 15. Fodor. 470

Bejárónőt
 napi 5 órai munkaidőre felveszek jó bizonyítvánnyal. Fizetés havi 12 pengő, reggeli és uzsonna. Ajtó uca 26. Kaputól balra 2. ajtó. 456

Jól
 főző mindenest keresek hosszú bizonyítvánnyal, kis családhhoz. Széchenyi u. 45. 467

Bejáró
 mindenest takarítónő azonnal felvétetik Werbőczy uca 10. Keresztépület. 463

Tanyára
 megbízható jó leányt felveszek, aki lovat is tud hajtani, tejhordásra. Maróthy György u. 23. sz. 462

Bejáró
 mindenest azonnala felvétetik. Kálvintér 13. sz. II. emelet. I. kapu. 496

Szorgalmas
 intelligensebb mindenest leányt felveszek. Jelentkezés 3-4 óra között. Cim a kiadóban. 512

Bejárónőt
 15-től felveszek. Ugyan csak kifutó fiút, vagy leányt, délután 2-6-ig való elfoglaltságra. József kir. herceg uca 65. 531

Bejárónőt
 délelőtre, azonnal felveszek. Tanító uca 6. 527

Főzni tudó
 mindenest keresek, jan. hó 15-ére. Hűvelyes u. 6. szám. 526

Alkalmazást nyer
 háztartásban jártas idősebb leány, vagy fiatalasszony. Vámospécsi úti vámházi kocsma. 538

Ajánlat
 Király kávéi kitünőek. Aromás, zamatos kávé Király üzletében a vevő előtti pörkölik. Dégenfeld tér 41. 933. 4. 5

Veszek
 bútort, zálogjegyet, varrógépet, ingóságokat. Hívásra jövök. Barnáné Csapó uca 16. 156-

Alkalmi
 ajándékot ajándék áron vásároljon gyári maradekokban, dr Révészné, Piac uca 42., sz., Pannonia udvarban.

Arcfagyhámlás
 ellen ideálisan védekezhetik, tökéletesen felszívódó különleges lanolinkrémmel és szappannal Földes illatszer-tár, Vigmozi bejárat.

Fűtését
 hőszigeteléssel olcsóbbá teheti, használatban bemutatják Nagy vasúztelemben, csapókanyar. 537

Kereslet
 Kisebb bérházat keresek megvételre. Ajánlatokat „Bérház” jelígeére a kiadóba kérek. 157 vv

Nyulat
 veszek napi árban — Waltner, Burgondia 4. szám. 465

Bevezetett
 kozmetikai salont azonnala átvennék vagy alkalmas helyiséget keresek. Cím: Konzum üzlet Iparkamara leadni kérem. 389

Bérbe
 vennék jószág nevelésre alkalmas telket, bekeverítve, megfelelő épületekkel. Virág u. 11. 426

Adómentes
 házat vennék belvárosban, 10.-15.000 pengőig. Ajánlatok a kiadóba „Kézpénz” jelígeére. 545

Elelmiszer ital
 Vámospécsi igen jó bor, harmincöt fillértől eladó. Csokonai uca 13. 372

Saját
 termésű bor 25 literenként 38 fillér. Eötvös u. 10. 478

Teljes ellátás
 Kellemes lakás finom koszt a Hungaria penzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József út 59. sz. telefon: 23-39. szám. 949 : 0. 1

Társ
 Társat keresek export sertés vágásához. Cim a kiadóban. 388

Oktatás
 Német tanításra délutáni órákra tökéletes németül tudó nőt keresek, Péterfia uca 61. 519

Bútor
 Eladó antik diófaszekrény, új ruhák, pizsamák, pongyolák. Varroda, Kálvin tér 5. 460

Modern háló,
 ebédlő, szalon, hármaszekerény, kombinált szekrény, konyhaberendezés, eladó, Hatvan u. 18. szám. 543

Kombinált
 szekrény teljesen új jutányosan leadó. Bethlen uca 13. III. ajtó. 500

Antik
 komót, négy fiókos, s üvegezett felsőrészrel olcsón eladó. Bethlen u. 48. szám. 529

Antik
 szalongarnitúra, teljesen jókarban, ebédlő csinos, szép eladó. Rákóczi uca 18. 517

Muhagóni
 ebédlőbutor eladó. Érdeklődni lehet Nagy Józsefnél Szent Anna u. 3. sz. alatt. 497

Rádió
 Egy jó hangú „Orion” rádió eladó. — Wesselényi uca 3. sz., vendéglő. 378

Rádió
 2+1-es eladó. Lorántffy u. 1. Berényi. 444

Rádió
 2+1 dinamikus hangszóróval eladó. Nyil u. 111. szám. 542

Hangszer
 Keresek vételre jó gyártmányú zongorát. Csobai, Török Bálint 15. 436

Wirth-
 zongora bérbeadó. Fűvészkert u. 20. 469

Tűzelő anyagok
 Prima borsodi szén 2.60 P. — Grünfeldnél, Hatvan u. 21. sz., telefon: 29-82. 1034 2. 5.

Prima
 borsodi szén 2.50 pengő száraz tűzifa aprítva 4.20 P. ózdi szén legolcsóbban Kaufmanná, Csapó uca 29. 1108 1. 10.

Ózdi
 Barcika-györgytároló és más hazai szenekeket viszonteladókknak olcsón árusítok, kisállomási udvarban levő szentelapemen. Weisstock. 1130 1. 10.

4 pengő
 száraz vágott tűzifa, — 2.50 fillér szagtalan kőszén, csak most. Miklós uca 49. sz. Schvarcz. (Telefon: 15-60.) 1745 1. 23.

Száraz
 apróra vágott tölgyfa olcsón eladó. Rákóczi u. 15. 489

Tölgyfatuskó
 száraz, felvágva házhoz szállítva, mázsánként 3.80 P. Varga uca 11. 528

Száraz,
 gyökérmentes tölgytuskó fa, mázsánként 3 pengőtől házhoz szállítva, aprítva 3.60 pengő Sámsoni út 4. 554

Üzlet, műhely raktárhelyiség
 Üzlethelyiség modern, kiadó Hunyadi uca 11. Február elsejére. 447

Raktárnak,
 magtárnak kiadó kettő helviség. Mester u. 21. 452

Jó forgalmas
 helyen hentesüzlet, berendezéssel, vagy anélkül kiadó. Cim a kiadóban. 385

Autó, motor kerékpár
 Veszek jókarban lévő kerékpárt. Mester uca 13. sz. Hentesüzlet. 454

Motort
 200-500 köbcentig oldalkocsival is megvételre keresek. Ajánlatot nagyság, márka és ár megjelöléssel Kira János Burgondia 4. kérem. 466

Vegyés
 Grafológusnő mindenről felvilágosít, tanácsot ad. Széchenyi uca 43. sz. 475

Atadó üzlet vendéglő
 Molnarak! Jóforgalmu darálómalom bérlete Földes községben azonnal átvehető. 32 colos kőjárt, szivógázmotor, bér napi 2.50. Nagy István Debrecen Dobó u. 26. 423

Nagyforgalmu
 italméres közismert, átadó kézpénzzel rendelkezőknek „Biztos jövő” jelígeére. 498

Rákóczi utcai
 piac kellős közepén jóforgalmu vendéglő eladó vagy kiadó. Horváth, Rákóczi u. 16. 495

Kiadó
 egy jó forgalmas kovácsműhely, berendezéssel. Cim a kiadóban. 510

Kiadó lakás egyszobás
 Nagyon szép ucai parkettes szoba, előszobával, gázzal, — Barna uca 15. 394

Egy
 utcai szoba konyha és spájz kiadó február elsejére gróf Vécei uca 46. sz. 401

Kiadó
 egy szoba, konyha február egyre Fazekas Mihály uca 6. sz. 431

Egy
 szoba konyha speiz elsejére kiadó. Mester u. 27. 370

Kiadó
 egy szoba, konyha, kamara sertéstartással — azonnal beköltözhető. Gizella u. 5. Értekezni Csillag u. 86. 451

Magasföldszintes
 tiszta világos, egészséges 1 szoba, konyha 20 pengőért azonnala kiadó. Busi 17. 457

Egy
 szobás, előszobás uri lakás azonnala is kiadó. Érdeklődni Szent Anna u. 48. I. ajtó. 483

Kiadó
 egy nagy szoba, konyha spájz, Bujdosó uca 21. 522

Libomájba
Erzsébetbáb
26 fill.
Lencse
36 fill.
a **FL. CAER Baitlan**
telep u. 73.

Kiadó
1 szoba, konyha, nagy kerttel január 15-re, Gerébi telep, Irén utca 40. sz. Értekezni Burgondia u. 1. sz. Szabóné, iskola. 479

Ispotály
ucca 7. alatt egy szoba konyhás lakás, február elsejére, Kovács ügyvéd Piac ucca 28 C. 544

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba
konyha, fürdőszobából álló parkettes, most újrafestett modern, csendes udvari lakás február 1-re kiadó. Maróthy György u. 21. közel a piachoz. Megtekinthető kizárólag d. u. 2-3 óra között. 1006

Kétszobás
lakás, mellékhelyiségekkel, áthelyezés miatt kiadó. Eötvös ucca 1 sz. (Péterfia sarok). 509

Modern
kétszobás fürdőszobás lakás, február elsejére kiadó. Kigó ucca 30. 550

Kiadó lakás háromszobás

Három-
és négyosztós komfortos lakás májusra kiadó. Szent Anna u. 29. 455

Lakást keres

Villanyos
közelében egy, esetleg kétszobás modern utcai napfényes földszintes vagy magasföldszintes lakást keresek. „Szenvédő” jellegre a kiadóhivatalba. 429

Szobátársnőnek
mennék 1-2 magányos hölgyhez. Címét kérem sürgősen „Rendes otthon” jellegre. 482

Uricsaládnál
butorozott szobát keres azonnalra vidékről bejáró úrileány. Ajánlatot „Központban” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 514

Butorozott szoba

Kiadó
accal két butorozott szoba, különbejárattal. Egyik szoba azonnal. — Péterfia ucca 19. 405

Különbejárattal
accal butorozott szoba, esetleg ellátással, jan. hó 15-ére kiadó. Eötvös ucca 48. sz. 1932

Különbejárattal
butorozott szoba, fürdőszoba használatlaltal, jan. 15-ére kiadó. Arany János ucca 20., keresztépület. (A)

Különálló
butorozott szoba komolyabb urinó esetleg úr részére kiadó. Domokos L. u. 18. 376

Két
egymásbanyiló butorozott szoba kiadó. Szent Anna utca 39. 435

Kiadó
különbejárattal utcai butorozott szoba vízvezetékkel, esetleg konyhával. Honvéd utca 4. 446

Különbejárattal
butorozott szoba kiadó. Piac utca 77. Dr. Hajnal. 440

Különbejárattal
butorozott szoba kiadó. Rothermere 10. 468

Különbejárattal
butorozott szoba azonnal kiadó. Rothermere u. 34. 473

Különbejárattal
butorozott szoba 1-2 személy részére kiadó. Csillag 112. 476

Teljesen
különbejárattal butorozott szoba kiadó, csendes udvarban. Garai u. 20. sz. 491

Lakótársnőt
állásban levőt keres magányos urinó. Csap utca 66. sz. 486

Különbejárattal
butorozott szoba, két személynek, fürdőszoba használatlaltal kiadó. József kir. herceg ucca 14. szám. 506

Butorozott
szoba, fürdőszoba használatlaltal kiadó. Bikabérlház I. 9. 520

Különbejárattal
elegánsan butorozott szoba 15-ére kiadó. Fűvészkeret ucca 12. II. 523

Kapualatti
bejárattal elegáns uccai butorozott szoba kiadó. Bethlen ucca 40. 521

Különbejárattal
butorozott szoba kiadó. Vörösmarty ucca 19. sz. január hó 15-ére. 524

Uccai
butorozott szoba, előszoba bejárattal, két személynek is kiadó. — Arany János ucca 19. 513

Különbejárattal
udvari butorozott szoba, 15-ére kiadó. Lorántffy ucca 36. szám. 551

Ingóságvétele

Irodai
irat, vagy könyvszekrényt, esetleg két darabot és egy asztalt megvételre keresek. Ajánlatokat: 8 13 és 16-19 órák között telefonon 30-73-ra kérek. Kovács Ferenc, Debrecen. 367

Ingóság eladás

Városi hintó
megbízásból jutányosan eladó Széchenyi ucca 91. szám. 382

Bobinos
női varrógép és bőrkabát eladó. Móric u. 28. 461

Eladó
egy üzemképes nagy mozi-gép teljes felszereléssel, filmekkel együtt, olesón, Megtekinthető Hétevezér u. 37. Bihari telep. 422

Gyermekkocsi
alig használt modern, mély olesón eladó. Nyil u. 63. 377

Eladó
oicsón 12-es „Rózsadamasz” vadászfegyver — Álmos utca 12. (Zsidó temetőnél.) 478

Koresolya
nikkelezett, 3 pár, 22-es, 25-ös és 27-es, olesón eladó. Kut utca 56. sz. 2-ik ajtó. (A) 478

Kocsibunda
és 50 literes zsírosbűdön eladó. Mester u. 21. 453

Alig
használt szmoking és jókarban lévő sötétkék ruha magasabb férfitermetre eladó. Vízkezdő Mihály u. 12. Megtekinthető 2-4-g. 442

Borszűrőgép
Singer varrógép, fél fehér hálószoza butor, zsíros bűdön, lisztes láda, asztalok elköltözés miatt olesón eladó. Telleki 92. 488

Taxi Billiárd
asztal olesón eladó. Sas u. 3. étkezde. 494

Jókarban
levő öntöttvaskályha és elagiros kredenc eladó. Csillag u. 10. 499

Eladó
három darab használt löszerszám, Piac ucca 62. szám. 502

Alighasznált
krumplifülesztő, egy városi bundakabát és több ruhanemű eladó. Bercsényi ucca 105. 508

Eladó
estélyi ruha, Eötvös u. 36. szám, 2 ajtó. 1005

Eladó
gyönyörű borgolt terítő Hermelin valódi. Piac ucca 79., divatszalonban. 534

Használt
gázkályha, 50x80 cm. „Wámpir” porszívógép eladó. Csapó ucca 77. 536

Jókarban
levő kézikocsi és egy narancsa eladó. József kir. herceg ucca 33. 539

Varrógép,
Singer, alighasznált, olesón eladó., Rothermere ucca 23. első ajtó. 555

Eladók
női ruhaneműek, férfiszövet, fekete rövid bundakabát, kanapé, Péterfia 48. Tóthné. 502

Önkéntest
zubzony, jó állapotban jutányosan eladó. Kupfer, Bethlen ucca 23. 546

Gazdasági termények

Eladó
búza, rozs, mázsánként is. Timár utca 19. 427

Lucerna
széna, cirka 50 mázsa eladó. Megtekinthető: Tégláskert Balaton ucca 63. szám. Értekezés: Arany János ucca 14. I. emelet. 553

Gazdasági eszközök

Szánka,
négy ülésű eladó. Bőszörményi út 19. szám. Mayer kocsisfényezőnél. 532

Szánkó,
lófogató és kézi eladó. Javított kocsi kaphatók, Hatvan ucca 34. 549

ELÓBAROMFI ÁRAK :

Pulyka k. kg. 100—1.20	Kaesa k. kg. 1.15—1.30
Liba s. drb 4.20—6.50	Tyúk párja 3.80—5.00
Liba k. kg 1.20—1.35	Jérec párja 3.20—3.70
Kaplan és csirke kilója 1.00—1.10	Csirke párja 1.30—3.00
	Tojás drb 0.10—0.12

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK :

Alma kilója 0.70—0.30	Füge kilója 1.00—1.40
Körte kilója 1.00—1.20	Mandarin kg 0.85—0.96
Dió kilója 0.65—0.70	Narancs kg 0.60—0.70
Dióbél kilója 2.20—2.40	Citrom drb 0.06—0.08

KONHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI :

Vereshagyma kilója 0.20—0.24	Petrezselyem kilója 0.36—0.44
Fokhagyma 0.36—0.45	Sárgarépa kg 0.20—0.26
Bokonya : rózsa kilója 0.09—0.10	Szárazbab kg 0.24—0.28
vegyes kilója 0.06—0.08	Czékla kg 0.14—0.18
Fejeskáposzta 0.30—0.40	Tök drb 0.40—0.60
Kelkáposzta 0.06—0.30	Spénót és sóska 0.05—0.10
Savanyúkáposzta kilója 0.30—0.32	Gomba kg 1.20—1.50
Kalarábé drb 0.02—0.05	Torma kg 0.40—0.50
	Zeller drb 0.03—0.05

LISZT ÁRAK :

Búzaliszt 00-ás kg 0.38	Búzadara kilója 0.45
Búzaliszt 0-ás kg 0.37	Rozsliszt kilója 0.32
Búzaliszt 2-ös kg 0.35	Korpa kilója 0.12 fillér,
Búzaliszt 4-es kg 0.33	

KENYÉR ÁRAK

Fehér kenyér kg 0.44	Rozs kenyér kilója 0.26
Félbarna kilója 0.40	Péksütemény darabja 5
Barna kenyér kg 0.36	

Gazdaság
felosztása folytán mezőgazdasági eszközök, cséplőgarnitúra, ökörszekerek, ekék, féderes tejhordó koci stb. eladók. Értekezni Csengeri Leonál, Hatvan utca 51. szám. 368

Eladó ház

Eladó
üzletház Csapó u. 100. szám. 373

Adómentes
kerti ház 300 négyszögöl gyümölcsösrel, Faksz kölcsonnel eladó. Kuruc utca 69. sz. 441

Többrendbeli
kisebb-nagyobb házingatlan jutányos áron, előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Magyar Általános Takarékpénztár, Piac u. 81. 449

Fülöp utca
9. és 11. számú ház azonnal kiadó. 458

Terménypiac
közelében a Nyugati u. 16. és 18. és a József kir. herceg utca sarkán levő szép nagy sarokház eladó, vagy elcserélném egy adómentes családi házzal. 401

Pénzbefektetésre
ajánljuk jövedelmező adómentes, kisebb-nagyobb értékű, de jutányosan eladó házainkat, szőlőinket, gyümölcsösöinket, konyhakertészetit tanyásföldjeinket. Érdeklődni a Gazdák Bankjában Kossuth utca 17. 477

Eladó föld

Eladó
20 hold föld vetéssel, vasúthoz, kövesúthoz közel. Baranyi 20. 410

Eladó
1296 négyszögöl föld a mélyfúrás mellett. Értekezni Rakovszki u. 32. 480

Eladó
Elepen 18 és fél hold tanyás föld. Értekezni Baross utca 15. 487

Eladó állatok

Három darab
160 kilós zsírmalac, egyenként is eladó. Rákóczi ucca 60. 339

Liba,
nagyobb fajta kapható, magnak, vagy hizlalásra Kossuth ucca 54. 380

Zsírmalac
10 hónapos 100 kg-os 1 darab eladó. Gyöngyvirág u. 11. 434

Zsirsertés
3 drb 120 kg-os eladó. (Köntös kert) Tőhötöm 10. 434

Eladó
2 drb 110—120 kg sertés. Szeremlei u. 17. 439

Egy
zsirsertés eladó. Homok u. 42. 459

Kövér sertés
van eladó. Borz ucca 13. szám. 541

Dióbél
elsőrendű fehér 2.40, narancs 70 fillér, mandarin 80 fillér a Déligyümölcsesarnokban, Piac ucca 7.

Eladó
egy 120 kilós zsirsertés Hadházi utca 30. Kozma Ferenc. 419

Eladó
3 drb. kövér sertés 110—160 kilóig. Bekecs u. 3. sz. 427

Egy
darab hizott sertés eladó 140 kilós. Nap utca 1. sz. 398

Eladó
prima zsirsertések 110 kg. Sámsoni ut 75. sz. 403

Eladó
két darab nehéz zsirsertés. Eötvös 80. 432

Kettő
darab fiatal 120 kg-os hizott sertés eladó. Hid utca 12. 421

Hizott
sertés 9 hónapos prima eladó. Honvéd u. 83. 471

Hizott
sertés eladó és kazal szalma, pejva. Jókai u. 17. 474

Egy
dara sertés 125 kilós eladó. Ugyanott két boglya csutka eladó. Kurucz utca 5. Szabó Lajos. 493

Egy
180 kilós prima zsirsertés eladó. Rákóczi u. 32. 484

Három
hizott sertés eladó. Székely u. 8. 490

Eladó
3 drb. zsirsertés. Eötvös 92. 501

Egy darab
180—190 kilós zsirsertés eladó Thaly Kálmán ucca 12. 518

Egy százkilós
hizott malac s használt kútszivattyú eladó. — Eötvös ucca 23. 515

Három darab
prima zsírmalac kb 120 130 kilós eladó. Zrínyi ucca 57. 511

Magyar-vízslakölők,
9 hónapos, pedigrés, „Betyár ivadéka” eladó. Megtekinthető: Werbőczy ucca 4. szám alatt, házfelügyelőnél. (A)

Zsírmalac
kb. 100 kg-os eladó. János u. 7. Tüzérlaktanyánál. 425

Egy
kövér mangalica sertés eladó. Árpád tér 7. 533

Eladó
egy komondorkölők kutya, Jókai ucca 40. 552

100—120 kilós
sertés eladó. Csokonai ucca 52. 548

Eladó
két darab zsirsertés, 120 kiló súlyúak. Homok u. 89. szám. 556

Felelős szerkesztő : **PALFY JÓZSEF**
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.